

העולם הזה

סיפורו המזעזע
של הצעיר הערבי
שאהובתו נמצאה
חנוקה אחרי
שכוחות הרת
חברו יחד למנוע
את אושרם

רצח בנצרת

*

„מלכת היין“ מתארת
את מסעה המשכר

זיוה לא הכזיבה

*

תאור חבר המשלחת
הישראלית

מסע בסין

בלי מורא -
בלי
משוא פנים

גמ 867, שנה 18
י"ח תשרי תשט"ו
13.10.54

כפית הדת

עוצמה את נפשה של רוזט

זוהי תמונתו של זוג צעיר, זוג של נאהבים
תמימים שהיה זכאי וראוי לאושרו במיליוני
זוגות אחרים מסביב לכדור הארץ.

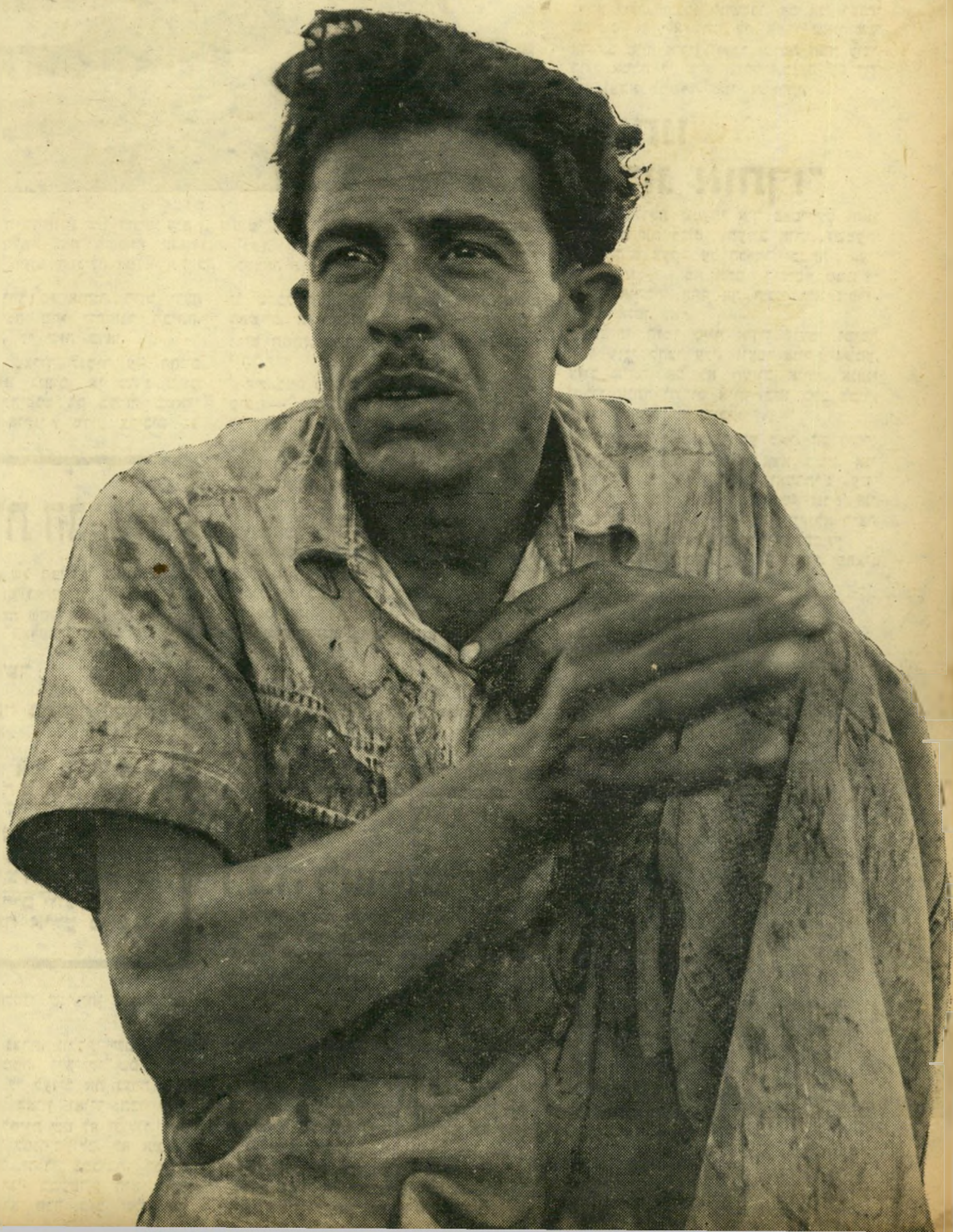
אולם זוג זה לא הגיע לכך. יד זרונה הת-
ערבה. בשבוע שעבר נמצאה הנערה רוזט
ראשד תלויה בבית הוריה בנצרת (העולם הזה
886) ואילו ארוסה, נזמי מחמוד אבו-דבאי
(מימין) השקיף המום על הריסות חייו.

העולם הזה מגיש בעמודיו את סיפורו
האישי של נזמי, הפעיל את צוות חוקריו כדי
לרדת לעומקה של הטרגדיה. מתוך דו-ח ה-
צוות, המתפרסם להלן, מתברר כי ישנו יסוד
רציני ביותר לחשד כי לא היה כאן מקרה
של התאבדות. אלא של רצח ממש. העולם
הזה תובע כי תערך חקירה קפדנית ומדוק-
דקת בכיוון זה.

אולם יהיו תוצאות החקירה כאשר יהיו,
אין ספק שאמנם היה כאן מקרה של רצח.
הרצח האמיתי אינו כן-אדם. הרצח הוא חוק
נפסד, שריד מימי הביניים, הקיים במדינת
ישראל.

חוק הנשואין, הנוטל מזוג השויד לדתות
שונות את האפשרות לבוא בבית-נשואין
חוקית, והנותן לכמרי כל הדתות את האפשרות
להרוס חיי אנשים מתוך דעות קדומות שאברהם
עזיחן הכלה, הוא האשם האמיתי במותה של
רוזט ראשד.

איש לא יוכל לקרוא את העמודים הבאים
מבלי להזדעזע עד מעמקי נפשו. אולם לא די
בזעזוע האנושי. אחרי פרשה זו חייב כל אדם
מתקדם להעלות מחדש את הדרישה לשינוי
החוק ולמתן אפשרות לנשואין אזרחיים —
למען לא יקצור אותו חוק נפסד קרבנות
נוספים.

„היא אמרה לי: איש לא יפריד בינינו“

מאת נזא' אחמוד אבו־דבאי

כך ישלח כל המכתבים. הוא לא רצה. אמר שקודם צריך לשלוח מכתבים.

לא היתה ברירה. חזרנו ונצרת והלכנו לקאדי: שיין טאהר טאכרי. הוא אפילו לא רצה לשמוע. אמר שקודם רוצה חלק למי של הצבאי ותחתום שהיא רוצה להחליף את הדת שלה. אחר־כך הוא ישלח מכתב — בדיוק כמו רב יהודי. דברתי את הרבה זמן. אמרתי — מה איכפת לך? היא מאמינה — תעשה חתונה.

בסוף הוא הסכים. „טוב, תבואו מחר בכוך קר בשעה עשר“ היינו עייפים ומבוססים. לא ידענו שזה היה קונץ של הקאדי. מה הוא עשה? מתי שאנחנו עזבו את משרדו, שלח והודיע להורים שלה. שלא יחפשו אר־ תני יותר. אנחנו נהיה מחר בבוקר אצלו. למחרת בבוקר לקחנו טקסי ובשעה 10 בדיוק הגענו למשרדו של הקאדי. אבל עוד לפני שהגענו ראיתי שבחצר מחכים לנו המשפחה של רוזט — כל הוודים ובני־הודים דים שלה. כשראיתי את זה, פתחתי את הדלתות. יצאנו החוצה, ורצנו למשטרה. תחנת־המשטרה נמצאת באותה החצר.

גם במשטרה חיכו לנו. קצין עם פלפל אחד (אינני יודע את שמו) אמר לנו: „באתם?“ אמרתי: „כן, אנחנו באנו.“ עזב הקצין עמד הכומר הקתולי באסיליוס, המוכתר המוסלמי מוסה חמד עווי, ולחצי־ של מפא"י, סייף אדין זועבי.

הקצין ביקש שרוזט יחד עם באסיליוס ואבא שלה, יכנסו למשרדו. גם אני רציתי להיכנס, אך לא נתנו לי. אמרו שאני אשי אר עם סייף אדין זועבי ומוסה חמד עווי. רוזט אמרה לי שלא אפחד ונכנסה עם הקצין ואבא למשרד. אני נשארת.

„אנחנו

נהרוג אותך!“

מעבר לזלזול שמעתי איך באסיליוס והאב משכנעים את רוזט שתעזוב אותי. ושמעתי איך שהיא צעקה על הכומר ובכתה: „עזבו אותי — מה אתם רוצים ממני?“ אנחנו אוהבים אחד את השני ולא ניפרדו בשום אופן לא.“

ובאותו הזמן סייף אדין זועבי ומוסה חמד עווי לחצו עלי. זועבי אמר: „שמע, עוזב אותה. אם לא תעזוב אותה, אנחנו נהרוג אותך ונזרוק אותך כמו כלב לבור, כאילו שאתה לא מוסלמי.“

ראיתי חושך. היה לי רע מאוד. הם דיברו וצעקו, ואני ידעתי שלא אצא משם. אני זוכר רק שכל הזמן חזרתי ואמרתי: „עזבו אותה, מה אתם רוצים מאיתנו? אני אוהב אותה ואני צריך אותה. אני לא רוצה לעזוב אותה בכלל. ומה איכפת לכם?“ אני לא זוכר כמה זמן זה נמשך. פתאום

תמיד בלבלתי לו את הראש עם הצרות שלי, והוא תמיד עזר לי.

גם עכשו באתי למנהל וביקשתי שיחפש לי מקום לגור אצל יהודים בעפולה: יש לו שם הרבה חברים. הוא אמר „טוב“, אבל אמר שאולי לסדר רשיון אצל המושל הצבאי בנצרת.

לא ידעתי

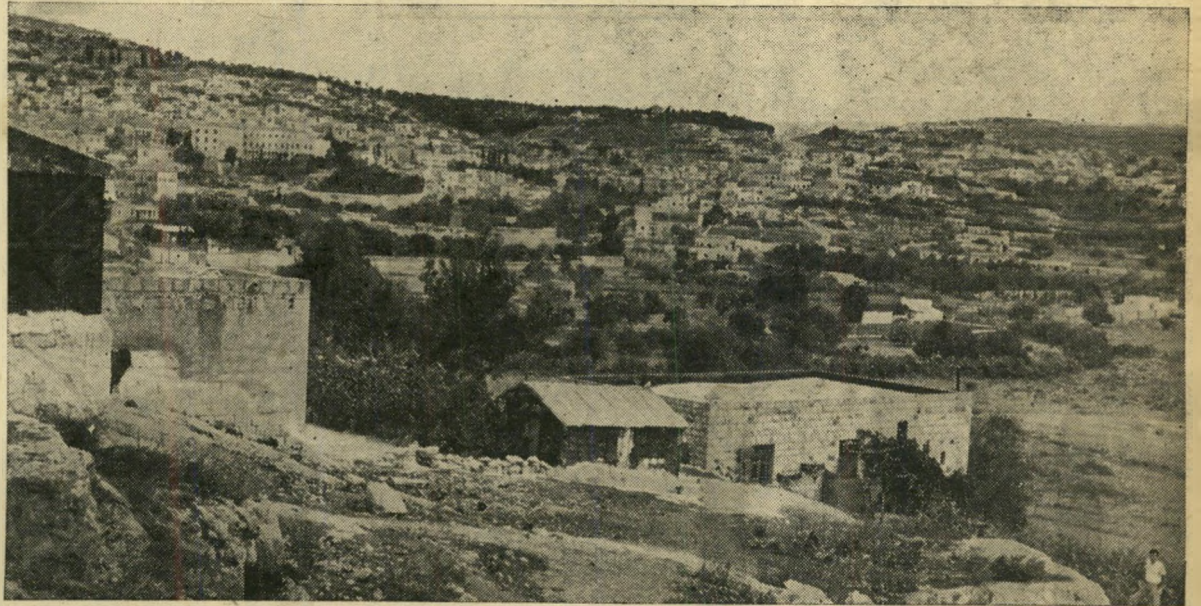
שהיא תמות

רוזט ואני הלכנו למושל הצבאי בנצרת וסידרנו רשיון. היינו מבוססים חלס. חשבתי

יש לו כסף. אני כעסתי אבל רוזט צחקת ואמרה שהיא לא תעזוב אותי ושהיא לא תחתן עם אף אחד — רק אתי.

לגמור עם החיים האלה

היה טוב לנו רק כשהיינו לבד. והכי טוב היה כשהיינו לא בנצרת. במקומות אופה שאף־אחד לא הכיר אותנו. פעם לקחתי אותה לטבריה לכמה ימים. שם היה טוב. טיילנו, קנינו דברים, אכלנו יחד. היינו כמו בעל ואשה. ואף אחד לא הסתכל עלינו.

הקצין הוא נצרת, עיר בשורת־השלום. מלפנים בתמונה שני בתים. מימין, שקוע בית משפחת ראשיד הנוצרית. משמאל, ערוב מאד, אך מעטטר סמל הסהרון המוסלמי, בית משפחת אבו־דבאי. כאן, גולה רוזט ונזמי משחר־לילות, כאן צמחה גם אהבתם של השניים זה לזה. הבית מימין הוא מקום העלייה הטראגית: בה נמצאה גופתה של רוזט תלויה על חבל.

המקום

לרחוב. אחותי תמיד לקחה מים מבאר של ראשד. לנו אין מים בבית.

בזמן ההוא אני לא דברתי עם רוזט. התביישתי. זה לא יפה, אם ילד משחק עם בנים ובנות. היו לנו גם אנשים שאמרו שי אין הבדל בין נוצרים ומוסלמים ויהודים — כולם בני־אדם. וזה נכון. גם אני חושב ככה. אז אני לא הבנתי את זה, אבל זה מצא חן בעיני. כולם בני־אדם. ואחר־כך הבנתי. רוזט היתה נוצריה אורתודוקסית ואני מוסלמי. אבל אנחנו היינו חברים טובים ואהבנו אחד את השני, ואף פעם לא חשבנו על דת. מה זה איכפת.

כולם

בני אדם

אמא שלי ואמא של רוזט היו יושבות בגן כל ערב. גם אני הייתי בא אחר־כך. רוזט ואני התחלנו לצאת. היו לנו חברה — בנים ובנות. היו לנו גם אנשים שאמרו שי אין הבדל בין נוצרים ומוסלמים ויהודים — כולם בני־אדם. וזה נכון. גם אני חושב ככה. אז אני לא הבנתי את זה, אבל זה מצא חן בעיני. כולם בני־אדם. ואחר־כך הבנתי. רוזט היתה נוצריה אורתודוקסית ואני מוסלמי. אבל אנחנו היינו חברים טובים ואהבנו אחד את השני, ואף פעם לא חשבנו על דת. מה זה איכפת.

היו חברים שאמרו לי: מדוע אתה הולך עם בחורה נוצריה? אמרתי להם: מה איכפת לכם? ואהבתי אותה עוד יותר. אבל היינו מאושרים רק כשהיינו לבד. בלי אנשים. אבל זה היה כבר אחר־כך כי שהייתי גדול — בן 17. אבא של רוזט, איברהים ראשד, הוא בני־אדם לא רע. אבל הוא מאמין, שאם אני לא נוצרי, אסור שי בתו תאהב אותי. הוא אסר עליה לדבר אתי, אבל אנחנו דיברנו, בכל־זאת. כל בוקר כשקמנו, היא היתה יוצאת וגם אני יצאתי, ואמרנו „בוקר־טוב“, בערב היה לנו מקום אחד אופה שהיינו נפגשים.

היא תמיד היתה מספרת לי איך בבית היא מקבלת מכות בגלל זה שהיא הולכת אתי, ושלא רוצה שהיא תחתן עם ערבי נוצרי אגוד. אני מכיר אותה. הוא זקן, אבל

הצהרת הבישוף

הצהרה זו של הבישוף באסיליוס על פרשת־רוזט ראשד נמסרה לחז"י יית העולם הזה שחקרה אותו ותור"י גמה ממקורה הצרפתי:

רוזט ראשד:

(א) היתה בתחנת־המשטרה כיום א.

(ב) באה אלי בו ביום מ־רצונה הטוב.

(ג) עזבה את ביתי כעבור 24 שעות בדרכה לבית־הוריה, מרצונה הטוב, בלויות כמרים יהודים־אורתודוקסיים. זה אירע ביום ג.

הזמן לפחד? החלטנו שנתחתן ונעזוב את נצרת.

אני אוהב את נצרת. נולדתי שם, ומכיר כל אבן וכל סימטה. ויש לי שם הרבה חברה. חבל היה לי לעזוב את נצרת: זה המקום הכי טוב בארץ ואויר הכי טוב. אבל מה לעשות, לחיות שם לא יכולנו. ועם רוזט הייתי הולך לסוף־העולם. לא איכפת. אני עובד במפעל יהודי בסביבה. המנהל הוא איש טוב. הנה בבקשה: הוא יהודי ואני מוסלמי והוא חבר טוב שלי. אני

מונטיניור באסיליוס, ה"בישוף הקתולי ממוצא צרפתי, המכחיש כירובצת עליו אחריות כלשהי בקשר לפרשה הטראגית חזאת.

הכישוף

אך כעס!

הושיט לי זועבי קבלה ואמר: "תחתום" שאלתי: "מה זה? איזו קבלה? אני לא חותם על שום נייר". "תחתום, או שאנחנו נהרוג אותך. תצא מכאן ונהרוג אותך". הסתכלתי מסביב ודרך החלון לתוך החצר. ראיתי שהם מדברים ברצינות. סיף אידן זועבי תחב לי עט ביד: "תחתום".

חתמתי תחת איומים

הניר היה הצהרה שאני עוזב את רוזט ושלא אראה אותה יותר, ושאלף פעם לא אדבר איתה. או לא ידעתי למה להם שאחתום על הניר הזה. עכשו הסבירו לי: הם היו צריכים אותו בשביל המשטרה. בלי ניר כזה המשטרה סירבה לטפל בענין זה. אבל אז לא ידעתי מה זה. ידעתי רק שאסור לי לחתום על הניר. ובכל זאת חתמתי. אמרתי שאני חותם תחת איום ושלחתימה זו אין כוח, וחתמתי.

מחר-הקצין יצאו באסיליוס ורוזט ואחריהם. הראו לה את הניר ואמרו לה שאני עוזבתי אותה. היא בכתה וצעקה: "הוא חתם כיון שאחם איימחם עליה. לא איכפת לי תתימה כזאת. אין לה שום כוח. יש רק כוח אחד: אני אוהבת אותו והוא אותי!". היא רצתה לבוא אלי, אך לא נתנה לה.

אבא שלה ניגש אליה ואמר לה ללכת הביתה. היא לא ענתה לו אפילו, ביקשה מיוסף פהום (ראש עיריית נצרת לשעבר) לקחת אותה אליו עד שהכל יסתדר. אני נסעתי חזרה לעפולה. זאת היתה הפעם האחרונה שראיתי אותה. ובשבת בבקר שמעתי שמצאו אותה חלוי ים בבית-שימוש, בביתה שלה. היא לא התאבדה. אני לא מאמין שהיא התאבדה. אני מאמין שרצחו אותה.

צוות חוקרים של "העולם הזה" שערך חקירה מרוקרת במקום זנבתה עדויות מכל הצדדים הנוגעים בדבר, מפרסם את הדו"ח הבא:
נזמי לא היה היחיד שסבר כי רוזט בת איברהים ראשו נצחנה. ברחובות-נצרת דיברו על זה כאילו היתה זו עובדה מוכנת מאליה. אחדים גינו את סיבות-הרצח. רבים הצדיקו אותן, אבל על פי רוב הסכימו כי אירע כאן רצח. מי הם הרוצחים? איש לא היה מוכן להצביע עליהם. אמנם כולם הסכימו כי היתה זאת רשלנות מצידה של המשטרה למסור את הנערה לידי ההורים; ידעו — עד מה רגישים הערבים כלפי ענייני-נושאים מעורבים. ומהו הנוהג במקרים מסוג זה.

ועורר-הדין נימר אל-הוארי, עורך-הדין המוסלמי הידוע, הוא קרובו של נזמי. עמד להניח תביעה של "הביאס קורפוס" בקשר למקרה זה.

המשפחות שתי המשפחות הערביות אינן דומות באופן חיצוני למשפחות הקלאסיות של רומיאו ויוליה, משפחות מונטאגיו וקאפולט. אך הרקע דומה. מימין הוריה של "זוט", ערבים נוצריים אמידים. משמאל אחותו של נזמי, פוזיגי, וסבתה. בין המשפחות, הפרידה, להלכה, רק סימטה צרה. למעשה היתה התהום שהפרידה ביניהן — תהום הדורות הדתית והעדית — גדולה פראלף.

נתקבלה ממקורות אחרים. הנקודות העיקריות: משך זמן הימצאה של רוזט במנזר (האם היא שהתה שם עשרים וארבע שעות, או יומיים?) האם היא באה לעזרה עם אביה (ולא נלקחה מהמשטרה). ומדוע התערב אישית קתולי בענינים של נערה אורתודוקסית, בה בשעה שבנצרת היו שפע של כמרים אורתודוקסיים.

הבישוף באסיליוס, אשר ניסה תחילה להתחמק מכל תשובה ברורה, הכריז לבסוף כי דבריו לא הובנו כהלכה, התישב וכתב (בצרפתית) הצהרה (ראה מסגרת) מתחמקת לא פחות.

אולם באסיליוס לא סיפר לחוליה כי עורך-הדין נימר הוארי, קרובו של נזמי, טילפן אליו והזהירו כי מעצרה של רוזט אצלו במנזר אינו חוקי, וכי אם הוא לא ישתחרר אותה, יאלץ להוציא נגדו צו-הביאס קורפוס (ראה מסגרת). לדעתו של הוארי גרמה אזהרה זו לשיחרורה של הנערה — לאחר 48 שעות.

ארבעה ימים נשארה רוזט בבית-דודת חליל ראשד. גם שם לחצו עליה קרוביה לחזור בהשבה ולשכות את נזמי, אך רוזט ידעה רק לאהוב, לא להתחרט ולא לשכוח. ביום ו' שעבר, בשעה תשע ושלושים בערב, נלקחה רוזט במונית מנצרת העיר לית, בה גר דודה, לרחוב מסלה בעיר ה"תחתית" — אל הוריה. הנהג הסכים לנסוע רק עד מרכז-העיר, והנוסעים המשיכו את דרכם ברגל לתוך הרחוב החשוך והריק מאדם.

הקבר אינו שותק

בשעה 10.00 נכנס איברהים ראשד, אבי רוזט לתחנת-המשטרה ובפיו הודעה: הוא מצא את בתו תלויה בבית-השימוש, ליד הבית. ראוי לציון כי התיקרה במקום בו נמצאה הגופה נמוכה ביותר ואין לאדם כמעט כל אפשרות פיסית לקפוץ, כדי לתלות את עצמו.

עובדה אחרת, המעורבת חשדות כבדים, היא שבדיקת-הגופה נעשתה בחיפזון, ו"הקבורה נערכה בטרם פורסם אם אמנם התאבדה רוזט בתלייה, או הונקה ונחלתה רק לאחר מותה.

במרחק קילומטרים ספורים מנצרת שוכן הכפר הערבי הקטן, רג'י. על מדור-ההר, בקרבת הכפר משרע בית-קברות קטן, ובו קבר חדש, מעוטר בצלב. הגופה הטמונה בו אינה חשובה: סוף כל אדם למות. חשוד בים עד מאד הם הדברים שהביאו אותה לשם: בערות-דורות, דעות קדומות, שני אתגרות, חוק-נפסד — ואולי גם מעשה רצח ממש.

כיום על וואספיה, בגורלה של נערה אור-הודוקסית.

לא קל יהיה לקבוע מה התרחש במוסד-האימים, אולם אחדות מן העובדות כבר נודעו ברבים. היו עדים ששמעו את רוזט זועקת ומתנגדת בכל כוחותיה שעה שהובנה נסה למנוע. ידוע גם כי באסיליוס הזמן מחיפה רופא בשם וואדיע נסר, אף על פי שמספר הרופאים בנצרת היה מספיק בהחלט.

באסיליוס עצמו סיפר לחוליית העולם הזה כי הנערה באה אל תחת חסותו מרצונה הטוב. לדבריו, הוא היה במנזר, שעה שהיא הופיעה שם עם אביה. הוא טען כי היא בילתה במנזר רק עשרים וארבע שעות. "היא היתה עצבנית מאד, וכל גופה רעד", נזכר הבישוף. "הבעיה העיקרית היתה להרגיע אותה".

לפי דבריו, לאחר עשרים וארבע שעות, כאשר הוטב לרוזט, אמר לה הבישוף ש-

HABEAS CORPUS

האביאס קורפוס (הבא את הגוף) היא זכות שהושגה על ידי מרד האצילים נגד המלך ג'ון ומתווה חלק של המאגנה קארטה. היא נחשבת לסמל דרך בהיסטוריה ריה האנושית, מאחר שהיא מגבילה את זכות השלטון על האדם ומשעבדת אותה לחוק.

הזכות: אין אזרח יכול להיאסר או להיכלא אלא על פי מסקין חוקי של ארצו המושפט של הארץ. אם יש חשש כי זכות זו הופרה ו-אדם נכלא בצורה בלתי-חוקית, אפשר לדרוש מבית המשפט צו של "הבא את הגוף". היינו שבית המשפט יחייב את הכואל להביא את האדם הכלוא בית-המשפט.

היא חופשית להישאר אצלו, או ללכת ל-דרכה. היא נשקה את ידי והודתה לי על יחסי היפה. יעצתי לה לפנות אל הכמרים האורתודוקסיים, וטילפנתי אליה, כדי ש-בואו לקחתה, לאחר שהיא הביעה את רצונה ללכת אל דודה. היא עזבה את המקום בחברת הכמרים. ארבעה ימים לאחר מכן נודע לי שהיא נמצאה מתה. זה נורא! אנשי העולם הזה רשמו בקדגנות את כל דבריו של הבישוף באסיליוס, שאלו שאלות על נקודות, אשר סתרו אינפורמציה ש-

לגברים מותר הכל

דיברנו עם עשרות אנשים ברחובות-נצרת. הם השתייכו על כל השכבות וכל המקצרים. כולם הסכימו פה אחד כי המשפחה היתה צריכה לטהר את שמה ולהרוג את הנערה, אשר פרצה את סייגיה. היתה זה חוק בלתי-כתוב, אך חוק שאין לעבור עליו. ברור שהוא לא היה בתוקף כלפי משפחת הבחור: לגברים מותר הכל.

שלושה ימים בילתה רוזט בביתו של פא-הום. מדי יום ביומו היו ההורים באים ולוחצים עליה לחזור מדרכה הרעה ולשוב הביתה. מספר פאהום: "היא היתה כקיר ברזל". היא אפילו לא דיברה איתם. פעם אחת אמרה, "לא!" ולא שמעו ממנה אף מלה נוספת. אולם כוחותיה אולו מיום ליום. היא כמעט ולא אכלה, שכבה על הספה והת-בוננה בחלל-האחיר. היא היתה עייפה מאד.

כעבור שלושה ימים סירבה רוזט להיר-סיף ולהכניד על פאהום, ביקשה שיקון אותה למשטרה. משם רצתה לעבור למש-טרה-עפולה ולהיפגש עם נזמי.

פאהום מילא את הבקשה, טילפן למש-טרה. השוטרים באו ולקחו את רוזט ל-תחנה. בינתיים הודיע מישוה את הדבר ל-הוריה, ובבואה לתחנה מצאה את ההורים ואת באסיליוס מחכים לה. בתחנת-המשטרה חזרה רוזט על בקשתה שיקחו אותה לע-פולה. המשטרה הסכימה, אך המליצה שגם אביה יסע איתה. רוזט סירבה: "מדוע הוא צריך לנסוע איתנו?" אולם לבסוף הסכימה: היא היתה חלשה מדי.

אחד הקצינים דרש ממנה לחתום על הצ-הרה שהיא מסכימה לנסוע עם האב. היא סרבה לחתום את שמה, הסכימה לחד-תום רק בטביעת-אצבע, לאות שהתתימה נעשתה תחת לחץ.

יומיים בבאסטיליה

המונית הסיעה את רוזט ומלויה (אביה, באסיליוס ושוטר) לכיוון עפולה, אך בסי-בוב החזו אשר ביציאה מן העיר, נעצרה המונית ליד המנזר, בו שוכן בית-היתומים של הבישוף חכים וואספיה (העולם הזה 769) המכונה בנצרת ובסביבותיה בשם ה-באסטיליה, או מוסד-האימים. רוזט נלקחה פנימה.

מדוע לקחו את רוזט לוואספיה, ומה עשו לה שם משך יומיים? התשובה על כך יכולה להינתן רק על-ידי חקירה מיוחדת נוספת. כמו כן עדיין לא הוברר מדוע ה-ערב הבישוף הקתולי, באסיליוס, הממונה

דוד בן-גוריון יחזור לזירה הפוליטית כפברואר או במרץ 1955, כדי ליטול לידי את השלטון על מערכת הבחירות של מפא"י, ישאר אותה שעה את הנהגת הממשלה בידי משה שרת. יתכן כי רשמית ישאר ב"ג. תושב שדה-בוקר, אולט למעשה יגיע עם זאת המסע אל הנגב לסימו.

שים לב לחיזוק המתמיד של מעמד דוי אשכול במחנה מפא"י. בשעה שבן-גוריון, לבן ולאחרונה גם שרת הפכו צדדים ממש במאבק הפנימי במפא"י, נשאר אשכול במתכוון עומד מן הצד, ניטראלי ובלתי-מזדהה עם איש, ואילו כוחו המעשי, כשומר הקופה הולך וגדל. פרשנים מופוכחים מאמינים כי אשכול חותר למצב בו יהיה המנהיג המפא"י היחיד שיוכל ללכד מסביבו את כל פלגי המפלגה, תפקיד שנועד בעבר למשה שרת ועזר לזה להגיע לראשות הממשלה.

מוסד חשאי מסוג חדש העומד להתפתח במנגנון הממשלה הוא, בורסת קרובים. אחרי שהוראה ממשלתית חדשה, האוסרת העסקת קרובים באותו משרד, נכנסה לתוקף, החלו מנהלים-משרדים שונים קובעים סידורים ביניהם, כך שאחד מעסיק את קרובי-רעהו, תמורת שירות דומה.

קרוב לוודאי כי משנחת מסחרית ישראלית תבקר בסין העממית עוד בראשית שנת 1955. דרישה לקיום יחסים מסחריים עם סין העממית הושמעה זה מכבר בחוגים ישראלים, אולם האישור הרשמי ניתן לה — הן בישראל והן בסין — רק בשבועות האחרונים. הסידורים הופכים בשטח זה נעשו בין ציר ישראל ברנגון, דוד הכהן, לבין הציר הסיני בבורמה.

קצב-מתן השידומים הגרמניים לישראל לא יזוזו גם השנה. שר האוצר לוי אשכול, שיצא לשווייץ להלכה לחופשה אך נפגש למעשה עם נציגי ממשלת בון, כדי להחיש את מתן השידומים בשנה זו, קיבל מהם תשובה דומה לזו, שניתנה קודם לכן ל"ר נחום גולדמן: הקמתו המחודשת של הצבא הגרמני תגרור הוצאות גדולות, לא תאפשר לגרמנים להגדיל את סומי השידומים השנתיים, שהוקצבו לישראל.

בשבועות הקרובים תעזה דריון בשיבות הממשלה הצעתו של שר הפנים, ישראל רוקח, לקיצוץ תקופת-השירות הצבאי משנתיים וחצי לשנתיים. כפי שנודע זכתה ההצעה לתמיכה ניכרת בחוגי-המשרד-הבטחון, ב"חוד בין האחראים לענייני-הכספים והתקציב, וכן לתמיכת מנגנון מפא"י, הרואה בכך תעמולה מצוינת לבחירות. לעומת זאת מתנגדים להצעה הגורמים המספלים בכוח-אדם.

ייתכן כי שמעון פרס, מנהל משרד-הבטחון, יישאר בתפקידו, למרות כל הידעות הקודמות, לאחר שנתקבלו דרישותיו לשינויים מרחיקי-לכת במבנה-המשרד. המגמה העיקרית של השינויים: העברת התיכנון המקיף של ענייני כספים וצידוד מידי צה"ל למשרד-הבטחון.

לא מן הנמנע כי אלוף דוד שאדתיאל יחזור מאמריקה הלא-מיונת, כדי לשמש כראש הטכס של משרד-החוץ, ואילו ד"ר מיכאל סימון ימונה כראש הטכס של ליטכת הנשיא והממשלה כולה. בתפקידו החדש יפקד ד"ר סימון על אירגון של טכס-המדינה — דבר שהיה נתון עד כה בידי של שלמה ארזי מלישכת-הקריה.

אין להניח כי יחולו שינויים בחוקת הבחירות כבר בבחירות הבאות לכנסת. הממונה על הבחירות במשרד-הפנים קיבל הוראות להמשיך בהכנות כרגיל, בהתאם לנוהג שנתקבל בשנים הקודמות.

הסיכויים להקמת תנועת נוער ממלכתית ירדו עד מאד, לאחר שנוכח בן-גוריון כי אם ימשיך לפעול למענה, לא יזכה בתמיכה הרשמית של מפלגתו, התנגדות מפא"י לתנועה הממלכתית באה בעיקר עקב לחצן של תנועות-הנוער שלה, שאימו כי אם תוגשם תוכנית תנועת-הנוער הממלכתית בעזרתה הרשמית של המפלגה, לא יגישו לה כל עזרה בתקופת-הבחירות.

תעמולת הבחירות של הצ"כ תעזה עי פסים אמריקאיים, אם תגשים המפלגה את תוכניתה להזמין שני מומחי-פרסומת מארצות-הברית, כיועצים לאירגון מסע-הבחירות. נציגי הצ"כ כבר ניפגשו עם מומחים אלה בניו-יורק, קיבלו מהם כמה וכמה הצעות מעניינות. בין ההצעות: אירגון ביקורים אישיים בבתי-מנהיגי-המפלגה, מסיבות הסברה המוניות עם כיבוד ועוד.

וועידת-היסוד של המפלגה החדשה לאחרונה העבודה תידחה, עד אשר יבורר מעמדם של כמה מן המנהיגים, אשר טרם הצטרפו אליה סופית. שניים העומדים עדיין מן הצד: ח"כ יצחק צילינג ושמעון לויתן, מפעילי הקיבוץ המאוחד במוסדות ההסדרות.

התמרמרות רבה תתעורר בין השופטים במדינה, עקב הוראתו של השופט העליון יצחק אולשן, המחייבת אותם להיענות לבקשת מינהל ההסברה, להופיע בהוצאות בשמו. לדעת רבים מן השופטים, עלול הדבר לפגוע במעמדה הבלתי-תלוי של הרשות השופטת במדינה, לשמש למעשה, אם לא להלכה, תעמולה למפא"י.

אם נמנית עי מעריציו של מהאטמה גאנדי, תיהנה מאד למראה טרט הודי על חייו, שיופץ עוד השנה ברחבי-העולם, על-ידי חברה הולנדית גדולה. את תפקיד גאנדי ימלא בטרט ראס סינג בן ה-70, אחד מצירי ב"ת-הנבחרים ההודי.

גם הביורגריה של מוסטפה כמאל אתאטורק, אבי תורכיה המודרנית, תועזה עי הכר, אם יצליח דוגסט פייירבנקס הבן, אחד מראשי חברת-הסרטים יונייטד ארטיסטס, השוהה עתה באנקרה, להשיג את החומה הביורגרי המבוקש מן הממשלה התורכית.

הצמחת ישראל כאולימפיית השחמט באמסטרדם עלולה להביא בתוצאותיה תחרויות שחמט ישירות בין ישראל וכמה מארצות התימאקרויות העממיות. התחרות הראשונה תתקיים כנראה בתל-אביב בין ישראל ובולגריה. בעקבותיה יתמודדו עם ישראל נבחרות הונגריה ויוגוסלביה.

העם

השפעות קוסמיות

מחברי ספרי-אוטופיות תהו לא פעם מה יהיה קורה לו קפאו כל החיים על-פני כדור הארץ למשך תקופת-מה כתוצאה מהשפעות קוסמיות. השבוע, ביום הקדוש ביותר של העולם היהודי, יכלו לראות תופעה זו במציאות משך 25 שעות.

מדן ועד אילת שבתה התנועה כליל. הכביש שים היו ריקים. המכוניות שחוללו מהפכה בעולם בדורות האחרונים, המטוסים בשמיים, המכוניות על הקרקע, ספינות-הקיסור בים, עמדו על עמדם. בכבישי האספלט, עורקי החיים הסואנים של החברה המודרנית, שיחקו הילדים בכדור, כאילו חזרה תקופת-העגלות של ימי הביניים.

כפרה ומשפט. לפחות שני בתי-דין היו מעורבים ישירות ביום השלום. באו"ם טענו חברי המשלחת היהודית ברוגז כי יום הכיפורים היה אשם בבחירת יריבם, נציג פאקיסטאן, חבר ב"ת-הדין הבינלאומי בהאג, במקום נציג ארצם, תוצאת העדרו של הנציג הישראלי בעל הקול המכריע.

בית-דין ברמה נמוכה יותר, הוא בית-משפט השלום בתל-אביב, צטרף לטפל במשפטו של יהודי גבאי, תושב כפר-שלום, שנאשם בכך כי ערב יום הכיפורים ניגש אל סוחר ברחוב לוינסקי, תל-אביב, עמד איתו על המקח ותוך כדי כך סובב את תרנגול-המקח סביב ראשו ואמר את תפילת הכפרות, חסך לעצמו בכך את דמי הקנייה. התביעה שפרצה מיד לאחר מכן היא שתביא את השניים לכס-השופט. **קדפים וכרטיסים.** רבים מתושבי ישראל, שלא נסעו במכוניותיהם מפאת קדושת ההג, לא סברו כי מאזן חסאיהם ישתנה באופן ניכר כתוצאה ממישחק-קלפים. מסביב לשל-חנות מכוסים במפות ירוקות התאספו המנינים, שעלו לפעמים על 20 איש.

אולם גם ב"ת-הכנסת היו מלאים. בעוד שב"ת-הכנסת הגדול במרכז תל-אביב המה מאלפי אנשים שלא היו מוכנים לשלם עבור מקום, הוציאו תושבי צפון-העיר מעשרים עד חמשים ל"י עבור כרטיס כדי להאזין לתפילת החזן האמריקאי לייב גלנץ בבית-הכנסת תפארת צבי. בניהם הוציאו את לשון נותיהם איש לעבר רעהו, להוכיח שאמנם לא אכלו באותו יום, שעה שאבותיהם התחתנו אם צדקו הגבאים שמנעו כעד הסופר בעל השם העולמי, שלום אש, לעלות לתורה, בגלל ספריו שתיארו באור חיובי את היהודי ישראלי כיוסף מנצרת. אש עצמו עמד אותה שעה ליד כותל המזרח התפלל בדבוקה.

ישן וחדש. בחולון לא אבו בני העדה השומרונית, צאצאי שרידי עשרת השבטים והמתיישבים הורים שהובאו לארץ על-ידי האשורים, לבוא בקהל ישראלי ותפילותיו החדשות, התפללו ככתבה ולשונה של תורה בביתו של ראש עדתם, יפת צדקת. בסגנון אחר לגמרי התפלל בעכו החזן הרפורמי הראשון בישראל, אברהם יוסף בכר (הנולד 1881). בעמדו לפני התיבה מול קהל של גברים ונשים שלא ישבו בנפרד, שר את תפילותיו לפי מנגינות אופראיות. יהודים בתריסר ארצות שפתחו באותו יום את מקלטי-הרדיו, ניסו אולי לשמוע קול עברי, לא מצאו את קול-ישראל. תוך כבוד לקדושת החג שבתה התחתנה.

מדיניות

שלום ואין שלום

כי מקטן ועד גדול כולו בוצע בצע, מנביא ועד כהן כולו עושה שקר. וירפו את שבר בת עמי על נקלה, לאמור: "שלום, שלום" — ואין שלום. (ירמיהו, ח', 11-10)

קארל פון-קלאוזנביץ, קצין-המטה הפרוסי בימי נפוליאון שהפך אבי תורת-המלחמה החדשה, אמר שהמלחמה היא המשך המדיניות. מדינאי-המרחב גילו שאפשר גם להפוך פסוק זה, לקבוע שהתקפת-השלום היא המשך המלחמה, וחלק ממנה.

היו ימים ועתוני המרחב היו מלאים איומי מלחמה וקריאות-קרב, עד כי נמאס לקוראיהם לקרוא בהם. מאז השתנתה האופנה כליל. השבוע, בעונת-ההתגים בה משתלל כל יהודי אדוק להשלים עם יריביו ואויביו, מלאות

* אש הכחיש אחרי-כך שביקש לעלות לתור המורית תשלום.

כתורת-הענונים הצעות-שלום, תכניות-שלום ותוכניות-שלום, עד לזרא. הקורא הרגיל נבוכ מוזמן מכדי שיוכל לעקוב אחרי תמרונים מוזרים אלה. הוא יודע רק כי מעולם לא היה השלום כה רחוק מן המרחב מאשר עתה, כשהוא שגור בפי כל.

קיד מטיטוס-דלביה. פתחה בעונה ממ שלת בריטניה הגדולה, שהציעה במפתיע לקבל על עצמה לתוך בין מדינות ערב וישראל. העתונים המו מרוב השערות. אולם בחוגי האנשים הקובעים, משני עברי הגבול, עשתה ההצעה רושם דל מאוד. הדעה הכללית בקאהיר ובקריה: אחרי שסולקה מתעלת-סואץ, מבי קשת בריטניה לחזור למרחב מבעד לדלת האחורית, כמתוכננת-שלום.

עוד לא שקט ההד של פצצת-השלום הרא-שונה, כשנשמעה התפוצצות שניה, הפעם בבלגראד. יוסיפ ברוז'יטו, המרשל של יוגוסלביה, רמז שהוא, כידי הערבים וישראל כאחד, מוכן לקבל על עצמו את התפקיד כפוי-הטובה.

גם הצעה זו לא עשתה רושם עמוק. אמנם, האהדה האישית ליוגוסלבי האמין רבה בכל המרחב, אולם סחרה לו האבסורטיה הישרה הדרושה כדי להפעיל לחץ מוסרי על הערבים והישראלים. טיטוסלביה רחוקה מדי מגדות היאור והירדן.

הקיסם והקורה. פצצה מס' 3 באה מחלק אחר של העולם. היא היתה בלתי-צפויה למדי.

באו"ם הגיש אבא אבן את הצעת-השלום הישראלית: חתימת חוזה לא-התקפה בין ישראל וארצות-ערב. אמנם, לא היו שום חידוש בהצעה זו: דוד בן-גוריון עצמו הציע מוזמן לחתום חוזה כזה למאה שנה. אך הצעת אבן לא היתה מכונת כל כך כלפי ממשלות הערבים (שעמדן השלילית ידועה מראש) אלא כלפי דעת-הקהל האמריקאית. היתה זאת מעין פתיחת חזית חדשה במלחמת-השלום.

אולם עוד לפני שהפצצה התפוצצה כראוי, באה התקפה נגדית. זאפרוללה חאן, שר-החוץ המזונוק של פאקיסטאן, ניגש אל אבן אחרי הנאום, לחץ את ידו, הוסיף: "זה היה נאום מצוין, שפה נהדרת — אך מה הטעם בו?" ואז גורקה הצעה: פאקיסטאן תתחך. היה זה תמרון גאוני. הוא גזל מיד את הכותרות מנאום אבן, ובזאת שרתה פאקיסטאן המוסלמית את משולות ערב. הוא גם נתן סיפוק לתורכיה, ב"ת-בריתה של פאקיסטאן, המעוניינת בשלום במרחב, והבליט מחדש את רצונה של פאקיסטאן להיות מעין מושל-מחוז במרחב, בשליחות המחתה האנגלית-אמריקאית.

כשניגש עתונאי ישראלי אל זאפרוללה, לשאול כיצד רואה פאקיסטאן את תפקיד התיחך, אמר הפאקיסטאני הערמומי שקודם כל על ישראל לתפור את בעית הפליטים. אין זה נושא ולמשאיומתן, אלא תנאי מוקדם לו. כששאל הישראלי מה בדבר מיליוני הפליטים שגרשו מפאקיסטאן להודו, לא שוקמו על-ידי המגרשים, החרגו זאפרוללה: "אין להשתמש במתכון אחד לגבי כל המקרים!" הוא היה מוכן לטפל בקיסם הטרנאי שבין עיני ישראל, שכח את הקורה הרתי-האסונות שבין עיניו שלו.

קריאה לניהירו. האמת הפשוטה היתה שאף אחת מכל ההצעות לא היתה רצינית, ולא נתכנה כלל ברצינות. היו אלה תמרונים שיוכלו להיות קומיים, לולא היה הרקע כה טראגי ומסוכן.

לו ביקש מישוה מתחך אמיתי, בעל אבסור ריטה מוסרית אמיתית בכל ארצות המרחב, שכחותיו אינן חשודות ושידיו טהורות, לא היה תולה את תקותיו באנתוני אידן, ששמו הוזכר זה עתה שוב בצורה בלתי-אהודה במשפט קסטנר; או במרשל טיטו, שאין לו ענין במרחב; או בזאפרוללה חאן, הנציג הרשמי של האיסלם.

ישנו מועמד אחד, שנועד ממש על-ידי הטבע לתפקיד זה: גיהורלאל ניהור. כמעט כל מנהיגי ישראל השמיעו בפעם זו או אחרת את אהדתם להודי הגדול, לוחם השיחרור שגילה מתינות כה רבה ביום נצחונ. גמאל עבד-אל-נאסר, בראיון מיוחד שניתן בחודש שעבר לעתונאי אמריקאי, הצטרף אף הוא לדעה זו, הביע תמיכה נלהבת בקו המדיני של ניהור, קבע שמצריים תשתלל ללכת בדרכו.

השבוע רמז נציג הווד באר"ם, קרישנה מנון בעל ההופעה אפופת'הכבוד, כי הווד מוכנה לתחן. המשלחת ההודית הזדוזה להכחיש את הדבר, אמרה שהיתה זו דעה פרטית. אך הלכה היה ברור.

לו היתה באה מישראל, או מארצות ערב, פניה דרמטית אל יורשו של גאנדי, תוך בקשה נמרצת לקבל על עצמו תפקיד זה, יתכן והיה מתחיל פרק חדש בתולדות היחסים במרחב.

יחסי חוץ מול אוהלי-קידר

כשפוצץ העולם הזה (886) בשבוע שעבר את הידיעה הסנסציונית כי קיימת חכנית מהפכנית לחילופי-גברא בנציגויות העיקריות של ישראל בעולם, התרוממו גבות עיניים רבות מאד ברחבי הארץ. מיניו של חיל כשנציג באר"ם, של אבן כיועץ בעל מעמד של כמעט-חברות בממשלה — לכל אלה היו מחייבים ושוללים למכביר. אולם פרט אחד בידיעה עורר שמחה כמעט כללית: מיניו של אליהו אילת כציר ישראל בתורכיה.

הסכמה כללית זו נבעה הן מן האיש והן מן התפקיד. אם ישנו כיום תפקיד נכון לאליהו אילת, הרי זה תפקידו של ציר ישראל בתורכיה.

באמצע המאה ה-20, תפקידו של שגריר או ציר אינו בעל תוכן רב. עוד לפני מאתיים שנה היה השגריר איש חשוב: רק הוא יכול היה לדחל לממשלתו על הנעשה בארץ מושבו; המרחק בינו לבין בירת-מולדתו היה יותר מדי גדול מכדי שיוכל להתיעץ עם השר בכל ענין. השגריר היה חוקר, שוקל ומחליט.

אולם כעת נעשה הדיחח ביתר כשרון וסמכות בידי עתונאים מנוסים, והקשר האל-חטי מ אפשר לשירה-חוץ להחליט על כל ענין גדול וקטן בעצמו. השגריר הרגיל של 1954 שוב אינו אלא נושא-מכתבים מפואר, רם-מעלה וגבה-צינור.

בנאי ברכת עמון. אולם ישנם מקומות ומצבים בהם תפקידו של הציר עודו מלא תוכן. כזה תפקידו בארץ בה אין גישה חפשיה לעתונאים, או בארץ ניטראלית, הס' מופה לארץ אויבת בעתות מלחמה. במקרה זה יכול הציר לגלות יוזמה רבה בגילוי קשרים, מציאת אפשרויות של מצע, תפקידו של ציר ישראל באנקרה יכול להיות כזה: כי מאנקרה מובילים אלפי חוטאים לכל ארצות-ערב.

אם אננם רוצה או מוכשר הציר הישראלי שם להשתמש בהודמנויות המקומיות ולהכ' ניס תוכן לתפקידו, הרי זה תלוי במידה רבה באופיו ובהשקפתו. אופיו והשקפתו של אליהו אילת נותנים תשובה ברורה במקרה הנידון.

יש וטויל מקרי יכול לקבוע את דרכו של אדם. כך קרה לאליהו אפשטיין הצעיר בשנת 1927. הוא היה חבר קבוצת-הדורס, שהגתה ברעיון של התישבות בעבר-הירדן. כשפרצה בארצו של האמיר עבדאללה רעידת-אדמה ובני נים רבים נהרסו, חשבו בני הקבוצה שהגיעה ההזדמנות. אחדים מהם, ואליהו אפשטיין בראשם, יצאו לרבת-עמון, הציעו את שרותם לתיקון הבנינים שנהרסו.

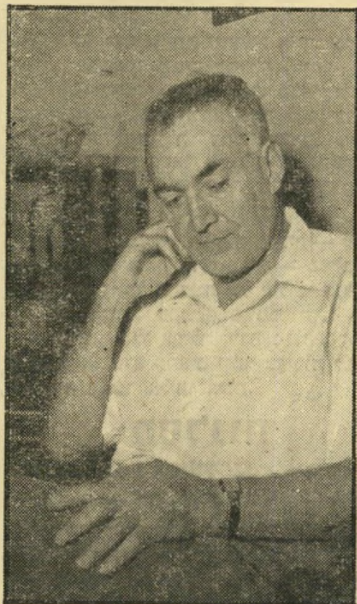
לראשונה היה הנסיון עטור-הצלחה. הערכים קיבלו את הבאים ברצון, שמחו על העזרה. אפשטיין עבד כפועל בבנין קסרקטין של חיל-האוויר-המלכותי ליד מען, עסק בעבודה דומה גם באס-סאלט. אולם האנגלים לא ראו בעין יפה את האיחזותם של היהודים. היו להם תכניות אחרות לגמרי לעבר-הירדן. פתאום נוכחה הקבוצה שלא יכלה עוד להשיג שום עבודה נוספת.

היתה זאת פגישתו הראשונה של אליהו אילת עם השלטונות שאצלם היה עתיד לשמש כשגריר. מאוכזב חזר לארץ-ישראל המערבית.

נהג בביירות. אולם לפני כן הצליח לנצל היטב את שהותו מעבר לנהר. הוא הס' תובב במחנות הבדואים, למד היטב את שפתם ומנהגיהם. מן הסתם חש כבר אז בלבו את אשר לא הרגיש כמעט שום מנהגי ציוני: שעתידה של האומה החדשה בארץ-ישראל קשורה עם גורל העמים הערביים במרחב, ושואם חייב לדעת, ואולי גם לאהוב, את

ההוי הערבי כדי למצוא פתרון לבעיה זו. הוא עשה גם זאת, גם זאת.

היה זה הישג גדול דווקא מפני שאלהו אפשטיין נולד רחוק מן האוהלים השחורים של הבדואים. עריסתו עמדה, לפני 51 שנה, באוקראינה. שם גם נאסר, ב-1922, שעה שהשתתף ציוני. שם גם נאסר, ב-1922, שעה שהשתתף בועידה בלתי-חוקית בקיבו. אחרי שוחרר נבחר למרכז-החלוק הבלתי-ליגלי, עבר את הגבול הלסבי, אירגן משם את העליה הבלתי-ליגלית לארץ-ישראל. ב-1924 הגיע תורו שלו לעליה. מן האניה עבר ישר לקבוצה, ברחובות,

אילת בתל אביב
מתחת לפראק הלונדוני

שהיתה מעין גרעין-הכשרה לעבודה במושבות ולהתישבות.

אחרי שובו מעבר-הירדן ידע בדיוק מה הוא רוצה לעשות. הוא עסק במחקר חיי-הבדואים והתמורות החברתיות שחלו בהם מאז מלחמת-העולם (הראשונה), כתב ספר על נושא זה, קיבל סטפנדיה של רוקפלר ללימוד מדעי המזרח באוניברסיטה של ביירות.

חושבי ביירות מתחלקים לשתיים: בני המקום, העוסקים בעבודות הגופניות, והזרים, שאינם עובדים אלא במוחם, אם בכלל. הסטרי דנט אליהו אפשטיין סוג שלישי, בפני עצמו: האירופאי היחיד בעיר שנהג במדינה, כדי להרויח את לחמו, הסיע את הפרופסורים, לימד גם בתלמוד-תורה המקומי. בשנה השלישית של לימודיו הפך עתונאי, כתב של פלסטיין פוסט, דבר וסוכנות רויטרס.

רצה בתל-אביב. לו נשאל אז מה תהיה דרך חייו, היה מצביע לבטח בלי היסוס על קאריירה מדעית קשה בשטח הסוציאלוגיה של המזרח. הוא היה רגיל לצטט את דברי הסופר הגרמני: "אם רצונך להבין את נפש המשרור, עליך לבוא אל ארץ המשרור!" ולדידו העיר: "כדי להבין בע' יות פוליטיות צריכים להבין את הרקע החב' רתי והכלכלי. לא רק את השלילה, אלא גם את החיוב!"

באותם הימים היה איש אחד במשרדי הסוכנות, שהבין אמתה זו. באופק הציוני זרח כוכבו של חיים ארלוזורוב, המדינאי הצעיר והמהזיר שבא מגרמניה, ובלבו תכניות נועזות לבנין חיים חדשים במרחב, משותפים לעברים וערבים. ארלוזורוב שם לב לסטודנט הברירתי, בן מפתח, קרא לו להפסיק את לימודיו ולהיכנס למשרד המדיני, שהוא עמד בראשו. התפקיד המוצע: לנהל מחלקה ער' בית חדשה, שהיה ברצון ארלוזורוב להקים.

אילת סירב. המשכת לימודיו נראתה לו חשובה מכל. אולם כשנפל ארלוזורוב בחוף הים התל-אביבי מידי מרצחים בחשכת לילה, הגיעה קריאה שניה ממשו שרתוק, שירש את תפקידו במחלקה המדינית. אפשטיין, שגמר את לימודיו, נענה הפעם, הפך מנהל האגף למזרח התיכון.

היכרויות במרחב. המוסד החדש נבנה

מלא-כלום. עצם העובדה שעד שנת 1933, היינו 16 שנה אחרי הצהרת-בלפור, לא היתה קיימת בסוכנות מחלקה לעניני המרחב, מדבר בעד עצמו. מנהיגי הציונות של אז לא חשבו את הבעיה הערבית כחשובה ביותר לעתיד הציונות. המחלקה המדינית טיפלה כמעט אך ורק בשתדלנות אצל הממשלה הבריטית.

אליהו אפשטיין זינק לתוך העבודה במרץ. הוא שוטט במרחב, הכיר כמעט את כל המנהיגים בארצות-ערב, תורכיה ופרס. היו אלה היכרויות חשובות: כיום נפגש השגריר אילת לעתים קרובות עם חברים למקצוע, נציגי מדינות ערב, אותם הכיר אז.

כבר אז היה ברור לו שהעתיד יפגיש את ישראל לא רק עם ערביי פלשתיין, אלא עם כל עמי ערב. הוא הקדיש את רוב זמנו לחקר מצבם ובעיותיהם. את שארית זמנו הקדיש לעבודה לא פחות חשובה: להחזיר לציבור העברי את הבנת המרחב. למטרה זו הוציא לאור את 'קוט המזרח התיכון'.

פגישת כס-פרנציסקן. האדם שנילקח בחשבון כציר בתורכיה לא יצטרך להתחיל מן הראשית. הוא כבר ישב פעם כמה שנים בארץ זו. עם פרוץ מלחמת-העולם השניה נשלח אליה, כשליח הסוכנות, כדי לקיים את המגע עם הקהילות היהודיות בארצות הכבוש הנאצי לפקח על הקמת רשת-המחתרת באירופה.

אולם תורכיה לא היתה אז בירת המרחב. המלחמה התקרבה לקצה, גורל המרחב נחתך בקאהיר. אפשטיין הוזקק לשם, נפגש עם המנהיגים הצבאיים והפוליטיים הברייטים, גם עם כמה ממנהיגי הערבים. לא היתה זאת תקופה פוריה, כי כל פעילות הסוכנות היהודית היתה מכוונת רק להמתק את רוע הגזירות הברייטיות. לא היה מקום לתנופה-כצירה הראשון של ממשלת ארצות-הברית.

אילת בלונדון

— חולצת-עבודה מרחבת

פוליטית מצד האיש שדגל במציאת לשון משותפת עם הערבים.

באותם הימים עבר מרכז-הכיסוד של ה"מדיניות" הציונית מלונדון למאריקה. בסן-פראנציסקו התקיימה ועידת-היסוד של ארגון האו' מות המאוחדות. הסוכנות היהודית יכלה לשלוט רק משקיף. הבחירה נפלה על אליהו אפשטיין. לא לחינם. כי בבואו לעיר-הנמל שעל חוף האוקיינוס השקט היו המכרים היחידים שנפגש בהם: חברי-לימודים באר' ניברסיטה של בירות, ראשי המשלחות הער' ביות, ביניהם שארל מאליק ופאדל ג'מאלי. הכרה נוספת בחשיבותה החדשה של אמריקה בעמרכה הציונית ניתנה על-ידי הסוכנות כשהקימה משרד פוליטי מיוחד בחשיגנטון כדי לקיים קשר ישיר עם הסטייט-דפרטמנט.

* בשעת הגשת כתב-האמנתו כשגריר ל-מלכה אליזבט ב-22 באוקטובר, 1922.

אפשטיין נתמנה כמנהל, בעיקר בגלל ידיעתו המעמיקה את בעיות הערבים.

מתנה ביוזינגנטון. ארבע שנים ישב בחשיגנטון. בארבע שנים אלה נית לו לחזות מקרוב מאד במהפכה האדירה שעברה על עמו. כשבא, היה אזור פרטי, נושא פספורט בריטי של פלשתינה (א"י) על שם אליהו אפשטיין. כשיצא היה שגריר של ישראל, בעל פספורט דיפלומטי על-שם אילת.

את השם בחר כזכר לחתימה אדירה שעברה עליו עוד ב-1927, כשהדרים ממען והגיע לחוף ים סוף. החוף הנהדר של עקבה הטביע חותם עמוק בלבו. הוא חזר כמה פעמים לחוף זה, כשמעטים מתושבי ארץ-ישראל זכרו שיש לארץ גם חוף דרומי. בשנת 1937 ירד מסדרם לאילת דרך הערבה, במכונית של ההגנה הירושלמית, בה מילא תפקיד חשוב.

התפקיד האמריקאי היה שופע בהלות ואוצר קות. המדיניות האמריקאית הלכה בדרך יגי-זאג, כשהמצביאים והדיפלומטים המקצועיים מושכים בכיוון אחד, פרו-ערבי, ואילו הנשיא טרומן, כמעט לבדו, מושך בכיוון ההפוך. הודות לאומץ-לבו האיש המיוחד במינו של טרומן הפך אילת, שעות מעטות אחרי ההכרזה במויאון התל-אביבי ב-14 במאי 1948 ל"נציגה המיוחדת של הממשלה הזמנית של ישראל". כעבור שנה הכירה אמריקה גם דה-יורה בישראל. אילת הפך לשגריר — השגריר הישראלי, שהיה מורכב מצירים ונציגים נמו' כים עוד יותר.

יומיים לפני צאתו מארצות-הברית נפרד אילת מהארי טרומן. הנשיא הגיש לו כתמנה ספר על חייו של בנימין פראנקלין — האמ' ריקאי שנעט לפאריס כאזרח פרטי, יצא משם הגזירות הברייטיות. לא היה מקום לתנופה-כצירה הראשון של ממשלת ארצות-הברית.

גנן בלונדון. תפקידו הבא של אילת היה בלונדון. היתה זאת, ל' הלכה, ירידה בדרגה: ג' ציג ישראל שם היה רק ציר. קודמו בתפקיד, עו' ר'הדין מרדכי עליאש, אמנם סלל את הדרך, אך היה רק בראשית צעדיו. על כתפיו של אילת נפל התפקיד לבנות יחסים ת' קנים בין ישראל, שהי' תה בעיני רוב הברייטים ארץ של טרייטסטים כפוייטובה, לבין ממש' לת בריטניה, אשר שר' החוץ שלה, ארנסט בדין, היה בעיני רוב הישרא' לים כמעט-נאצי.

לאילת לא היתה כל הכשרה מוקדמת לכך. הוא ביקר רק פעם בארץ זו: כשנלחה בשנת 1936 ליצחק בן-צבי, הנציג הרשמי של הישוב היהודי בהכתרת המלך ג'ורג' ה' ששי. היה זה חסרון, אך גם יתרון: הוא גיגש ל' תפקידו בלי כל דעות קדומות. הוא זכה להיות נציג הנשיא בן-צבי ב' הכתרת המלכה אליזבט. אילת קיבל אל לבו את אימרתו של אנדרה מו' רואה הצרפתי, שאמר כי לא רק בריטניה היא אי, אלא גם כל בריטי. הוא החליט לשטח לתפקידו ב' סבלנות. אמר הוא למבקר: "באמריקה הייתי כבאי, עורך משרפה לשריפה. כאן, באנגליה, אני גנן. עלי לזרוע זרע, ולחכות בסבלנות לגידולו..."

היו כמה גורמים מסייעים לתפקידו. אחד מהם היתה יהדות בריטניה, שנושאה נאמנה לישוב גם בימים השחורים ביותר של הספר הלבן ומדיניות-הכיס. היא לא חששה, כמו יהודים אמריקאים רבים, מפני ה' נאמנות הכפולה — עדות לסובלנות המיוחדת של הציבור הבריטי וחוקתו הבלתי-כתובה.

לא פחות חשובה היתה עמדת המומחים הברייטים. היתה להם גישה אישית לבעיות ישראל, מאחר שהכירו היטב את מנהגייה ותנאי הארץ. אכזבתם מן הערבים, שהחלה בימי מלחמת-תש"ח, העמיקה עם התפתחות סיכסוך-סואץ. לא היתה להם גם שום אשליה ביחס לליגה הערבית, שהיתה יצירת-כפיהם.

תפקיד באנקרה. אולם אילת ידע גם

* שחבריה יושבים כיום במשקים דגניה א' וגבע.

מעטים לאומיים או דתיים. בארצות הסוציאליזם עליהם לשרת את בני הקומוניזם, ובארצות הקאפיטליסטיות עליהם ללחום במקום לשבירת הקאפיטליזם. הגירה לישראל היא בריחה. אולם אין סנה מתנגד לעליה לארץ. הקומוניסטים הם פטרוטים ישראלים, הלוחמים למען בטחון המדינה ושלוש עם הערבים.

הרב לביסמארק ונפוליאון. הפרק החוק ביותר של הספר מתאר כיצד ניסו מנהיגי הציונות מראשיתה לקשר את תנועתם לאינטרסים של מעצמות זרות, כדי לזכות בעזרתן. העובדות ידועות למדי, אולם בהציג טרפן יחד הן מהות מיסמך המעורר מחשבה. בין השאר:

• מאה שנה לפני הקונגרס הציוני הראשון קרא נפוליאון בונאפארטה לעזרה היהודית לשם כיבוש הארץ. אף שנפוליאון עצמו היה אנטישמי נסתר, זכה לתמיכה נלהבת של הרב הירושלמי, שהוציא כרוז המסתים במלים: "חבר לה! ולבונאפארטה!"

• הרצל ניסה לרכוש את עזרת הצאר הרוסי, שהיה מעוניין שיהודים ישתלכו מארצו.

• הרצל כתב לביסמארק הגרמני: "אם תוכנית מוקדמת מדי, כי אז הנני מעמיד אותה לרשות הממשלה הגרמנית. יעשה שימוש בה כאשר זה יראה לנכון!" מנהיגי הציונות הגרמנית הציגו את תנועתם לקיסר ככלי לחדירה גרמנית לאימפריה התורכית.

• הצהרת בלפור ניתנה כדי לעזור לאנגלים להפוך את הסכם סייקס-פיקו, לפיו הובטח שלטון משותף צרפתי-בריטי על ארץ ישראל (מלבד נמל חיפה). מנהיגי הציונות עבדו למען האנגלים, כדי לשלול את הצרפתים לחתור על הארץ, וחתם לחצם אמנם סולקה צרפת.

• אחרי סילוק בריטניה, תפסה אמריקה את מקומה במערכה הציונית. סנה אינו מפרט כיצד סולקו האנגלים, עובר בשתיקה על תפקידם של "אצילי ולחתי". פרט נוסף שלא הוזכר: אחרי רצח הרון ברנדוט (לפי תפיסת סנה: שליח האימפריאליזם האמריקאי) הצביע שמואל מיקוניס בעד החוק המיוחד לפיו ראשו רשמי לחי' ללא משפט.

דגל למחנה. מתנגדיו של סנה, שאינם דוגלים בתורת המארכסיזם-לניניזם יטענו, מן הסתם, שסנה עצמו משתדל להוסיף לרשימת המעצמות הזרות פרק חדש, לחבר את האינטרסים של ישראל לשאיפותיה של ברית המועצות. אולם בעיני לניניסט-סטאליניסט זוהי מחמאה.

חסידי סנה, כאלפיים במספר, יוכלו להתנחם שאם אמנם יצטרפו למק"י מבלי שיינתן להם אפילו הכבוד של "ועידת-איתור" רשמית, הרי הם הולכים תחת דגל מנהיגם, שניסס עתה מעל למחנה החדש. אין ספק ששום מנהיג מק"יסטי אינו מסוגל, כיום, להוציא מתחת ידו יצירה רעיונית כמו זו של סנה. אולם הקרב האמיתי יתחיל כשיבוא תור הבחירה של המזכיר הכללי הבא של מק"י. מועמד רציני: משה סנה.

עדות

חינוך שחור-שחור

מדי פעם נפגש אירעו בבית הספר העממי של פרדס-כץ, בקירבת תל-אביב, התפרצויות קטנות, אך עזות. ההתפרצויות החלו כאשר סירבו ילדי העולים מבלגריה לשבת על ספסל אחד עם ילדי-עולי-מרוקו.

לבסוף, כאשר התרגלו הילדים זה לזה,

• באחד ממכתביו הפרטיים אמר שהיהודים הם "הנזע הבזוי ביותר בעולם!"

הארץ

חנה מסינגר, החיפאית יפה-הזי... (העולם הזה).

יואל ורדי, חיפה. הממ. אנחנו דוקא מעדיפים אותה בחתיכה אחת.

שנה טובה ומבורכת ממועצת פועלי-קדימה (זבר).

אליעזר בוכני, חיפה. בין השאר: אירגון העזים העובדות ולשכת העבודה של התיישים.

שדוקה אחרי השגת ההסכם על הסתלקות מסואץ, הפכו האנגלים תלויים עוד יותר ברצונם הטוב של המצרים, למען יסכימו במקרה הצורך לשובם; ובשאר בסיסיהם במרחב, ביחוד בעיראק ובירדן. היו אלה גורמים שמשכו את בריטניה להמשיך באוריינציה הישנה שלה על שליטי ערב, גם אם השלימה עתה בלבה עם קיומה של ישראל.

אולם גם בהיותו ציר, ואחר-כך גרר, בלונדון, לא שכח אילת את נטיתו האמריקנית — למרחב, להי הערבי. אף שלא גילה מעולם כל דעה אישית שחרגה מדעת משרד החוץ, מאמינים רבים שאילת, יותר מכל דיפלומט ישראלי חשוב אחר, סבור כי על משרד החוץ לפעול הרבה יותר למען וריעת שלום ושיתוף-פעולה עם הערבים. מתחת לפראק הלונדון נשאר אילת נאמן להשקפות שהגה בהן שעה שהתהלך, בחולצת-עבודה. בין הבדואים של המדבר הערבי.

השבוע היה מינויו כציר בתורכיה — ירידה שניה מדרגת שגריר לדרגת ציר — בשלב של תכנון בלבד. כל התכנית של חילופי הנציגים עלולה להתקל במכשולים מפלגתיים וקר אליציוניים, אולי אפילו לרדת מן הפרק. אך קשה לתאר אדם מתאים יותר בצירות ישראל באנקרה מאשר אליהו אילת.

מפלגות

מוסקבה וירושלים

הציונות ההמונית והקומוניזם ההמוני נולדו בערך באותה שעה. הם גדלו תוך התחרות קשה ומרה על נפשה של האינטליגנציה היהודית הצעירה בגיטאות מזרח אירופה, למדו לשנוא אשה את רעותה בכל לב. היתה זאת שנהא של שני רופאים שביקשו לרפא את אותו החולה, השמיצו זה את הדיאגנוזה של זה.

הקומוניסטים בארץ-ישראל ירשו מסורת זו, יצאו חוצץ נגד רעיון המדינה העברית, אפילו שיתפו פעולה בימי המהומות עם כוחות המופתיים. מכיון שהישוב היה כולו ציוני, נשארה המפלגה הקומוניסטית קומץ קטן ומנוודה, עד שקם אנדריי גרומיקו, נציג ברית המועצות, באו"ם והצביע בעד המדינה העברית שמפלגתו בארץ התנגדה לה. המדינה החדשה הפכה מציאות, והקומוניסטים נשארו בה בלי בסיס רעיוני מוצק. איש לא ידע בדיוק מה יחסם העקרוני למדינה.

נרניה מן החוץ. השבוע קיבלה מק"י סוף סוף אידיאולוגיה שלמה מן המוכן, מנר סחת לפי כל כללי ההגיון הדיאלקטי של תורת מארכס-אנגלס-לנין-סטאלין. היה זה אופייני שלא באה מתוך המפלגה עצמה, אלא עלידי מתן אישור רשמי מטעם המפלגה לנרניה שבאה מן החוץ. המחבר: משה סנה.

בספר בן 164 עמודים וכריכה אדומה, הנושא את השם היבש, לפי מיטב המסורת הסטאלינית, "סיכומים בשאלה הלאומית לאור המארכסיזם-לניניזם", קבע סנה תיאור חדש של ההיסטוריה היהודית, מימי אברהם אבינו ועד משפט קסטנר. היתה זאת שירת-הברבור למפלגת השמאל הסוציאליסטי, יצירת סנה, העומדת להתפור, ושחבריה עומדים להצטרף הצטרפות אישית, לא קולקטיבית, למק"י.

אולם שירת-הברבור זו הפכה מיד להמנון הרשמי של המפלגה החדשה. התליטה מליאת הועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הישראלית: "הועד המרכזי מקדם בכרכה את... הסיכומים בשאלה הלאומית (ה)מבטאים נאמנה וזהות מלאה של מפלגת השמאל הסוציאליסטי עם תורת המארכסיזם-לניניזם, עם האידיאולוגיה, הפרוגרמה והדרך ההיסטורית האנטי-אימפריאליסטית של המפלגה הקומוניסטית הישראלית."

קומוניזם + כנעניות. תורתו המחור דשת של סנה היא מציגה מעוררת-מחשבה של קומוניזם אדוק עם רעיונות כנעניים מובהקים. עיקריה:

• אין אומה יהודית בעולם. ישנה רק אומה יהודית-ישראלית, שנולדה לא בגלל הציונות, אלא למרות הציונות.

• הציונות, בכל התקופות והמצבים, היא תה משרתת האימפריאליזם.

• מתוך לישראל מהמים היהודים רק

• מק"י טוענת כיום שהיה זה מעשהו של פרובוקטור בצמרת הקומוניסטית שנתגלה כסוכן האנגלים.

מבצע עדוד השתלמות 1954

לאור הצלחתו הגדולה של מבצע זה באביב 1953, עשתה הנהלת המכון מאמצים עליונים כדי לארגן גם השנה, על סף שנת המלודים החדשה, מפעל דומה. הוקמה קרן הנחות בת

15.000 ל"י

שבאמצעותה תוכל ליהנות מהנחות גדולות והקלות ניכרות בתשלום שכר למוךך באם תרשם לאחד מהקורס הרבים במכון במשך חודש זה. רק עד 31.10.54

אל תחמיץ הזדמנות זו לשם תכנון השתלמותך בתנאים יוצאי מן הכלל, פנה עוד היום לקבלת הקדריכים המקצועיים רבי-היערך:

"הזדמנויות במהנדסות" "הזדמנויות במסחר" "תעודת כגרות לאקסטרנים"

הם יורו לך כיצד להשתלם בביתך ובזמנך הפנוי בעזרתה של שיטת למוד בית שלנו המיוחדת במינה בארץ. מבחר עשיר של קורסים בכל ענפי ההנדסה, המסחר וההשכלה הכללית עומד לרשותך, ובעזרתה של מחלקת ההתייעצות ובאי הכוח שלנו בערים השונות, תוכל להעזר בבחירתך.

המכון העברי להוראה והשכלה בירושלים

רמבונים הבריטיים להנדסה ומסחר

רח' בן יהודה 2, ת. ד. 1259 ירושלים

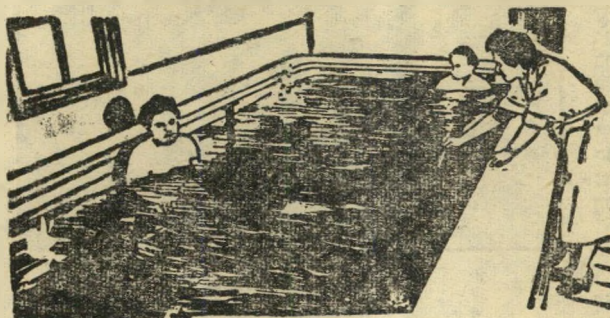
שדר' רוטשילד 15 ת"א רח' הבנקים 5 חיפה רח' הרצל 19 נתניה רח' כאנוק 28 נצרת

מבצע עדוד השתלמות — 1954	
נא לשלוח לי פרטים על הקורס	
ב	שמי
כתבתי	
ע 20	

היש לך כאבים...

בגב, בברכים, בכתפיים או בפרקים?

"רפא" — רח' שלמה המלך 103, תל-אביב טל. 24495

כריכות מי-מרפא חבישת בוך כמו בקרלסבד וישי או טבריה

כמו כן אמבטיות ערבול (Whirlpool bath) / חדר זיעה טורקי / מחלקה מיוחדת לאיכשור ע"י התעמלות רפואית. מסג' וריהביליטציה המוסד היחידי מסוג זה בארץ / מחלקה לסובלי רוימטיזם / עומד תחת הנהלה ופקוח רפואי

אשרי הגפרור שגשרף תעלה להבה גדולה והצית להבות שתהיה שקולה אשרי הלהבה עשרת מונים שחרת אותם הגפרורים לא בחיל לא בכוח ובזאת ישרתך המצית עבדך ואף לא במוח הנבונים והותיקים שבמעשנים לחיצה קטנה

המומחה

ב"מ מקצועי למכניקה עדינה, תל-אביב, רח' אלנבי 132 טל 62388. תקון עטים נובעים מציתים, כלי נגינה ומכוונת כתיבה באחריות. קנייה מבחר גדול של עטים נובעים ומציתים

בא גל חדש של עלייה, הציף את הכיתות בילדים עיראקים, גרם להתפרצות חדשה: המרוקאים סירבו לשבת עם העיראקים.

גם זה חלף במשך הזמן. אולם השנה החריף המצב שוב: הילדים עולי עיראק סירבו לשבת יחד עם התימנים.

בשבוע שעבר עברה המורה, צפרירה, האהובה על כל תלמידיה, במסדרון בית הספר. הילדים קראו בהערצה: "יופי! יופי!" צפרירה עשתה לעצמה תסריקת חדשה. רק ילדה קטנה מעולי עיראק לא הייתה מרוצה, שאלה: "מדוע שיניית את התסריקת שלך? עכשו את דומה לתימניה". צפרירה פרצה בצחוק. היא הייתה תימניה.

פיתוח

פרח חדש

בשבועות האחרונים נוסף על שמות הצמחים והפרחים המקסימים את מפת ישראל שמו של פרח חדש: סביון. שם הפרח הקטן והצהוב ניתן הפעם לשיכון עלי מודוני, מצויר במגרש-כדור שטוח ומפואר, בריכת שחיה, מגרשי טניס, מועדונים ומכי עדות מפוארות, ההולך ובונה דרומית-מזרית חית לרמת-גן.

השיכון ניבנה עלי ידי החברה האפריקאית ארצישראלית להשקעות והבנק האפריקאי לבניין ומשכנתאות. תוכניתו נולדה עוד לפני שנתיים, במוחו של מנהל חברת-ההשקעות, יעקב גרי, שראה צורך דחוף בהקמת שיכון לבניה-מעמד הבינוני — שיכון שיהיה כפרי וגנון, ויחד עם זה לא יהיה רחוק מדי ממרכז-העסקים של העיר.

התוכנית הלכה והתגשמה במהירות. עד כה ניבנו במקום כנישים ומדרכות, הועברו קווי מים וחשמל, ניטעו חורשות וגנים ציבוריים. לפי התוכנית תכיל שכונת-סביון 500 יחידות-דיור, ולכל אחת מהן יוקצבו חמישה דונאם קרקע.

תוכנית-משנה. אחת מתוכניות-המשנה המעניינות ביותר, שמתגשמות תוך כדי הקמת סביון, היא התוכנית להפוך חלק מן השכונה למרכז לזקנים בני הארצות האנגלו-סאקסיות, שירצו להשתקע בארץ, בבלות בה את שנותיהם האחרונות. יום תוכנית זו, שלום מירקין, שיצא לאחרונה לארצות-הברית, טוען כי עד כה פנו אליו

לא ייתכן למסור לחברות, אשר מרכיבן נמצאים בפחת-תקווה וראשון-לציון שטחיה אדמה הנמצאית בשמירת אנשיה-מושב. טענה שניה, מעשית לא פחות: 550 הדונמים שנמסרו לחברות תירוש וענבה, עובדו על ידי בניה-מושב משך שנים. כוחו של העיבוד יפה יותר מכל ההסכמים שבועלים.

טענה תורכית. פקיד הקרן הקיימת חייכו: הטענה האחרונה הייתה מתאימה לימי השלטון התורכי בארץ, כאשר היה כל אדם שעיבד שטח אדמה מוכר רוכש זכות בעלות עליו. בימינו עדיפים החושים וההכנסות יותר מכל.

אולם הפקידים לא הסתפקו בחיובים, עברו להתקפת נגד מוחצת, הטיחו באנשי הי מושב כמה וכמה טענות רציניות:

- לקרן הקיימת לישראל יש מוסדות תיכונן ארציים, ולא ייתכן כי קבוצת-אנשים תתמרד, תנסה להפוך את כל התוכניות.
- השטחים שנמסרו לחברות ענבה ותיירוש לא היו שייכים למושב. הדבר נקבע אפילו על ידי פסק של בית-דין מחוזי ולקרן הקיימת אין כל כוונה לעיין במסר רתם למושב.

דומה היה כי המשאומתן נכנס למבוי סתום. הרוחות שבו ונסערו. אגרופים חבטו בשולחנות. קולות הורמו. אולם ביום השני לדיונים נסוגו אנשי כפר-שמואל בפני עמדת התקיפה של הקרן הקיימת, הביעו נכונות לוותר על שטח המריבה — בתנאי שתיתן להם אדמה במקום אחר.

לנוכח נסיגה מפתיעה זאת ביצעה גם הקרן הקיימת נסיגה קלה: היא הסכימה להקציב לאנשי-כפר-שמואל 150 דונם אדמה, אם כי במרחק קניכר מן המושב. היסכסוך חוסל.

בסוף השבוע נשמו שני הצדדים לרוחה. פלט אנהת רוחה גם צד שלישי: אנשי משטרת-דמלה, ששמרו על הטקטורים, הי חורשים את שטח-המריבה.

פשעים

הפחים שתקו

הבית המשותף הלבן-מיאריך, ברחוב הי פודים הרמת-גני היה דומה למדינה דמר קראסית זעירה — על כל מעלותיה וחסרונותיה. דיירי-הבית יחזקאל זלינגר הרגיש

חנות, ראתה את זלינגר מתחזק עם החניוני בקוליקולות, אחר מטיח את כוס הסודיה בפניו. היא נבעתה. ברחבה בבהלה. עדיין לא ברור מה התרחש בדקות הי באות. אולם כעבור שעה קלה התייצב זלינגר במשטרת רמת-גן, הצהיר: "דקדתי אדם". במהרה התברר כי הצהרתו הייתה צנועה למדי: שבתאי קרוטוצ'בסקי נדקר למות.

שמועות-לחש. הידיעה על הרצח הסעירה את כל יושבי הסביבה, חוללה שמועות לחש, בהן הפך זלינגר למפלצת אי-מים: "הוא היה קאפו, ושייתף פעולה עם הגרמנים". כמו אוני שמעתי אותו מספר שהוא הטיל את אשתו הראשונה ואת בניו

לחן המשרפות בטרילי-אקנה. "הוא הת' נהג בבית-החרושת פלז כמו חיה רעה, רב עם כל הפרעלים". "מדוע, לעזאזל, בוטל עונש-המוות?"

אשתו השניה של זלינגר, שרה וילדיו נבהלו מפני ההמון הנסער, מיהרו לעזוב את הבית, לעבור אל קרוביהם בתל-אביב. שרה לא רצתה להשלים עם המציאות, קר-אה בכבי: "הוא לא הרג איש. זה רק הי שכנים משימים אותו!"

היא לא באה להיפגש עם בעלה השבוע, כאשר הובא הוא תחת משמר משטרי כבד אל מקום הפשע. במקומה קיבלו את פניו התושבים הנרגזים, קראו קריאות גנאי, נופפו אבנים. זלינגר עמד בין השוטרים בשלווה, שלח את ידו בתנועת רבת-משמעות לעבר פחית-האשפה אשר ליד דירתו. הפחים שתקו.

הוא לא באה להיפגש עם בעלה השבוע, כאשר הובא הוא תחת משמר משטרי כבד אל מקום הפשע. במקומה קיבלו את פניו התושבים הנרגזים, קראו קריאות גנאי, נופפו אבנים. זלינגר עמד בין השוטרים בשלווה, שלח את ידו בתנועת רבת-משמעות לעבר פחית-האשפה אשר ליד דירתו. הפחים שתקו.

הוא לא באה להיפגש עם בעלה השבוע, כאשר הובא הוא תחת משמר משטרי כבד אל מקום הפשע. במקומה קיבלו את פניו התושבים הנרגזים, קראו קריאות גנאי, נופפו אבנים. זלינגר עמד בין השוטרים בשלווה, שלח את ידו בתנועת רבת-משמעות לעבר פחית-האשפה אשר ליד דירתו. הפחים שתקו.

חוק

חור בחבל

כאשר התירה הכנסת את עניבת-החנק של החליין, והמירה את עונש המוות בחיים, נשכח פרט קטן: המחוקקים לא הרגישו כי ביטול עונש המוות יוצר חור חוקי, אשר בעזרתו יוכל כל אדם הנאשם ברצח להשיג תחרה בערבות לפני פסק-דינו של השופט הי חוקי.

פרט קטן זה נתגלה השבוע, כאשר קיבל עורך-הדין אבא אברמובסקי על עצמו להגן על יחזקאל זלינגר, הנאשם ברצח שבתאי קרוטוצ'בסקי ברמת-גן (ראה לעיל).

טען אברמובסקי: קודם לכן לא יכול אדם, שנאשם בפשע, עליו חל עונש מוות, להשתחרר בערבות בנסיבות כלשהן. אולם ביטול עונש-המוות שטח את הקרקע גם מתחת לתקנה זו, יצר חור מיוחד במינו: אף על פי ש'לביית-משפט השלום אין סמכות לשחרר כי ערבות אדם, הנאשם בפשע, שעונשו עשר שנות מאסר, או יותר, יכול הנאשם לפנות אל אב בית-הדין המחוזי, לבקש להשתחרר בערבות'.

בינתיים הוצאה נגד זלינגר פקודת מעצר ל-15 יום. אמר אברמובסקי: "במקרה ש' הוצא נגדו פקודת מעצר ל-15 ימים נוספים, אהיה עולה לפנות אל בית הדין המחוזי, לבקש להשתחרר בערבות".

עדיין לא ברור אם אמנם יפנה עורך הדין בבקשה זו אל בית-המשפט המחוזי, ועדיין פקודת שיחרורו בערבות 1944, סעיף 3. ** סעיף 4 של אותה פקודה.

הוא לא באה להיפגש עם בעלה השבוע, כאשר הובא הוא תחת משמר משטרי כבד אל מקום הפשע. במקומה קיבלו את פניו התושבים הנרגזים, קראו קריאות גנאי, נופפו אבנים. זלינגר עמד בין השוטרים בשלווה, שלח את ידו בתנועת רבת-משמעות לעבר פחית-האשפה אשר ליד דירתו. הפחים שתקו.

הוא לא באה להיפגש עם בעלה השבוע, כאשר הובא הוא תחת משמר משטרי כבד אל מקום הפשע. במקומה קיבלו את פניו התושבים הנרגזים, קראו קריאות גנאי, נופפו אבנים. זלינגר עמד בין השוטרים בשלווה, שלח את ידו בתנועת רבת-משמעות לעבר פחית-האשפה אשר ליד דירתו. הפחים שתקו.

לא ברור אם בקשתו תתקבל, אבל עצם הי מחשבה על כך עוררה את התעניינותם של משפטנים רבים.

בתי-סוהר

"שנה טובה!"

בבית-הסוהר המרכזי בתל-מונד חולפות הבשורות במהירות — כי כל הבשורות שם טובות. במוצאי-יום-הכיפורים חלפה הי ידיעה כבוק על פני תא-האסירים: "אסי-רית-המחתרת, יפה דרומי (העולם הזה 819, 827) משתחררת". בעיקבות הידיעה באו שמועות שונות: "הנשיא נתן חנינה ליפה ולאסירי-מחתרת אחרים".

התנגשות מתישבי כפר שמואל עם המשטרה

מלבד זאת אגדות, זעקות ואגרופים

השמועות היו חסרות-יסוד. הנשיא לא חנן את יפה דרומי, או כל אסיר אחר. יפה שוחררה בעקבות החלטת משרד-הבטחון להקטין את תקופת-מאסרה. היא הגיעה לתל-מונד תוך בטחון גמור שהיא תשהה שם שלוש שנים. יציאתה משם לאחר שנה וארבעה חודשים באה לה כהפתעה.

זיק-תקווה. כאשר היו קרובי-אסירי-המחתרת מבקרים אצלם, היו מבטיחים כי חוזרים ומבטיחים לחזק על השלטונות ל' שיחרורם. האסירים לא האמינו להבטחות, קיבלו אותן רק כהבעה דרשבונית של רצון טוב. הם ידעו כי גורלם נחרץ. עתה הוארו חיהם עלי-זיק של תקווה. בני-אדם חשבו עליהם. לאחר הכל.

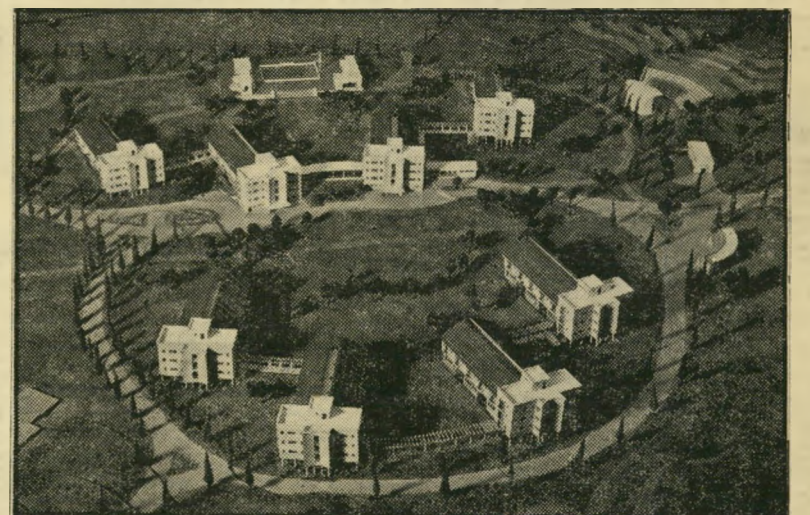
יפה לא ידעה כי ביום ג' שעבר ישיבה אמה במשרד מוזכרו של פנחס לבון, דרשה ראיון עם שר-הבטחון. לאה דרומי לא דיבר על עברה המזהיר של בתה בשורות לחי. היא דיברה עליה ממש כשם שכל אס אחת מדברת על בתה. הדברים נגעו לליבו של חיים עברון. הוא אמר כי שר-הבטחון עסוק מאד, אך יקבל אותה לראיון כעבור זמן. הוא ברח אותה בשנה טובה. לאה דרומי קמה ממקומה. היא הייתה רגילה לקבלות פנים מסוג זה: "השנה לא תהיה טובה כל עוד לא אראה את בתי בבית". היא יצאה.

עוד באותו ערב התדפק שליה על דלת ביתה הקטן של משפחת דרומי בצפון תל-אביב. המכתב היה דחוף, אולם זו לא הייתה הזמנה לראיון עם לבון. עברון הי דיו: להורים בשורות ספורות כי משרד הבטחון עיין מחושב בתיקיה של יפה. הח' לית לשחררה במוצאי-יום-הכיפורים. מיד שלחה לאה דרומי מכתב דחוף לעברון: "שנה טובה!"

זה לא יהיה קד. כאשר עזבתי את בית-הסוהר הייתי עציבה ומאושרת גם יחד. סיפרה יפה דרומי בשיבתה בחדרה, בין האורחים הבאים, לא אוכל לשכוח את הבחורים ולא אהנה מחרותי עד אשר לא ישוחררו כולם.

היא לא הכינה עדיין כל תוכניות: "ראשית כל אקח לי חופשה של שבועיים. לאחר מכן אתחיל לחפש עבודה. אני יודעת כי זה לא יהיה קל, אבל אני משוכנעת כי אסתדר".

אולם מרבית מחשבותיה היו נתונות עדיין לאלה שנשארו במאסר. כאשר שאל אותה כתב העולם הזה אם יש לה מה למסור לעיתונות, הייתה בפיה רק שאלה אחת: "האין זה מכאב כי מסתגלי-האויב נידונים לחמש, או שש שנות מאסר, בה בשעה שבחורים עבריים צריכים לשבת בבית הסוהר עשר, שתיים עשרה שנים?"

מרכז חזקנים בתכנית סביון

כמו כן כדורת, שחיה וטניס

למעלה מ-5000 איש, ביקשו להשתקע במרכז חזקנים. "מי יודע", אמר מירקין לפני צאתו מישראל, "אפשר שבעקבות חזקנים האנגלו-סאקסיים יבואו גם בני-הדור הצעיר — העולים שאנו זקוקים להם יותר מכל".

תולדות

"אדמה!" (2)

זעקת אנשי כפר-שמואל לאדמה (העולם הזה 886) הפכה לשוועת-יאוש חרישית, אולם מרגליהם לא פג המרץ. השבוע שבו חזרו חזק המושב והופיעו במשרד הראשי של קרן הקיימת בירושלים. הפעם הייתה בליבים החלטה נחושה: למצוא פתרון לי סכסוך רבי-המירוות, להוכיח לחבריהם הי נרגזים כי מלחמתם על האדמה לא הייתה סתם תעלול של ילדים סרבנים. הפעם היה המשאומתן ממושך וסוער מן הרגיל. אנשי כפר שמואל טענו כי

העולם הזה מגיש דו"ח על מסעה דורה עמוד ההצלחה של מלכת היין בארה"ב לא הכדיבה

באוגוסט השנה, בתחרות שנערכה בעת פסטיבל היין השנתי בזכרון-יעקב, נבחרה מבין 30 מועמדות זווה שפיר, נערת השער המרובעת של "העולם הזה" (878, 871, 859, 723), קיבלה את תואר מלכת-היין של ישראל. זווה, בת ה-21, כוכבת הפנטומימה של "התיאטרון הקאמרי", כילתה עם בני משפחתה שנים מספר בארצות הברית, מקופ שם למדה מחול. עתה היה עליה להפגיש לשם שנית - הפעם רק לחדש אחת.

ממלכת-היין של ישראל ערכה זווה סיור נרחב על פני ארצות הברית, בחסותם של יקבי זכרון-יעקב וראשון-לציון וחברת היינות הישראלית "כרמל מזרחי". היא הופיעה בעשרות אסיפות וארוחות חגיגות ובמספר רב של תוכניות-רדיו וטלוויזיה, אשר מספר מאזיניהן עולה על ארבעים מיליון. היא סיפרה ליושבי אמריקה על תכונותיו המצוינות של היין הישראלי, הפצירה בהם לטעום ממנו.

לסיורה של זווה היו תוצאות מרחיקות-לכת. היא הרחיבה את אפשרויות ייצור-היין הישראלי, עוררה בלב האמריקאים התעניינות מחודשת בישראל. יחד עם זאת זכתה היא עצמה לחוויה בלתי-נשכחת. איך היה בערים הגדולות והסואנות, איזה רושם עשו עליה כוכבי הקולנוע והתיאטרון, איך פעלו מוצלמות הטלוויזיה, זווה מספרת כל זאת לקוראי "העולם הזה" כמו פיה.

משמר שוטרים קיבל את פני זווה שפיר בכל שדה-התעופה, אליו הגיעה, ליווה אותה בדרכה על אופנועים, הפעיל את צופריו בכל עוז. בניגוד לישראל, בה ניתן משמר-שוטרים רק לראשי-השלטון ודיפלומטים זרים, יכול כל אורח נכבד בארצות-הברית להשיג כזה.

והמיגע, אשר הסתיים רק כעבור שלושה שבועות, כאשר עליתי במדרגות המטוס המפליג ארצה. אם יש ביניכם מי שתמה מדוע ביליתי באמריקה במקום לשבת במטבחי הקטן בגבעתיים ולהתכונן לחגים, עלי להסביר לכם משהו: סיורי היה קשור בחגים לא פחות מעבודת-המטבח. מכירת היין הכשר עולה מעלה דחקה לפני ראש-השנה, וחברת-היינות הישראלית ששלה זה איתי, מצאה כי אם אשה באמריקה בתקופה זו, אוכל לפעול רבות לעידוד המכירה.

שיקום כלכלי

הידעה כי עבודתי עוזרת לשיקום הכלכלי הישראלי היתה אחד הדברים שעזרו לי להתגבר על געגועי הביתה. להחזיק מעמד בסיוור-הבזק המיגע. ייצור היין בישראל עולה בהרבה על צריכת חושיה, ואם לא ימכרו עודפי-היין בחוץ לארץ - תמורת דולרים יקרים - תישקף סכנה גדולה לכל העשייה-היין הישראלית. על אלפי המשפחות שהיא מפרנסת. אמריקה הינה השוק הגדול האחרון, שנשאר פתוח בפני יינות-ישראל. ידעה זו עודדה אותי ונכחה בי מרץ.

שטח פעולתי הראשון למען היין הישראלי היה גרוסינגר, מדינת ניו-יורק. זהו מקום קייט, בעל שם עולמי, אליו זורמים עשרי רי ניו-יורק, כדי להימלט מן השרב הכבד השורר בעיר הגדולה בימות-הקיץ.

המסע היה מרתק. הגעתי לשם בהליקופטר, כדי לעקוף את זרם-המכוניות הסמוך, שזע בדרכים. כאשר ירדתי בסולם של המ-

מאת זווה שפיר

המשפחתית בניצה. חבל שתוכנית-עבודתי הדחוסה לא איפשרה לי לעשות זאת.

כמו בונב

כאשר הגענו לרומא, הוגש לי ורפרי חים, וצלמי הרדיו והטלוויזיה הנציחו את המאורע. נפץ גורות הפלש הבקיע אותי תחילה. לא ידעתי כי יהיה עלי להתרגל לאורם החזק פי אלף של זרקורי הטלוויזיה. מתחת לאותר אורות הרגשתי את עצמי כי גברת לבושה פרווה המטיילת בהמסין בין חולות-הנגב.

עשרים שעות לאחר מכן כבר קרבנו אל ניו-יורק. היה בוקר, ויכולתי לראות את בנייני-הענק משהרעים מתחת שורות שיר. רק אז הוברר לי מדוע מכונה ניו-יורק בשם גונגלה-אספלט.

בשדה-התעופה ציפתה לי הפתעה נעימה. דודי, ד"ר נתן בלקמן, אשר בביתו ביליתי בעת ביקורי הקודם באמריקה, בא לפגשני יחד עם בני משפחתו. אולם הפגישה הייתה קצרה - כי במקום חיכו לי גם צלמים, עיתונאים וסוחריי-יין.

מל מזרחי. אותו ערב זכיתי לסעוד עם דודי ודודתי. הנהיית מאד להציץ בעתוני ניו-יורק, ש' תפוצתה מגיעה בממוצע לשני מיליון גליונות, ולמצוא בהם את תצלומי, בצירוף פרסומת נאה ליינות-ישראל. למחרת בבוקר החל סיוור-הבזק המרמק

כאשר ירדתי בשדה-התעופה ברומא נון המטוס הכסוף, בעל ארבעת המנועים, ש' חנה חניה קצרה בדרכו לאמריקה, ניגשה אלי דיילת חמודה, לבושה שמלה הרוקה היטב. היא הושיטה לי זר של שלוש שושנים גדולות ואדומות. ברכה אותי בחיוך רגל בואי לאיסליה.

כאשר אני צופה לאחר, על הסיור המיגע, אשר ערכתי על-פני אמריקה, כדי לעורר את מכירת היין הישראלי, מזכירה לי כל אחת משלוש השושנים (הן עדיין נמרצות אצלי, אם כי הן נבלו במקצת) שבע אחת משלושת השבועות של מסע בלתי-נשכח.

השבוע, לאחר שחזרתי לישראל, שקעתי בחישובים מתימטיים. במהרה נתגלה לי כי תוך שלושה שבועות הופעתי לפני 55 אסיר פות של סוחריי-יין, 25 תחנות-שידור, תריסר קבולות-פנים וארוחות חגיגות, שמונה תוכניות-טלוויזיה, תריסרי מסיבות-עתונאים. כמו כן לחצתי את ידיהם של מאות בני-אדם, דיברתי עד לצרידות על תושביה הנפלאים של ישראל ומעלותיה של הארץ, ושכנעתי תריסר רוקים בעלי כחנות טובות, כי יש לי בעל טוב ומקסים.

אבל הגיוחו לי לתאר את מסעי לאמריקה מראשיתו. המראנו משה-התעופה בלוד ב' שעה תשע בבוקר. את הדרך לרומא ביליתי תי בשיחה עם השגריר האיטלקי בישראל, אשר הוצג לפני עליי מנהלי כרמל מזרחי, עורכי-סיוור, שכאו ללחצני והגיש לי פרי חים. השגריר, אדם מקסים ביותר, היה בדרך כו לאיסליה לבלות את חופשתו עם בני משפחתו. הוא הזמין אותי לבלות בחילה

נזק-אאיים מפתיע ספג אלון-העולם ב' איגרוף במשקל כבד רוקי מרציאנו, ברי אותו את מלכת-היין יורדת מהליקופטר.

כמו בארץ. הדשא הירוק והעבות אינו שונה מדשא של כל קיבוץ ישראלי. הבניין שמאחוריו דומה להפליא לכיפה המוזהבת, של מקדש הבאהיים בחיפה, לאמיתו של דבר רחוק המקום מירושלם מרחק אלפי מילין. זהו בניין הקפיטול בווינגטון, ארצות הברית. זיהו שפיר נתקלה בבניינים דומים, שנבנו לפי מתכונת הקפיטול.

טוס הקסן, בעל המראה המצחיק, הושטה יד גדולה ושרירית לעזור לו. איזו יד! הרי זה זר ידו של רוקי מרציאנו, אלוף העולם באגרוף במשקל כבד, שבא לקבל את פני. למרבה פליאתי היה המתאגרף הגדול טיפוס עדין וטוב לב. הוא בא לגרוסינגר כדי להתאמן לקראת קרב, שהיה צריך ל הערך כעבור שבוע. לא הופתעתי כלל ב היודע לי כי הוא הפיל את יריבו עוד בראשית הקרב! הוא נראה כסלע מוצק. אני משערת שהרבה יותר נעים להחליף אתו מלים, מאשר להחליף מהלומות. אולם לא היה לי פנאי לעיסוקים חברתיים: היה עלי לגשת למלאכה. עוד באותו ערב נאספו אלפים באולם הגדול של הקיטנה. מארחה היה פאול גרוסינגר, בנה הי מקסים של גיני, מייסדה הקיטנה. האדון זה הדשנה היתה מתובלת ביינות ישראליים, ומיד לאחר ההוצגתי לפני הנאספים. נעים לי לחשוב שרבים מהם יוסיפו לשנות יין ישראלי עד סוף ימיהם.

ראיון אחד. 350 עתונים

לאחר שחזרתי לגיורירוק התפתחו העניינים במהירות. פגישות, אסיפות, ראיונות עם עתונאים ואנשי טלביזיה — כל זה חלף כהרף עין. קשה יהיה לכם לתאר לעצמכם את חשיבותם של ראיונות אלה, אם אינכם נמצאים במקום. תארו לעצמכם: ראיון אחד בלבד עם האל בול, כוכב הכתבים של אסוויסט פרס, הופיע בשלוש מאות וחמרי שים עתונים ברחבי המדינה!

בטלביזיה הופעת בתוכניות חשובות ב יותר, אשר מספר מאזיניהן — וקהל הצופים שלהן — מגיע ל-40 מיליון. הופעתי גם ברדיו. וזכור לי כי באחת מהופעותי הושמעה הכרוזה מסחרית על המשקה האמריקאי הי מפורסם קוקה-קולה. לא יכולתי שלא לחייך.

הקריין הפסיק באמצע ההכרוזה והעיר: "חבל שאין כאן תחנת טלביזיה. הייתם יכולים לראות את חיוכה החמוד של מלכת היין הישראלית. מדוע את מחייכת, זיהו? האין קוקה-קולה בישראל?"

"לא, עניתי, אבל יש לנו כמה וכמה משקאות מצויינים."

מאוחר יותר, כאשר החל הקריין לדבר על סוסימירוק, חייכתי שנית. הוא הפסיק שנית ושאל בתמהון: "מה? אין לכם גם סוסימירוק? אם כן, מה יש לכם?"

לא היססתי אף רגע: "יש לנו גשם יפית, גברים חמודים — ויין נפלא!" קהל פרץ בתשואות. בין המריעים היה גם הקריין.

ברגע בו נסתיים השידור הוצפה התחנה בקריאות טלפוניות. כל המטלפנים התלבו מירושלם ויינותיה. אשה אחת סלפה לי מקליפורניה — מרחק של 3500 קילומטר — רים — רק כדי לומר לי שהיא נהנתה מ הופעתי.

פיסה של ישראל

החלק החשוב ביותר של עבודתי היה 55 הפגישות עם סוכייהיין. אלה היו האנשים אשר ימשיכו למכור את יינות (המשך בעמוד 14)

זיהו נשכחה מלבו של פרנקלין זבלס הכן, בנו של נשיא ארצות הברית, שנכשל לאחרונה בבחירות.

ההמושל: ג'והן סידני פין, מנצח לאניה, הופעת נעימות בבואו פנים, שנערכה לכבודה של זיהו.

AN UNPRECEDENTED PROMOTION!

IN AN UNPRECEDENTED CAREFULLY PLANNED PROMOTION CAMPAIGN, ISRAELI WINE IS BEING INTRODUCED TO THE ATTENTION OF THE AMERICAN CONSUMER. THE ISRAELI WINE COMPANY HAS ASSIGNED AS ITS AMBASSADOR THE ISRAELI WINE QUEEN, MISS SHARON, WHO WILL BE VISITING THE UNITED STATES BY AIRCRAFT FOR THE ANNUAL ISRAELI WINE FESTIVAL.

MISS SHARON HAS BEEN INTERVIEWED BY LOCAL NEWSPAPERS, NATIONAL NEWS INDICATORS, LOCAL AND METROPOLITAN STATIONS, LOCAL AND METROPOLITAN PROGRAMS, AND SHE IS MAKING PERSONAL APPEARANCES IN ALL SECTIONS OF THE UNITED STATES, PRIOR TO THE ANNUAL ISRAELI WINE FESTIVAL.

THE TIME TO STOCK UP ON ISRAELI WINE IS NOW.

SOME OF THE NEWSPAPER FEATURES AND METROPOLITAN ADVERTISING IN THIS PROMOTION WILL BE SEEN ON THE PAGE.

CARMEL WINE COMPANY

Israel Wine Queen With a Sunshiny Name Visits U.S.

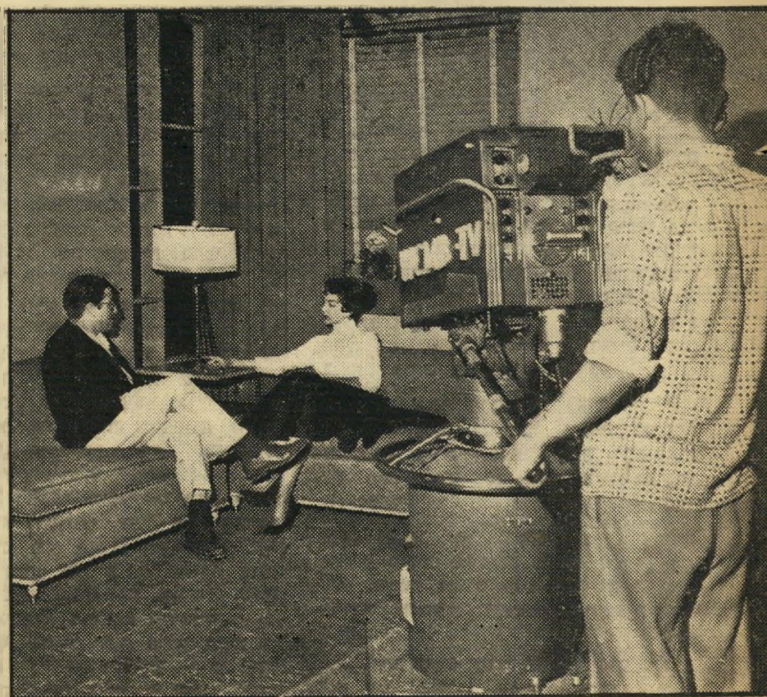
NEW YORK POST

She Comes from a Vineyard

ALSO APPEARING ON Ed Sullivan Show, Steve Allen Show, Garry Moore Show, Guy Meers Show

NEW YORK DAILY NEWS

Israeli Beauty Stirs Up Wine Trade in U.S.

שם שמרן-שמש. כותרת זו וכותרות אחרות, דומות לה, הופיעו על ידי העיתונות האמריקאית הענפה, משך כל סיורה של זיהו עליפני אמריקה, הבלוי את שמה — זאת שמעו של היין הישראלי — לעיניהם של אלפי קוראים. מובן מאליו שלכתבות היו מצורפים גם תצלומיה של זיהו, מעשה ידי מיטב צלמי העיתונות.

רגעיה הראשונים של זיהו שפיר בהופעת הטלביזיה היו מלאים מבוכה. הזרקורים ומצלמות הכבודות הבעיתו אותה. היא ידעה כי עיני מיליוני אנשים ברחבי המדינה אחרי כל תנועותיה. אולם היא התאוששה במהרה, מלאה את תפקידה זה כהלכה.

ניאק שיחק בלוח שני, אורן בלוח שלישי. אלוני — בלוח רביעי, קניאזר — מילואים. ישראל יוצגה רק עלידי חמישה שחמתי אים, במקום שת הנדרשים.

בית-המועצות שיגרה לאולימפיאדה, פרט לשישיה, שמונה רבי-אמנים, נוספים. יודע-דבר ידעו לספר, שהמילואים המרובים של הסובייטים לקחו חלק פעיל בניתוח המשחקים הבלתי-גמורים, דבר שהיה לא מעט לעורר לאלה, שמשחקיהם נדחו בגלל איחור זמן. אולם דבר לא יכול להכריע את כפות המאזן הסופי. ארבעת הנציגים הראשונים של ברית-המועצות: מיכאיל בוטביניק, וסילי סמיסלוב, דוד ברוגשטין ופאול קרס, הוכיחו את יעילותם מעל לכל. הם היו היחידים באולימפיאדה, שלא הפסידו אף משחק אחד.

היהודים בראש. יהודי הולנד התגאו בתוצאות האולימפיאדה. "ישראל תפסה את המקום השביעי אולם היהודים עומדים במקום הראשון", אמרו הם. חישובם:

● בנבחרת ברית-המועצות שיחקו שלושה יהודים: בוטביניק, ברוגשטין וגלר.

● בנבחרת ארגנטינה, שתפסה את המיקום השני, השתתפו 3 יהודים: נידורף, פילניק ובלבוציאן.

● בנבחרת הונגריה החזקה היו 3 יהודים: סאבו, קלוגר וגרינפלד.

● בנבחרת צרפת 3 יהודים: ד"ר ברייטשין, ברגרזר ובורשטין.

היש אפשרות לגבש אמנים אלה לנבחרת ישראלית? המכירים את התנאים הישראליים מזימים חישובים אלה. אמן שחמתי, המכבד את עצמו, לא יבוא לישראל. בניגוד לארצות אחרות, אין כל עידוד שהוא לשחממת בישראל. הנבחרת הישראלית יצאה בנס, הודות לתרומות כספיות פרטיות. רק האמן משה צירניאק מתפרנס משחממת. היהודים חיים מוגיעים-כפיהם. המשלחת הסובייטית שכללה למעלה מ-20 איש, אוכסנה בציריך הסובייטית באמסטרדם. הרוסים דאגו לכל סידוריהם הפרטיים, אם כי המשלה ההולנדית עשתה כמיטב יכולתה כדי לארח יפה את הנבחרת השחממית מכל הולנד. דאגה רבה הקדישו לשחממאים גם הולנד, ארגנטינה, הונגריה, צ'כוסלובקיה, צרפת. קלומי ביה, שסיכוייה תמיד קלושים מאד, מטפלת בנבחרתה במסירות. בישראל אין עד היום אף ספר מקצועי אחד ללימוד תורת-השחממת.

הזדמנות גדולה. האולימפיאדה באמסטרדם נתנה בידי ישראל הזדמנות בלתי חוזרת. כפי שסיפר ראש הנבחרת הישראלי, ד"ר מנחם אורן, התייחסו הסובייטים ברצינות רבה להצעתו לערוך תחרות שחמתי עם ישראל. "אז נשקול את הצעתכם באהדה", אמר לו ראש הנבחרת הסובייטית פוסטניקוב. נבחרת-ישראל יצאה בתיקו עם ברית-המועצות. בתחרות בינלאומית ישראליה, תפסו ישראל ללא כל ספק, נסיונה של תחרות זאת עלול להקפיץ את השחממאים הישראליים לשלישיה הראשונה של האולימפיאדה הבאה.

במסלול

אלופים ושיאים

● תכונה גדולה ניכרה בשבוע בקרב יהדות בראזיל, לקראת בואה של הנבחרת הישראלית העומדת להתמודד על אליפות העולם בכדורסל. במכתבים שנחבקו מראש הקהילות היהודיות בבראזיל קיבלו הסיפוראים הנוראות מדויקות כיצד לחייך בשדה-התעופה ולהתנהג בעת קבלות-ההפנים לפי כל דקדוקי הטקס הדורס-אמריקאיים. במכתבים צוינו גם כל פרטי הנסיעה: החל ממזג-האוויר השורר בבראזיל וכלה במבנה מגרשי-הכדורסל.

● בהופעתה הראשונה, לאחר הכתרתה כאליפת העולם בכדורסל, נוצחה הנבחרת הגרמנית עלידי נבחרת-בלגיה בתוצאות של 2:0, לעיני 70 אלף איש, באיצטד של בריסל.

● באותו זמן ובמקום אחר הוכיחה נבחרת רוסיה בכדורסל כי גם לה יש מה לומר בשטח ספורט זה: הנבחרת הרוסית נפרדה מנבחרת הונגריה בתוצאות של 1:1.

● שיא עולמי חדש בשחיית 200 מטרים חתה קבע בשבוע שעבר השחיין היפאני גוגאסמבה. הוא הגיע בזמן של 2:21,6.

שחמתי

על נצחונות והפסדים

מועדון השחמתי על שם עמנואל לסקר בתל-אביב לא זכה מזמן לשיאים כאלה בביקור חברים וסתם חובבי-שחמתי כבימים האחרונים. לא השולחנות בעלי 64 ריבועי השחמתי משכו הפעם את הקהל הרב. חובבי-השחמתי באו להרע לכבוד חביי הנבחרת הישראלית, שהצליחה לתפוס את המקום השביעי בהתמודדות הענק עם 25 נבחרות שחמתי מעולות מכל קצויה-התבל. (הקולם הזה 885).

הנה הופיע ד"ר מנחם אורן הממושקף, כבד-המשקל, כשמסביב שולחנו התאספו עשרות חובבי שחמתי כחסידי סביב שולחן הרבי ובלעו כל מלה, המופקת מפיו על התחרות באמסטרדם. בחרר השני ישב יצחק אלוני צנוע-הפנים והדגים את משחקי המענינים נגד אלופי-השחמתי כמובן, שמשיחקו נגד רב האמן הסובייטי אלכסנדר קוטוב, שנשתיים בנצחון מוחלט של ה-ישראלי, עמד בראש השיחות.

צמאי-חדשות-השחמתי התמוגגו מנחת. ה-ישראלי לא קנה לו עד עתה שם ברבים. הפידורציה הבינלאומית לשחמתי פידה העניקה תוארים של אמנים ורב אמנים לשחממאים על סמך הישגיהם בתחרויות בינלאומיות. נציגי ישראל השתתפו רב כי משחקים מעטים ובלתי-חשובים.

תשומת-לב עולמית. באולימפיאדת השחמתי באמסטרדם משכה ישראל בבת אחת את תשומת לב העולם. היא השיגה את המקום השביעי המכובד רק בגלל המזל הבישי של הקבוצה במשחקיה האחרונים. אחרי הישגי הישראליים בהוברת צ'כוסלובקיה 1:2,5 וחצי, והולנד — 1:3, גברו סיכוייה לתפוס את המקום החמישי או את הרביעי. אולם נצחונות הבלתי-צפויים אלה נסכו רוח-שיכרון על הישראליים. הם יצאו וק בתיקו עם השוודים, התופסים את המקום לפני האחרון בטבלה והפסידו לבריטניה ללא חקדים 3,5:0,5. (בריטניה צעדה במקום הרביעי אחרי ישראל). ישראל ירדה למקום השמיני, ונדמה היה שזה יהיה מקומה בדירוג הסופי. אולם ברגע האחרון חל מפנה. ישראל הדבירה את הונגריה החזקה בשיעור 3:1. הולנד הפסידה בשיעור גדול לברית-המועצות, נוצחה בשלושה קרבות, סיימה רק אחד בתיקו. הישראליים הפסדו ברגע האחרון את המקום השביעי, בהשר אירם את הולנד מפגרת, בהפרש של נקודה אחת.

הרוסים נעלבו. מאחורי-הקלעים נודע אחר-כך, שהרוסים רצו להפגין זיסטה של אריכות כלפי ההולנדים. מארחי-האולימפיאדה הסכימו לסיים את משחקם בתיקו, תוצאה, שהושגה קודם בתחרויות-הציהגמר. ראש הנבחרת ההולנדית ד"ר אויבה, אלוף-העולם לשעבר, דחה את הזיסטה האדיבה והעדיף להתמודד כיאה לאבירים. הרוסים התרגזו, הציגו מול הולנד את שחקניהם החזקים ביותר. רק ד"ר אויבה הצליח להציל חצי נקודה עבור ארצו. במקרה של תיקו היתה ישראל יורדת למקום השמיני.

אולם היו גם חישובים אחרים. מציאותיים לגמרי. אילו היתה ישראל מנצחת את אנגליה, דבר שהוא בהחלט לפי מאון הכוחות, היתה עוברת על גרמניה בנקודה אחת ומשיגה את המקום החמישי בטבלה ולולא התיקו השלומיאלני עם שוודיה (ההימור) רים היו 3:1 לטובת ישראל). היתה ישראל עולה גם על צ'כוסלובקיה בחצי נקודה ומשיגה את המקום הרביעי.

לא קל לדרג את מידת הצלחתם של שחקני-ישראל באולימפיאדת-אמסטרדם. לפי יחסי-הנצחונות, מגיע המקום הראשון לראש הנבחרת ד"ר מנחם אורן, שזכה ב-8,5 נקודות מתוך 12 משחקים, כלומר ב-68,8 אחוז. לד"ר אורן היתה הזדמנות להוכיח את יעילותו המוחלטת, לולא אי-יציבותו והפסדיו ליריבים בלתי ידועים.

המקום השני. מקום שני מגיע ליצחק אלוני. הוא השתתף בכל ההתמודדויות. 17 משחקים, זכה ב-11,5 נקודות — 67,7 אחוז. צירניאק זכה ב-9,5 נקודות מתוך 15 משחקים — 63,3 אחוז. קניאזר (הזקן) זכה ב-4 נקודות מתוך 9 משחקים — 44 אחוז. אלוף ישראל יוסף פורת השיג רק 4,5 נקודות מתוך 15 משחקים — 30 אחוז. אולם פורת שיחק בלוח הראשון ויריביו היו הראשונים במעלה בכל נבחרת. ציר-

אחד הקופסא 350 פרוטה

טמפו

מ ש ק ה א מ ר י ק א י
מ י ו צ ר ב י ש ר א ל

ט ה ו ר ו מ ר ע נ ו

ראיון מיוחד עם דב פרוסק. ראש הקבוצה הישראלית בכדורסל היוצאת לבדויל

„מצדנו – נעשה הכל!“

מי היו האנשים אשר בחרו פו- פית את חברי-הנבחרת, ומה היו השיקולים אשר לפיהם נבחרו השחקנים?

את שנים-עשר השחקנים, אשר נבחרו לייצג את ישראל, בחרנו המאמן יעקב שאלתיאל ואנכי, כראשי-הנבחרת. השתלנו לקחת את טובי-השחקנים של ישראל, ובעי-לי-נסינו, שהשתתפו במשחקי אולימפיאדת הלסינקי ומשחקי-אליפות-אירופה, שנערכו במוסקבה. מבין אלה נבחרו 10 שחקנים, והשנים הנותרים, עזרי לובושיץ וישראל טאוויל, נכללו בנבחרת הודות למשחקם הטוב והשקט הנפשי שלהם בשעת המשחקים והמבוכים. לא יכולנו לכלול שחקנים שכבר בארץ היו עצבנים יתר-על-המידה בשעת-המבחן. היה ברור לנו ששחקנים כאלה לא נוכל להעלות על מגרש המשחקים בעת הצורך במשחקי-אליפות-העולם.

כיצד תוכל להגדיר את תפקידם של השחקנים בנבחרת?

השחקנים נבחרו בהתאם לתפקידם:

- אנשי הציר: אברהם שניאור, ראובן פכר וישראל טאוויל.
- רכזי המשחק: שמעון שלה, יהודה (וינר) גפני.
- קלעי הקבוצה: פרדי כהן, דני ארז.
- מגיני הקבוצה: מרסל חפץ, זכריה עופרי, עזרי לובושיץ, דניאל משה, רפאל (קליין) רם.

בחרנו ביותר מגינים, היות והמגינים הם הראשונים המוצאים מן המשחק, לרגל רי-בוי עבירות-אישיות. כמובן, שמנו לב שכל שחקן יהיה מסוגל לשחק בכמה תפקידים. כן אנו מנסים להעלות את הגובה הממוצע של החמישיה המשחקת (אנו פוחדים שנהיה בין הקבוצות הנמוכות באליפות, והקדמנו רפואה למכה).

מהי דעתך החמישיה הראשונה של ישראל?

במשך כל תקופת-האימונים עשינו הרבה נסיונות על-מנת להרכיב חמישיה ראשו-נה, כשם שעשינו במשחקי-אליפות-אירופה במוסקבה. (אברהם שניאור, מרסל חפץ, זכריה עופרי, פרדי כהן ושמעון שלה). אולם, טרם החלטנו על החמישיה הראשונה.

מהי דעתך, רמתה של הנבחרת הנוכחית לעומת נבחרת ישראל באליפות אירופה?

קבוצתנו של היום עולה על זו שהשתתפה במוסקבה, בזאת שיש לנו מספר שחקני מילואים טובים, שבלי כל חשש אפשר יהיה לשתתף בחמישיה הראשונה.

לאור הצלחתה של הנבחרת במשחקי-אליפות אירופה במוסקבה, מהי דעתך על סכנוי-הנבחרת במשחקי-אליפות-העולם?

קשה להיות נביא בארצנו. לא שאלתיאל ולא אנכי מכירים את הקבוצות הדרו-אמריקאיות, וידוע לנו רק שהן זכו באולימ-פיאדת הלסינקי ברוב המקומות הראשו-נים. 6–3 מקומות.

מהי שיטת המשחקים, ולפי אי-זו הגדרה יתקיימו הפעם?

ההגדרה הפעם תהיה קשה עבורנו, היות והקבוצות תהיינה מחולקות לבתים לפי חזקן, לא לפי הגדרה העיונית. יתכן כי בכל בית תהיינה שתי קבוצות חזקות מאד, ואנו נוסיף, כנראה, קבוצה שלישית ב-בית — דבר הקובע את מקומו במשחקי הגמר למפרע. בתי-הגמר יהיו בנויים כך:

ארבע הקבוצות הראשונות של 4 הבתים תשחקנה על מקום 1–4.

ארבע הקבוצות השניות של הבתים ת-שחקנה על מקום 5–8.

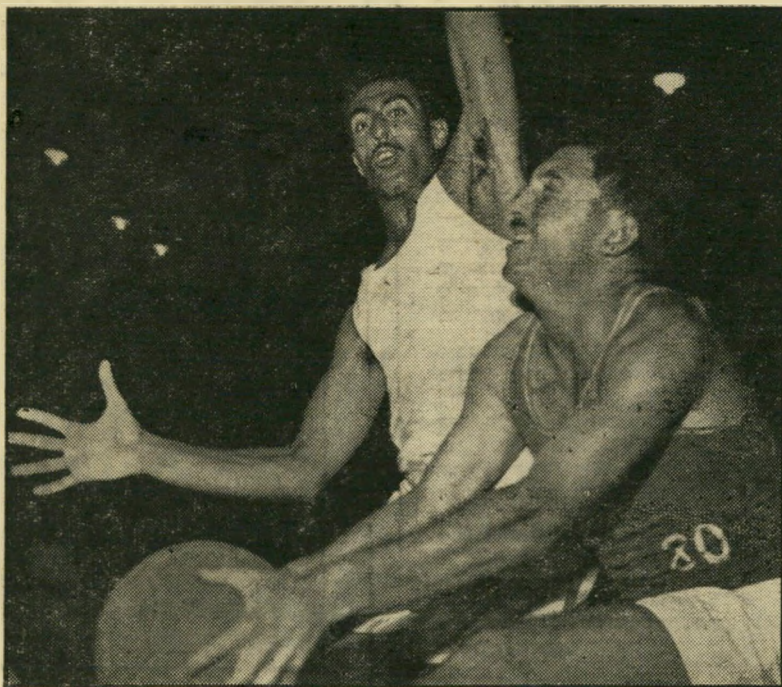
ארבע הקבוצות השלישיות של הבתים ת-שחקנה על מקום 9–12, וייתכן שאנו נימ-צא במקום בין 12–9.

להתאמן ולהיבחן בסגל הנבחרת בזמן ארץ של שלושה שבועות.

האם, לפי דעתך, היה זמן מס-פיק מרגע הקמת הקאדר ועד ה-חלת המשחקים לאמן נבחרת?

כבר אחרי משחקי אליפות-אירופה במוס-קבה, הצענו להקים קאדר גדול וקבוע ש-יתאסף מדי שבועיים ליום-יומיים של אר-מונים, דבר שהיה מבטיח בשעת הצורך נבחרת מאומנת ומגובשת. לצערנו, לרגלי קשיים כספיים בעיקר, בוטלה התכנית. במ-שך שנה וחצי (פרט למשחקי-המכביה) לא רכזו הקאדר לאימונים.

זכריה עופרי (שמאל) מגן נבחרת הכדורסל הישראלית “לבלבל אותנו”

ראש נבחרת הכדורסל, אברהם שניאור, כמשחק אימון “אותה שיטה, אותם התרגילים”

מתי נודע לעזרת-הכדורסל על משחקי-אליפות-העולם?

אחרי משחקי-מוסקבה, בהם תפסנו מקום חמישי בדירוג-הקבוצות. ידענו שבחודש אוקטובר יתקיימו בברוויל משחקי-אליפות-העולם, שאליהם הוזמנו ארבע הקבוצות הראשונות בדירוג-אירופה. היות וישראל תפסה רק מקום חמישי, היינו רק בבחינת ארץ רורבית.

מתי הגיעה ההזמנה הרשמית למשחקי-האליפות?

לפני שלושה חודשים הגיעה ההזמנה הרש-מית מטעם התאחדות הספורט בברוויל, עקב הסתלקותן של ארצות הגוש המזרחי, (רוסיה, הונגריה וצ'כיה). ההסתלקות באה עקב סירובה של ממשלת-ברוויל לתת אשרות כניסה לשחקני ארצות אלו, היות ואין ברוויל מקיימת איתן יחסים דיפלומטיים.

עם הגיע ההזמנה הרשמית, מה היה צעדכם הראשון?

הועדה הארצית של הכדורסל הטילה עלי ועל יעקב שאלתיאל להרכיב קאדר של שח-קנים. בחרנו בקאדר של 27 איש. על יעקב שאלתיאל הוטל תפקיד של מאמן, ועלי הו-טל לנהל את ההכנות של הנבחרת בארץ. עלי לציין את הקושיים הראשונים שעמדו בפנינו. שמונה איש מתוך הקאדר היו ב-אותה שעה בחוץ-לארץ (נבחרת הפועל-חולון בסיור באירופה, נבחרת הסטודנטים בבואפסט ואברהם שניאור בתורכיה). ה-ער שחקנים אלה איפשר לשחקנים צעירים

פרדי כהן, קלעי הנבחרת “נצטרך להתאמן”

ראיונות עם השחקנים “קצת מזל...”

אברהם שניאור

כיצד אתה רואה כיום את שח-קני-הנבחרת, לעומת הנבחרת ש-השתתפה באליפות אירופה?

למעשה מורכבת הנבחרת כמעט מאותם האנשים חוץ משנים: עזרי לובושיץ ויש-ראל טאוויל.

כמה פעמים הופעת בשם נבחרת ישראל?

— הופעתי 38 פעם במשחקי הנבחרת. האם חל שינוי באימון הנבחרת? לא. המאמן שאלתיאל אימן אותנו באותה השיטה בה שיחקנו במוסקבה.

מהם הסכויים של הנבחרת במש-חקי אליפות-העולם?

אני תקוה שנחפוס את המקום 8–12.

יהודה (וינר) גפני

מה יש דך לומר בקשר עם הה-כנות של הנבחרת?

הרבה אין לי מה לומר. אני רוצה רק להוסיף שהיחס מטעם המוסדות השונים בארץ להקמת הנבחרת לא היה חיובי לגמרי.

פרדי כהן

— אני מקוה שנייצג את מדינתנו בכבוד, ונעשה כל מה שנוכל על-מנת לזכות באחד המקומות הראשונים, אולם עליך אנו נצ-טרך להתאמן הרבה...קצת מזל.

זכריה עופרי

אני מקוה להתברג יפה בתוך השחקנים הדרום-אמריקאיים, ומעט גם לבלבל אותם. עליך, אני עושה מאמץ ללמוד את שפתם.

עתיקות

חתנת העבר

ממש בשם שרומא יכולה להתפאר בקט' קומבות שלה ומצריים במנהרות הקברים של עמק-המלכים, כן יכולה ישראל להתייחס פאר בעיר-הקברים העתיקה, אשר בשטח בית-שערים, בצפון-הארץ.

עתיקות בית שערים נודעו רק לאחר שנת 1926, כאשר החישוב במקום איש-השומר, אלכסנדר זייד, ובני משפחתו. היד תגליות הראשונות — שפע של מטבעות עתיקות — לא חוללו כל התרגשות. אולם באחד מימי-האביב נתקלה מחרשתו של זייד בלוח-שיש. הלוח הורם ומתחתיו נתגלה

המנהרה האחרונה שנקתה לאהובת טיטוס, עיר קברות

פתחה של מערת-קברים — הראשונה בשור רת עשרות מערות דומות.

נקודת-מוקד. מערת-הקברים לא נש' ארה התגלית היחידה. ביתו החדש של זייד, בו ישב עד להרצחו בידי אנשי כנופיות ערבים בשנת 1938, נבנה על חורבותיו של בית-כנסת עתיק, הפך לנקודת מוקד להת' עניינותם של איכאולוגים ישראלים וזרים. בית שערים היתה לזירת חפירות נרחבות.

השם בית-שערים נזכר פעמים רבות בתלמוד. ידוע כי היא היתה מקום מושבה של ביריניקה, אחותו של המלך אגריפס השני ואהובתו של הקיסר הרומי טיטוס פלאביוס. במאה השנייה לאחר הספירה, בי' צקבות כשלוש מרד בריכוזבא, הפכה בית' שערים למקום מושבה של הסנהדרין. מי' שערים כי היא היתה גם מקום משכנם הר' קבוצ של מנהיגי היהדות במאה השנייה: רבן שמעון, רבן גמליאל ורבי יהודה הנשיא תורת-המישנה.

מקום-קבורה מרחבי. באותה תקי' פה, לאחר שנחשפה כל גישה אל קברות הרהיזות, הפכה בית-שערים למקום קבורה לא רק לנכבדי יהודי הארץ, אלא גם ל' נכבדי כל העדות היהודיות הפזורות במר' חב: עד כה נתגלו קברות רבים של יהודים מתדמור, מצריים ותימן.

על אף אלפי השנים אשר חלפו מאז, נש' תמרו מערות-הקברים של בית-שערים להפ' ליא. המדרגות החצובות בסלע עדיין מר' ליכות אל מעמקי-האדמה, והדלתות עדיין סובבות על ציריהן.

בתקופת מלחמת-העולם השנייה נפסקה ע' בודת החפירות. היא חודשה רק בשנת 1953 על ידי החברה הישראלית למחקר, שנת' מכה על-ידי קרן-נורמן. החופרים היו משוכ' נעים כי עברה המזהיר של בית שערים יע' ניק להם מתנות ארכיאולוגיות רבות.

הם לא התאכזבו. לפני שבועות מספר נחנכה בטקס צנוע התגלית החדשה: מע' רת-קברים בסגנון רומי, המכילה לפי מ' השערה, את קברותיהם של רבן שמעון ורבן גמליאל.

אולם תגלית זו לא היוותה את גולת' הכותרת של החפירות: הארכיאולוגים היו בטוחים כי זוהי רק הראשונה בשורה של תגליות חדשות, רבות-עניין.

(המשך מעמוד 11)

ישראל גם לאחר שאסיים את עבודתי. מכל עיר בה ביקרנו כינסו אנשי כרמל מזרחי את סוחריהיין לשיחה רצינית. הם היו ברנשים רציניים ומעשיים. אולם הם היו מחייכים תמיד, כאשר הייתי פותחת ואומרת: "היינו רוצים להזמין את כול' כם לבוא לישראל. אבל מאחר שאין הדבר אפשרי כרגע, החלטנו להביא פיסה קטנה של ישראל לעירכם!"

גם קבלות-הפנים היו אמצעי חשוב לעי' דוד המכירה. בחילקסבייר, אחת מערי פני' סילבאניה, פתח צ'ארלו וייסמן, ידיד גדול של ישראל, את שערי ביתו לפנינו. משי' מר של רוכבי-אופנועים פגש אותי בשהה התעופה וליחני לבית-המלון, שם חיכו לי העונאים. מאוחר יותר, במסיבה שנערכה בבית חייסמן, קנו היהודים יושבי המקום 370 תיבות של יין ישראלי, שנערכו ב' 7000 דולר.

לאחר מכן נפגשתי עם מושל-פנסילבא' ניה. גיוון סידיני פיין. הוא אחר לפגישתי, אולם בראיתו אותי הזף את חייסמן ב' מרפקו ואמר: "אלו ידעתי כי מלכת-היין נראית כך, הייתי מקדים לבוא."

מלכת השמפניה

ציר הקונגרס, פרנקלין ולאנו רוזבלט הבן, היה אישיות אחרת, עימה זכיתי להי' פגש בשעת-הסיוור. הופעתי ארו יחד ב' כנס גדול שנערך בניו-יורק על-ידי ההסתדרות הציונית באמריקה. "התואר אינו מת' אים לך", לחש לי בנו של הנשיא המנות, וכאשר תמהתי הסביר בחיוך: "הם היו צריכים לקרוא לך מלכת-השמפניה, לא מלכת-היין. בחיוךך ובהופעתך התוססת אין כל דבר, שמוכר יין ישן." מובן מאליו שרחתני נחת מדבריו, האם איני אשה?

הצעות מושכות

לאורך כל המסע זכיתי לשפע של הזמ' נות והצעות. לעולם לא אשכח את הרחק יפה-התואר, אשר הזמין אותי לחתונה ב' מלון וולרוף אסטוריה "כדי לעורר מצב רוח מתאים." פניו נפלו עד מאד, כאשר סיפרתי לו על גישואי המאושרים.

הצעות רציניות יותר גיעו מהליבדו. הרשימות בעתונות והופעותי בטלבויה משי' כו את השומת-לבם של ציירי-הכשרונות. הוצע לי מבחן-כד באחד האולפנים הגדור' לים. כן הוצעה לי הופעת-כוכב באחד ממר' עזריה-הלילה הגדולים של לאס-ווגאס. דחי' תי את כל ההצעות, מפני שאני מרגישה כי הקריירה שלי בתיאטרון הקאמרי חסור' בה יותר מכל.

בשבוע שעבר, כאשר עזבתי את אמריקה בדרכי חזרה לישראל, ידעתי ברורות כי עזרתי למפעל גדול: תרמתי את תרומתי הצנועה להבאת ישראל לעצמאות כלכלית. אני משוכנעת גם כי רבים מן האמריקאים שראו את הופעותי יבקרו בארץ בשנים הקרובות.

לא ביקשתי רחמים

במשך כל מסעי זכרתי כי אני נציגה בל' תיירשמית של ארצי. אבל יחד עם זאת זכרתי כי אני אדם פרטי הגאה בארצי. על כן לא השפלתי את עצמי ולא ביקשתי רחמים על. מולדתי הענייה. נסיתי להדגיש רק את הצדדים החיוביים של ישראל, לא את צדדיה השליליים.

ואחרון אחרון — משהו אישי. בשנת 1951, כאשר חזרתי לישראל לאחר שנים של השתלמות באמריקה, באתי במבוכה. בי' אמריקה נראה לי הכל חורד וחלק, ומובן מאליו שהיה קשה לי להסתגל לתנאי-החיים בארץ.

עתה נראה לי המצב שונה. אמריקה היא ארץ גדולה ועשירה. היא עומדת על בסיס העשייתי אדיר ואיתן. מראה אוצרותיה של אמריקה פקח את עיני לראות גם את אוצרות-ישראל. אוצרותינו הינם עדיין רו' חניים, אולם הם מגוונים את החיים. הוס' כיס אותם ראויים לשמם. אם תעזבו את הארץ לזמן-מה, תרגישו ממש כמוני.

הדירה בה מתגוררים אני ובעלי גב' עתיים טובה בעיני יותר מכל גוף-יהודי' חקים והמלונות המפוארים, והמקום אשר תופסת ישראל בלבי גדול מן המקום אשר תופס העולם כולו. כן, טוב לחזור הב' תה. פעם הייתי נבוכה, אבל עכשיו מצאתי את עצמי.

הקוץ מתקרב לקיצו. הפנים שזופים פחות, עלים אדומים וצהובים יקשטו בקרוב את העצים. אנו מוציאות את בגדי הסתיו לאורור. יש לנו יותר מרץ במטבח, במשרד או בבית-החרושת. אולם אני שומרת עדיין על שמלה חשופה — על כל מקרה.

תלמידיו בית הספר כגבעת-חיים יצטרפו לדחום קשה, אם ירצו לא להקשיב בשעורים. לדברי הארכיטקט שכנה את בית-הספר, תכריח התקרה המשופעת, היורדת בכיוון דלוח, את הילדים להתרכז כלוח ולשים לב לנכתב עליו, עד כדי כך שישכחו להקיע קליפות על גבו של המורה המופנה אליהם...

דיוור. ריור ואין דיוור

"איזה מין צרפתי הוא דיוור?" עדיין לא נולד המכשיר שישטח את חו' "! עור מעט יקחו מן הנשים גם את זכות הבחירה". איני בנויה כנער! — אלה היו תגובותיהן של הנשים האמריקאיות על מהפכתו של דיוור שהחליט, השנה, להדביק את החזה לגב, לטשטש את הקיים הרכים והקימורים הנשיים, וליצור דמות של אשה נעריה, דקה וישרה כסרגל.

דיוור עצמו טוען שהוא לא מחק את החזה הנשי, כי אם העלה אותו גבוה יותר, הקטין ועיגל אותו. לעומת זאת, כדי להאריך את דמות האשה, האריך צייר האופנה את מתנה בסנסימטרים אחדים, קבע אותו בסביבות אגן-הירכיים.

פרט להשמדת-החזה, לא חולל דיוור מהפכה גדולה ביותר בחליפות. למשל, כבר אשתקד היינו רואות מעילים קצרים ישרים על גבי חצאית צרה, או סוודר גדול נופל ברישול על זוג מכנסים ארוכים, כשהוא מטשטש את קוריהמותן.

בישראל, לא ממחרים ביותר להנהיג לגמרי את הקו החדש. בחלונות הראווה, יתנוסס מעיל דיוירי בעל צורת H לאטינית הנראה מאחור כקופסה,

מודל דיוור — תרשים ותוצרת ש' מפעל ישראלי

ליד מעיל פרינצס מדגיש מותן. או חליפה צרה ונשיית ליד חליפה שמעילה הוא קצר, ישר, צר למטה, כשגבו מתעגל עם הליבישה.

אני מתארת לעצמי כי הסיטוס של ג'ינה לולוברג'יידה הוא צל של גברת הסרת-יקמורים ערויית-פנינים (שלש עד חמש שורות!) של שנות ה-20', החוגרת חגורה על ירכיה, לשם יופי' או לשם צחוק.

בקרוב יצטרפו בנייה-מושבים, שעדיין לא ברחו העירה, לחטוף להם נשים כמו אבותיהם בני-בנימין, לפני יותר מאלפיים שנה. הנערות בורחות העירה, רובן נוסעות ללמוד הוראה, גנוות, או פקידות, אינן חוזרות למושב.

חיים חברתיים כמעט ואין במושב כזה. הבחורים עייפים כל השבוע מעבודה קשה, מזדמנים בליל שבת, מדברים על סוסים ופרות. (תי נמשי, זאת סיפר לי במו פיו בן-מושב אחד). אלה הרוצים להתחתן, להקים בית ומשק, אינם מעיזים לחלום שגורה עירונית תבוא למושב לעבוד. ישנם כאלה שמצאו פתרון איריאלי: הם נופעים בהררין כמושבים עזרים, חוזרים עם נשים, עוזות חדשות, הנרתמות מר' לעבודה. מתעורות בחיי המושב. — — — בכלל, מגלות כעת בנות מושבים וקיבוצים נסיה ורצון לשים לב יותר למראן החיצוני. אנטה ליבוביץ, בעלת הסלון אנטה לתסרוקות ומכוני-היופי, מספרת על בנות קיבוץ הבאות אליה, מתחננות לעשות משהו לעורן, אנטה, הנשיית-מאד, מקבלת את פני כילן בחיוך, מכניסה אותן מחוץ לתור לטיפול — — —

כובות המושך בחושים

(ראה שער)

במאפייט קיבוץ גבעתיים היה חם. באר וירי ריחף ריחו של לחם טרי. האופה, דוד בן-שלום, הידוע בקיבוץ בכינויו הנוגה, חפץ מדי פעם כיכרות לחם סמוקות בעזרת המירדה, הטיל אותן לתוך סל גדול. אולם מחשבותיו היו רחוקות משם. הוא חשב על התיאטרון.

התיאטרון אשר הסעיר את דמיונו של דוד היה מיוחד במינו: לא תיאטרון רגיל, אשר על במתו נעו ודיברו בני-אדם. לא, היה זה תיאטרון מסוג אחר. שם שיחקו בובות.

בובות העץ היו קמות לתחיה, נעות, שמי חית, סובלות וצוחקות — וכל זה נעשה בתנועת ידו של דוד עצמו, המושך בחושים. דוד זכר כי עוד בימיילדותו, בצ'כוס' לובקיה, הקסים אותו תיאטרון הבובות. רגשיהתפעלות לא עזב אותו לעולם. כי ליבו קינן תלום אחד: להקים תיאטרון בובות משלו, להציג אותו בכל עריישראל וכפריה.

שנתיים לפני כן החל דוד לגלף את בובי-חיו הראשונות מזנרעץ. מאוחר יותר הקים במה. חבריהקיבוץ, מגדול ועד קטן, היו מלאים התלהבות. דוד המשיך במלאכתו, לאחר שעותהעבודה בקאפיה, ובהדרגה נוצרה להק קטנה של בובות. עתה חשב דוד על דמותה של גיבורת המחזה החדש. מחשבה זו לא נתנה לו מנוח.

מבת-מושב, השראה. את מחשבותיו הפסיק בואה של קונה. הוא הכיר אותה מומן: זיוה, ילדה קטנה, בת המושב הס' מוך חגלה, היתה באה מדי יום בימו לקחת לחם.

הילדה השחומה, בעלת הצמות הדקיקות והענינים השחורות-גדולות, היתה דומה ל-בובה. היא היתה מטרידה אותו ללא-הרף, מקיפה אותו באלפישאלות על אופן אפיית הלחם.

דוד חשב על מצחו: הנה הגיבורה שלו! כיצד לא עלה הדבר על דעתו לפני כן? הוא נעץ בקונה הקטנה מבט בוחן, ומיד לאחר צאתה החל לגלף בובה חדשה — לפי הזיכרון. באותו יום אכל כל הקיבוץ לחם חרוך.

כן נולדה הבובה זיוה, זה אירע לפני

יותר מארבע-עשרה שנה, אולם היא לא חגלה. זיוה מחגלה משרתת עתה בצ'כוס'. השתנתה עד היום הזה. לא כן זיוה ממושב דוד פגש בה בשבוע שעבר באוטובוס, ורק באותה הזדמנות סיפר לה כי לפני שנים רבות יצר בובה בצלמה ובדמותה. החיילת זיוה פרצה בצחוק רונן, הבטיחה לבוא לראות את הבובה — כאשר תקבל את חופ-שתה הראשונה.

גיל רציני. הלהקה הקטנה גדלה עד כי הקיפה שלוש מאות בובות, והבמה הפ' כה לאחת הגדולות ביותר בעולם (4.20 מטר על 2 מטרים). אולם זיוה נשארה עד היום הכוכבה על שמי הבוטרון.

היא השתתפה כמעט בכל מחזות-הילדים, שימשה כקונפרטייה מתכוננת עתה להופיע במחזה חדש, באר התועים, שכתב עלידי אהרן מגד במיוחד בשביל הבוטרון. ככל אשה — וביחוד כוכבה — דורשת זיוה תשומת-לב וטיפול מתמיד. יש לה מלחמה נהדרת, המונה עשרות שמלות — החל מן הסרפן הקיבוצי וכלה בקרינולינה של רוזנה — זוגות-נעליים ושאר זוטות נשיות.

יש לה גם ספר ומאפר משלה: מדי פעם בפעם יש צורך להחליף את שערותיה, לצ'בוע אותה, לתקן את הלכה. לאחר הכל, ארבע עשרה שנים הן גיל רציני — בשביל בובה. זיוה אינה מגלה לאיש את גילה האמיתי: היא מציגה את עצמה כילדה בת שש.

גשר דקיק. אולם על-אף-הכל חלפו ארבע-עשרה שנה, דברים רבים נשתנו. קר'בון גבעת חיים התפצל לשניים: הקיבוץ המאוחד ואיחוד-הקבוצות והקיבוצים. בין שני הפלגים נותר רק גשר דקיק אחד:

המזן בור, התזמורת, הקרקס — הכל היה נפלא במידה שהה.

בערים, קהל גרוע. פעם בשנה עברו זיוה וחבריה ללהקה על-פני הארץ, הציגו את מחזותיהם במושבים וקיבוצים. ביקור ריהם בערים היו נדירים ביותר: הקהל העירוני בישראל היה גרוע למדי. אפילו הילדים שם ראו את החושים.

דוד זכר כי בצ'כוסלובקיה היו המבוגרים הולכים להצגות-בובות ממש כשם ש-כאן הולכים לתיאטרון. לאמיתו של דבר היה זה תיאטרון בועירא-מפין — תיאטרון בו ממלא אדם אחד תפקידים רבים באמצ'עות בובות רבות, כשהוא עצמו אינו נר'אה לעין.

בישראל היה עוד ליקוי אחד: בארץ לא נמצאו כל כותבי מחזות לתיאטרון-בובות. מדי פעם בפעם נכתב מחזה או מער'כון בשביל הבוטרון, אולם הסופרים לא עברו בשבילו במיוחד. היה זה רק מקור להכנסה צדדית.

עד לפני חמש שנים היה דוד רק אמו חובב בבוטרון. באותה תקופה שלחו המוס'רות הישראלים את הבוטרון לסטור באי-רופה. זיוה ראתה את אופקיהן הרחבים של ארצות זרות. הסטור וכה להצלחה גדולה. אולם דוד הר'גיש בעמקי לבו כי זו היתה רק ההתחלה. הבוטרון הישראלי היה צריך עדיין ללמוד הרבה מאחיו האירופיים והאמריקאיים.

הוא התקשר עם איגוד-תיאטרון-הבובות בארצות-הברית ובריטניה, החל לקבל מהם חומר מקצועי, ספרים ומכתבים. הוא המ'שיך גם לבנות בובות.

זיוה השתייכה על הוור הישן: ראשה היה עשוי מנייר דחוס וגופה מבול-עץ. כאשר

תזמורת הבובות

כי בצלם אדם נבראו

חזר דוד מאירופה, התחיל לעשות ניסויים בבובות, אשר גופן נעשה מאלומיניום: הן היו קלות יותר ותנועתיהן היו גמישות.

עסק מצויין. אותה שעה הבינו אנשי-הקיבוץ כי הבוטרון הוא עסק מצויין. לאחר אסיפת-חברים סוערת הוכרו דוד כבעל-מקצוע, קיבל את האפשרות להקדיש לבוטרון את כל יום-עבודתו.

אולם החזרות התנהלו עדיין על בסיס של התנדבות לאחר שעות-העבודה. רק ההכנות האחרונות לפני ההופעות נעשו במשך ימי-עבודה מלאים.

צוות-העצירים, מפעילי-הבובות, היתה קבוי עה, פחות או יותר, משך השנים האחר'רות. דוד אימן אותם כגרעין לעתיד. הוא האמין בעתיד. הוא האמין גם כי שנים רבות של הכנה והשתלמות בשטח התנועה, עיצוב-הטיפוסים והרקע דרושות לכל אדם הרוצה להפוך לבובונאי מושלם.

כל העובדה התנהלה על-ידי מתנדבים, אולם כל מתנדב היה חייב להתמיד בעב'ר דתו עד סוף-העונה, כדי לא לחבל בהצגות. משך כל השנים לא היתה אף חבלה אחת. **נשיאים חינוכיים.** דוד האמין כי הבוטרון, ככל תיאטרון אחר יכול וצריך להיות לא רק מוסד שעשועים, אלא גם גור'רם חינוכי הן לילדים והן למבוגרים. רוב נושאי המחזות שהוצגו עד כה היו אגדות, או קטעים תנכיים. אחדים מהם היו מערכ'רים נים קלאסיים לפי סיפורי-שלום עליכם.

בשבוע שעבר היו זיוה וחבריה למקצוע מוכנים להופעה במחזה החדש באר התועים. אשרעלילתו עוסקת בילדי שכונת עוני תל-אביבית, שהחליטו להתישב במרחבי-הנגב. נראה כי בובות-העץ גמרו אומר לע'שות את אשר לא עושים בני-האדם.

המעריצה אורלי
המבוגרים ראו חושים

הווי

המוציא לחם מן הכיס

בתל-אביב, כיום-הכיפורים, התפלל אברהם כהן בבית-כנסת, תחב את ידו לכיסו להוציא ממחטתו, כדי לנגב את פרצופו המיוזע, הוציא במקומה פרוסת-לחם, גאלץ לעזוב את המקום בחיפזון.

חתימה טובה

בירושלים, בערב-יום-הכיפורים, מכר סוחר העופות אברהם ריטר ארבע תרנגולות לאל'מוני, קיבל ממנו המחאה, ברך אותו בח'תמה טובה, הלך למחרת החג לבנק לגבות את הכסף, גילה כי החתימה מזוייפת.

מגבית איחודת

בחפיה גילה אדם שחזר מאמריקה, מקום שם פעל למען המגבית המאוחדת, כי בנו השכיר את דירתו המרווחת, קיבל סכום שמן כדמי-מפתח, ביזבו את כל הכסף על קלפים ובילויים.

מן העיר אל הכר

במעברת רמלה, החליט שלום שרעבי, שהגיע לשם לא מכבר עם משפחתו מתל-אביב, לעזוב את המקום במהירות האפ'שרית, לאחר שהרס פר משתולל, שנמלט ממשק סמוך, את גינת-הירק שלו, ניפץ לרסיסים אחד מקירות צירפו.

סכך הגורל

ביפו, נכנס אהרן שוטרמן ללונה-פארק, בתן את עתידו באוטומט מגיד עתידות, קיבל פתק: "בזמן הקרוב ביותר תסתכך בעסקי-ביש", ניסה לעזוב את הגן בדרך הקצרה ביותר, הסתכך בגדר-החיל, קרע את מכנסיו החדשים.

תפוזים ליפו

בגודסאב, בירת האי גרנלאנד, אפוף השלג הנצחי, זכה הטוראי האמריקאי גיימס הולדן בתחרות אכילת-גלידה, שנערכה בקיוסק ה'ראשון שנפתח במקום, הועבר כעבור שעה קלה לבית-החולים כשהוא מחוסר הכרה.

מרעל יצא מתוך

בחפיה, הגיש שלמה זרינך בקשה לשנות את שם משפחתו לדובשני.

דוד בן-שלום ושמון
הילדים ראו בובות

קולנוע

ישראל

צבר 1954

בשנה שעברה יזמו כמה מעסקני איגוד עובדי ההסרטה תחרות הסרט הישראלי ה"טוב ביותר" (למעשה: הפחות רע), כדי לח' לק לתבריו כמה תעודות-עידוד. על מגת שחברה-השופטים יהיה בלתי משוחד הזמינו כשופטים את המבקרים. אולם בחבר השופ' טים ישב, בעמדת מפתח, גם נציג-האיגוד. טענו כמה מבקרים: איש האיגוד הכריע את הכף לטובת סרטאים, שהמבקרים דווקא לא רצו ביקרם.

השנה החליטו הבקרים לא לחזור על המשגה. התחרות תיערך, אך בלי התערבות האיגוד. מאחר ששנים מן המבקרים, שהם גם חברי איגוד-עובדי-ההסרטה, הודיעו על אי-השתתפותם בחברה-המושבעים, תהיה ה' הפרדה בין המסריטים למרות השופטת מוח' לטח.

הפעם יינתן בפעם הראשונה האוסקר ה' ישראלי, שייקרא צבר, ואשר נדב איתו יעקב אלקוב, מנהל בית-הציוני-אמריקה, תל-אביב.

סרטים

בלש רודף-צדק

יומה של בולשת. המבוסס על מחזהו הנודע של סידני קינגסלי, הוא קולנוע ממי תח, מלאכותי, מעושה ומענין עד למאד על בלש בעל אגרופים, גיימס מקלוד, ה' מקבל בעצמו מהלומה דרמטית בפרצוף וכדור בבטן. את הכדור יורה בו פושץ היסטרי (ג'ון וייזמן) בעוד שהמהלומה באה לו מידי אשתו (אלינור פארקר), שהי' תח, מסתבר, מעורבת בתוחה-הפלה בלתי כשר.

הפלה זו מפילה את הבלש ממרום שבתו בתחנת המשטרה ברובע ניו-יורקי אל בור עמוק. משם ועד הקבר מפרידים רק כמה עשרות מטרים של סרט.

במאי ויליאם קמזארי (קמזארי) ויילר נטל את המ' חזה, העביר אותו אל הבד ללא כל שינויים של ממש. הוראות של קינגסלי הנאסור-ליסט, כשהן מוצגות על הבמה, נחשבות לקרובות מאד לקולנוע; על הבד הן קרו' בות מדי לתיאטרון. ביומה של בולשת יכול הצופה להבחין בכל הכניסות והיצי' אות הבמחיות מאר, לשמוע (כמעט) את תשואות קהל התיאטרון. כל אלה אינם גור' עים, אולי מן המתח, אבל פוגמים משהו באיכותו הקולנועית של הסרט. מעלתו הגדולה של יומה של בולשת הוא שפע דמו' יות המשנה: פושעים ושוטרים מכל ה' סוגים, שכל אחד מהם מבוצע ביד אמן.

ללא רחמים

אמנות הסרט גילתה את התעופה לפני שנים רבות. מאז מתקדמות מבחינה טכ' נית, שתי בנות אלו של המאה ה-20, זו בצד זו, וכמה מן המרחקים שבסרטים טיפלו לא במאבקם של בני אדם, אלא ב' מלחמתם האמיתית של צפזפיה-מתכת בכוח' המשיכה. אולם המפיקים לא הסתפקו באי-תניה-הארץ הקטנים, התעקשו להעמיד על דרך הטייסים האמיתיים מכשולים נוראים אלה, לרוב, נשים.

זהו גם אסונו של פורץ השחקים. כל עוד מרחק סרטו של דוד (אוליבר טוויסט) לין באחרי, טוב לצופה וגם מתוח לו. אך ברגע שהוא נוחת ארצה, מתלבט בבעירי' תיהם של הגיבורים, עומד הסרטיים בפני סכנה חמורה של התרסקות. אם אין הא' סון פוקד אותו יש לזקוף זאת לזכות צילוי-מיהאוור הנפלאים ובמידת מה למשחקו של ראלף ריצ'רדסון, אשר, בתפקיד בעל-בית-חרושת למטוסים, שולח ללא רחמים טייסים צעירים תמימים וחייכניים אל מוות שמיימי, תוך מאמץ להשיג את מהירות הקול. הערה: אחד מהם משיג אותה לבסוף.

מלך הקוקטיילים... החליט...

לאחר שהתקבל בסבר פנים יפות ע"י חוגים רחבים בארץ הוא החליט להשאר עד אחרי החגים.

כל הרוצה לארח אותו בביתו יכין בעוד מועד את הקוקטייל המשולש: שליש קוניאק סוברייין, שליש שרי קורדיאל (וישניאק) ושליש פלום קורדיאל (שזיפים) ויקבל את הקוקטייל הטעים ביותר לברר' אור וחדות חיים.

מוגש ע"י

יקבי ש. פרידמן ובניו

כרמל-אוריגניל פתח-תקוה

המדליק

ת"א, רחוב אלנבי 86
(בחדר)

המומחה הידוע
בעל הנסיון הרב לתיקון מציתים
מכשירי גלוח חשמליים

ארנקים

תיקים ילקוטים
ודברי צור ופלסטיק
במבחר גדול
נחלת בנימין 11, תל-אביב

צ. בר

בית מסחר לזיונות וריפוד

דקורציה פנימית, שטיחים
סדור ונקוי וילנונות.

אליעזר קורן

תל-אביב, רח' דיזנגוף 96

מבחר גדול — מהירים נוהים

"חמד"

עבודות בצלאל

מתנות ותכשיטים ישראליים מקוריים

אלנבי 111 תל-אביב

המילדה העממי • המילדה העממי • המילדה העממי

המילדה העממי תש"ד - 1954

בנובמבר

3 הגרלות בשנה
הפעם הזכיה הגדולה
40.000 ל"י

בסרס

40.000 ל"י

20.000 × 1

10.000 × 2

1.000 × 4

200 × 50

200 × 150

ב י ו ל י

30.000 ל"י

15.000 × 1

4.000 × 2

1.000 × 4

200 × 50

100 × 150

1 × 30.000 ל"י

1 × 15.000

2 × 4.000

4 × 1.000

50 × 200

50 × 100

אגרות המילדה
העממי תוכל
לרכוש בחשלו'
מים חדשיים:

סחיר האגרת 20 ל"י
בחוספת 1-250 ל"י

בכל סניפי בנק הפועלים
בכל קופות מילוח וחסכון
בבנק זרובכל

וכל הלואה וחסכון בארץ
הודרו ורכוש אגרת עור היום!

273.000 ל"י זכויות מדי שנה בשנה

המילדה העממי • המילדה העממי • המילדה העממי

למכירה בהזדמנות

איטומט לכפל
עם שני מינים, מדפים על ניר
מכונת סיכום יד
מכונה חשמלית 4 פעולות
מדפיסה על ניר
מכונת כתיבה עברית
עם טכולטור אוטומטי 11" — 18"
מכונת כתיבה עברית 18"

נא לרשום את המספר החדש של הטלפון שלי 5032.

השופט הבה
מתן 8:00

פורץ השחקים
יומה של בולשת

נעלי איכות

הערה עוקצנית

צרוז במקצת אחרי שורה ארוכה של
גאומים ברחבי הארץ, התאוו **יגאל אדון**
על הצורה הזו החלו הבריות משתמשות
במשגז. אדם **ישר**. דעת אלו: „אם
מישהו אומר באנגליה שפלוני הוא אדם
ישר, יסתכלו בו כבמסורף. הנהיה היא
שכל אדם הוא ישר, ויש צורך להדגיש
רק אם פלוני הוא מושחת. אולם בארץ
הנהגה היא כעת. כנראה, שכל אדם מושחת.
ולכן מצינים בהתפעלות אם מישהו ידוע
כאדם **ישר**“ אחר נזכר אלוני בנאומה שהי
פורסם של **מארקוס אנטוניוס** (כמי
ברוטוס הוא אדם ראוי לכבוד!) חייה
את דעתו: „כנראה שגם ברומא של קיסר
היה המצב כזה...“

כשגילה השבוע הארץ כי ח"כ יצחק
בואהרון הזמין מחוץ-לארץ מכונות-יצור
מחורטת עבור מורו של יגאל אלון, המנהיג
החלוצי של הקיבוץ המאוחד, **יצחק זבנ-
קין**, הוסיף לידיעה כמה הערות עוקצניות,
מיהרו סנידיו להסביר כי המנהיג הקשיש
(68) סובל מליקוי בעמוד-השריר, המפרט
כל בשעת טילטולי היומיומיים **קמקוב**
לקיבוץ בכבישי הארץ ודרכיה, וזקוק למ-
כונות מיוחדות שתחסוך לו טילטולים מיו-
רים.

בשתיקה מוחלטת עברה העיתונות הישראלית על מאורע שהכה גלים מסביב לעולם: השבוע התגרשה מבעלה הגברת דיימאגיה, הידועה יותר בשם בתוליה מאריילין מונרו.

התפעל לא פחות הסופר היהודי שלום
 (שמה) אש, מן הסדרים בבית הכנסת התל-
 אביבי, בו התפלל ביום הכיפורים (ראה
 במדנייה). אמר אש בחיור: "זו הפעם
 הראשונה, אחרי שנים רבות, וכתיב להתפלל
 באולם בו אין הנשים והגברים יושבים
 יחד. האווירה באולם כזה הינה הרבה יותר
 קשה".

בעת מסיבה שנערכה לרגל מלאת שנים-
עשרה שנה לנישואיו של עורך-הדין תתל-
אביב, **עזריאל ברק**, סיפור **גברי** **מוגדל**-
בי בתצוק על תעלולי המורים של הגורל:
הוא זכה במסגרת שירות התיאטרון של
העולם הזה בכרטיס ווגי למחזה קובלנ. המר-
צב עליו הקאמרי במרתח הבניין שלו, ש-
הופקע ממנו ליליו שרתאוור.

באותה מסיבה התנצל שופט השלום **חיים שמינברג** על כי אין הוא יכול להישאר עד שעה מאוחרת, נתן לכך נימוק משכנע: „עלי לקום בשעה שש וחצי בבוקר וללכת לבית הכנסת, כדי שאוכל לבלות את כל היום על שפת־הים“.

עבד אל נאסר והכלב הדו-ראשי של האחים והקומוניסטים
האחים אינם אחים שלנו

מוצא קד. אולם כל הקריקטורות לא היו עשויות להסביר את עמדתו של נאסר ל-הומני המצרים הפרורתיים. לשם כך היה דרוש משהו מלהיב וצויר, שיפעל נגד תעמולת הלחש של האויים כי הממשלה מכורה למעצמות זרות. הטכסונים הפוליטיים בחוץ ישראל. חקירת בתיגלים נתנה להם מוצא קד.

אותה שעה חלה הפרעה מתאומית גם ב־
משאומתן עם בריטניה.

אולם יחד עם זה הנגיס הדבר את מצריים
למבוך בינלאומי. בה בשעה שהיא הכריזה
על שאיפותיה לשלום במרחב, הכחישה את
כל טענות ישראל שהיא צופנת כוונות
חוקפניות, החלה מצריים לנפנף באגרופים
כלפי ישראל, נהמה כמו כלב המתכונן ל־
זנקה לקרב.

לאחר שיסתדר הכל, תוכל היא לרכך את כל הרשמים הרעים, אשר קיבל העוֹלָם החיצוני. דומה היה כי נאסר ואנשיו לא טעו בחישוביהם, לאחר הכל.

הסיוע — ללא כל תנאים. כל הסכם אשר
עם הכובש הזר יתחשב בעניינם ככנייה
במולדת, יתקבל בהתנגדות פעילה.
ההומה לקרב היתה ברורה. הפעם הח-
לית עבד אלנאסר לקבל אותה. הוא הת-
עלעם מן התעמולה הגוברת והולכת של
האחים המוסלמים, ישב השבוע עם ציגני
ברטינה, כדי לחתום על טיוטת ההסכם.

בינתיים הלכו היחסים עם האחים המוסלמים והרעו. הממשלה הוציאה את הארגון ממחוז לחוק, החרימה את רכושו הנערך במיליוני לירות, אילצה את אל-חודייבי לדרת למחנתה, הצליחה, לפי השמועה, לעצור אותו.

בקרית טורה צבעונית, שפורסמה בשבוע שעבר בשער השבועון הפוליטי המצרי ה-גדול, רוז אלייטס, ניוזק אור אהוד על הבטיחה העומדת במני נאסר: "לבו צויר על שהוא מנופף במקל כלפי כל שחור בעל שני ראשים. ראש השני נשא את הכתובת 'האחים המוסלמים'. השני הוכתר כתובת 'קומוניסטים'."

מצרים

המטרה העיקרית

המלחמה הקרה של מצריים נגד ישראל, שהיתה רדומה משך זמן רב, התחממה ה' שבווע במהירות. המדיניות של הכת הצבאית השלטת המצרית, אשר הצטיינה בריכוך כל תעמולה אנטי־ישראלית, קבלה מיפנה פת־אומי, הפעילה את שופרות התעמולה בכל צד.

מכל זה יכלו המשקופים לקבל את הרושם, כי למצרים לא היה ענין גדול יותר מאשר להראות לישראל את מקומה הנכון. אולם מאחורי כל הפעילות לא היתה כל התפרצות פתאומית של רגשות אנטי־ישראליים, או תגובות־זעם רגעיות על התגרות ישראלית. התעמולה הפרוצה והמוגברת היתה תוצאה ישירה של חשיבוים פוליטיים ודיפלומטיים ומפוכחים. החישובים נועדו לסלק את אחד המשברים הרבים בקריירה המתנוגת של ממשלת־מצרים. מטרת המסע כלוה היתה אירגון האחים המוסלמים, לא מדינת־ישראל.

התנגשות בלתי-נמנעת. מאז החל גמאל עבד אל-נאסר והכת המגובשת של קציניו לבסס את עמדתם כשליטיה החדשים של מצרים, היה ברור להם כי אין להמנע מהתנגשות עם האחים המוסלמים. כשהיה אפשר ערך עבד אל-נאסר בצמרת הממשלה והצבא, בסקלו את כל תומכיה האחים המוסלמים, היה סימן ברור. לכן: הוא רצה להתרחק מן האחים ככל האפשר, לא להניח להם כל דריסת-רגל בתנועה הדינמית והחשובה.

בה בשעה בחר מנהיגה החיכוני של מצרים בשייך אחמד חסן אל-בכורי, הצעיר למראה, אחד ממנהיגיהם הנודעים של האחים המוסלמים, מינה אותו לתפקיד שר־ההקדשות, והתאפסים. המינוי היה מלחמה ממש פרסומית, שנועד לחזק את עצמתו של השייך הצעיר בקרב אירגון האחים המוסלמים, להפוך אותו למתחרהו של מנהיג האירגון, חסן אל-תודייב, לגרום לפירוד בין שניהם.

צעד זה הצליח רק במידה מועטה. מעשה הוא גרם לתוצאה הפוכה, גיבש את התנגדות האחים המוסלמים לקצינים השלישיים. תומכי נאסר ובקורי ניסו להרוויח זמן, ללחוץ כל סכסוך גלוי בין הממשלה והאחים.

טכסיס ההשגיה לא יכלו להימשך זמן רב. המשבר התחולל בשעה שהבריטים והמצרים התכוונו לחתום בראשית-תבות על סיוטת הסכמ-הסואץ. האחים המוסלמים פע-קדו באורח בלתי חוקי, הדביקו ברחובות קהל כרוזים, בהם הצהירו כי הם יקבלו אדורק פניני מדינת של הבריטים מן

תשבץ חצי ענק

המועד האחרון להגשת הפתרון
נות הנכונים לתשבץ הצי-ענק (886)
הוא 20 באוקטובר, 1954. לא ית-
קבלו פתרונות ללא תלוש. נא לציין
על המעטפה: "תשבץ הצי-ענק".

תשובה 887

מאוזן: 1. גיבור הוליבור, היערת והילדים; 5. מלאכה, שם עברי מרטי; 10. יצחק בנימין הלוי. 12. מלך הבשן; 14. צדיק בדורו; 16. שאניטו נטרפה; 18. שבעה ורשים; 19. בה מגדלים עגבניות בקטגוריבה; 21. מוצרו של עליה; 22. יישבו בשרון הדומי; 23. כיצד?; 24. היפוכו של חם; 25. השלי האשמה; 27. שמה התנ"כי של חבש; 30. הגרעה הראשון; 31. דרך ביצועה מתואר בפקודות מבצע; 33. לו היה ראשי תיבות לבן אדם ה' אלה; 35. חלם התרכבה בלמנות; 36. הצדיק מסדום; 38. למה שהארץ זקוקה; 39. בין גבר לאשה, לעצמים; 40. מאתיים ושמונים; 41. בעל מקצוע יהודי; 43. טיז, בצורה המפורית; 44. גרגור; 46. לקוני; 48. מקצועי

		8	7	6	5	4	3	2	1
13				12		11		10	9
5	18			17			16		15
					21			20	
		24				23			22
		28		27			26		25
	32				31			30	29
37		36			35				34
			39						38
1	43			42		41			40
		47			46		45		44
				49					8

הראשון של רב־אלוף דורי; 49. הממונה על חלכת לפרות.
מאונך; 2. עני; 3. רחב היתה כזאת, ללא בושה; 4. מה ששז וסוקוני וואקס מוונסבידיאו; 6. דוד ליהונתן; 7. מונסבידיאו היא בירתה; 8. היום הנוח בעומר; 9. אחת התפילות; 10. סלעים; 13. אתראה שם כונה; 15. שם פרטי; 17. שמים על הפנים; 18. בקע; 20. קוראים לה גם ראי; 23. מו"ל לוחות שנה; 26. כפה שותופי של יוצאי דרום; 27. כמו; 28. כל מה שהיה דרוש לקצין בימי ישעיה; 29. הקבוצה המשחקת במשחקים אולימפיים; 31. המקל את השענות המקלע אל הכתף; 32. עיסוק חביב לשעות הפנאי; 34. עשר בשלישית; 35. צבע הנאצים; 37. נקי; 39. דרבת גינר בצד"ל; 42. אם ישמעאל; 44. משקה סוגר; 45. כתובת שיכחה; 47. מללומבוס, כבר לפני הרבה זמן.

פּוֹתְרֵי תִשְׁבִּין 883 **שׁוֹכְנו בַּפְּרָמִי-סַפְרִים:**
שׂאֵל קוֹבֵנִי, שְׁבוּי 11, פֶּתַח-תְּקוּהָ.
דְּלִי פְרוּשְׁנִידֵר, מְבוֹאוֹת-בֵּיתֵר.
הֵינִי וְלִסְר, שִׁכּוֹן סֶלֶץ, תִּלְ-אֲבִיב.

ספרות

ספרו של יאיר צב

כפי שסופר לכתב, העולם הזה

גם במועצת הפורציה העולמית של הנוער הדמוקרטית, שנפתחה למחרת באונו לפקינג. היתה זו המועצה הנרחבת ביותר שנערכה עד כה. השתתפו בה צירים של איגודים לאיקומוניסטיים ואפילו אנטיקומוניסטיים. מיסאן הגיעו נציגי אירגון הנוער הסוציאלי-דמוקרטי, המונה תשעה מיליון חברים. מי צרפת בא כומר קתולי. בריטניה שלחה גם את צירי הנוער הנוצרי וארצות-סקנדינביה

בכל תחנה בדרכה של הרכבת הטראנס-סיבירית לפקינג חזר ונשנה אותו מחזה: מאות נערים ועורות חיכו משך שעות לבוא הקרונות נושאי הצירים. קבלו את פניהם בשירים, לחיצות יד מסורתיות, נאומים ב"סינית מתנגנת. מוזר היה לחשוב כי רק לפני שנים מספר חי נוער זה בבערות אימה.

שיגרו, בין השאר, לפקינג את נציגי אירגון הנוער למלחמה באוכלוסיות. בלינו ששה ימים באולם הגדול-היסטורי, בו הורחו הרפובליקה הסינית. הקשבנו ל"דיונים השונים בעזרת אוזניות: הם תורגמו אוטומטית לחמש שפות: סינית, אנגלית, צרפתית, ספרדית ורוסית. הסיפורים הסכניים במקום היו נוחים ומשוכללים להפליא.

אחד הרעגים הדרמטיים במועצה היה נאום של נציג הרפובליקה הוואנגאמית העממית, מיד לאחר הנאום מיהרו נציגי הנוער, צרפתי לעבר נציגיו-אטנאם, התחבקו אתם לקול תשואות סוערות.

כאשר החליטה המועצה לקיים את הפסטיבאל הבא של הנוער הדמוקראטי באוגוסט 1955 בווארשה, קם נציג הנוער הסובייטי והעלה הצעה משלו: הפסטיבאל של 1957 יקויים במוסקבה, באיטוד בן 200 אלף מקור מות, שייבנה במיוחד. הצעה נתקבלה ב"תרועות-שמחה.

ידידות ושלוש" זאת היתה הסימנה שנתכבה עליי שורה עקלקלה של נערים לבושי חולצות לבנות, שניצבו במרכז עזרת הנוער, אשר נערכה באחד מכיכרות הענק

הרכבת הטראנס-סיבירית דהרה לאורך שדות-החיטה האינוספיים. היא נשאה ה"פעם מסען מיוחד במינו: עשרות נציגיו-נוער בני כל העמים והארצות. בתוכם היינו גם אנחנו, שלושת הישראלים: אני, נציג ה"חטיבה הצעירה על שם יצחק שדה, דוד רבינו, נציג ברית הנוער הקומוניסטי, ו"נסראלה גרודש, נציג נוער-צברת. קדמו למסע זה סיורים רבי-חיות בפראג ובברית-המועצות. עתה היו פנינו מועדות אל מעבר לחומה הסינית הגדולה — לפקינג, מקום שם עמדה להעדר המועצת הפורציה העולמית של הנוער הדמוקרטית.

חוויה מכנית

את החוויה הראשונה שלנו בשטח סין ה"עממית אפשר לכנות בשם חוויה טכנית. מיד לאחר שעברה הרכבת את הגבול, הועברו הקרונות והקטר מן הפסים הסובייטיים רחבים לפסים הסיניים הצרים. העברה זו צעה על ידי מנופים חשמליים והמכונות משוכללות והושלמה תוך שעה אחת. זו הפעם הראשונה שזכינו לחוות על עורנו ועל בשרנו את מיכונה הגדול של סין (מתוצרת רוסיה) ואת שיתוף הפעולה ה"הדוק, אשר בין פועלי-הרכבת שלה לחברי-הם הסובייטיים.

החוויה השניה ציפתה לנו בתחנת-הרכבת הראשונה בשטח סין העממית. מאות בני-נוער עמוסים זריזים, הסתערו עלינו מ"כל עבר, הגישו לנו את הזרים, ברכו אותנו במחאות כפיים, בשירה ובחיוכים סיניים מסורתיים. עשרות מהם לחצו את ידיו של כל אחד מאתנו. לחיצת-היד הסינית אינה דומה ללחיצה האירופית: היא מבוצעת ב"מחץ רב, תוך נענוע הגוף כולו. לאחר ברכות-השלום הראשונות הועברנו לאולם-התחנה. שם חיכו לנו שולחנות ערוך כים, עמוסים כל טוב. אגב, המסורת ה"סינית מחייבת להגיש לאורחים נכבדים לא פחות מאחת-עשרה מגות שונות, ומובן מ"אליו ששפע זה הכביד במקצת על קיבותינו הישראליות.

מאכלים מסמליים

פקינג, בת מיליון וחצי התושבים, עשתה עלינו רושם עז. זוהי עיר סינית טיפוסית. מרבית בנייניה עתיקים ומפוארים. בולטים ביניהם במיוחד: ארמון הענקי של שליטי סין לשעבר וארמון-הקיץ, הקטן יותר, ה"שוכן בפבריקה-העיר. בנייתה הכללית של ה"עיר אף היא עתיקה-מפורת. רק פה ושם מתנוססים בנייני-ענק מודרניים, שהוקמו ל"אחר תקומת הרפובליקה העממית. אחד הבניינים החדשים היה גם המלון ה"גדול בו שכנו צירי-המועצה. הוא הוקם תוך חודשים ספורים (בסין אפשר לבנות רק בעזרת הקיץ), הושלם תשעה עשר ימים לפני המועד, לרגל פתיחת-המועצה. כאשר נכנסנו למלון גילינו כי מתקני ה"מים עדיין אינם פועלים כהלכה. תגובת עובדי המקום היתה סינטי-טיפוסית: הם גייסו מתנה של שוברבים, הפעילו את רשת המים תוך דקות ספורות, התנצלו על ה"תקלה לא פחות מעשרים פעם.

לאחר שנחנו מעט זכינו לטעום את טעמו של אוכל סיני והתחלנו לקבל שיעור רים ראשונים בשימוש במקלות-אכילה. אכל-נו שורשים מבושלים בכמכור, סרטנים משוגנים, טעימים להפליא, ושאר מעדנים, אשר הרכבם לא נודע לנו עד היום.

כאן נתגלה לנו לראשונה כי כמעט לכל מאכל סיני יש משמעות מסלית. הדבר הוב"ר לנו, כאשר הוגשו לנו לקינוח-סעודה תפוחים ירקרקים, אשר כל אחד מהם נשא כחם אדום. שאלתי את המתרגם שלנו, שהוא מורה לאנגלית בבית-הספר לשפות של פקינג, לפרש הכתמים המזוהים, והוא השיב: "תפוחים אלה מסמלים את השלום. הם מזכירים לאוכלם את לחיו של תינוק — ולמה זקוקים תינוקות יותר מכל, אם לא לשלום?"

אגב השלום הודגש בכל מקום בעיר ה"גדולה. שמו נישא על שערם ומקדשים רבים. מוזר הדבר, אך שמותיהם של שערם ומקדשים אלה ניתנו דווקא עליי קיסרי-סין העתיקה, אשר נחשבו לאכזרים ושואפי מל"חמה. בפי המתרגם שלנו היה הסבר גם לתופעה זו: "העם, שבע המלחמות והסבל, כפה את שליטיו לעשות זאת."

מובן, שרצון העם הסיני לשחרור פור-מוזה אינו נוגד את רצונם בשלום. להיפך: הם רואים בפורמוזה חלק ממולדתם ה"סינית טורית.

לקול חשוואנת. חיבוק

מאליו מובן כי השאיפה לשלום הודגשה

בעולם

צרפת

הצפחה הבא

"תשובתה של צרפת לפרשת מונטזי!" קרא קומיקאי צרפתי לשערוריה שוועצה, בשבועיים האחרונים, את ממשלת צרפת (העולם הזה 886). ואמנם, פרשת המפקח ג'אן דיד יכולה להתחרות בכל המובנים עם פרשת העלמה וילמה מונטזי (העולם הזה 870) שבגלל רציחתה התפטר, החדוש, שר-החוזק האיטלקי ווועצה ממשלתו. גיבור העלילה היה קצין משטרה גבוה בימי וישי, שגילה כשרון רב מאד לרקוד על שתי החתונות. הוא שיתף פעולה עם הגרמנים ועם המחתררת בער ובעונה אחת. אין זה דבר בלתי-רגיל במקצוע: לא חסרו קציני משטרה בפלשתיה ("א") ששרתו את הסי. אי. די. ואת מפקדת ההגנה או אצ"ל. נראה כי תרומתו של דיד למחתרת היתה חשובה יותר, כי אחרי שחרור צרפת וזכה עליידי בית-הדין משמעתי.

שתי חתונות. החשד לא הויק לדיד. להיפך, הוא עלה מיד בדרגה. אחת הסיבות לכך היתה, כנראה, שהיה יועץ חשאי מיד חד למרכז מפלגת דה-גול. גם זה אינו כל תירגיל בישראל, כשהמדובר במפא"י. אך למ קצין גבוה שהוא יועץ מיוחד למנהל בגין הוא נדיר אפילו בישראל. במשטרה נמסר לדיד תפקיד נכבד: לאר"גן רשת ריגול אנטי-קומוניסטי. גיב חשבו בארץ בעלת חמשה מליונים חברי מפלגה רשומים. דיד הצליח מאד בתפקיד זה, ב"עזרת שיטותיו מימי וישי: הוא שיתף פעולה עם שני הצדדים. נתן לכינוי חומר ממשלתי סודי כדי לרכוש את אמון המנ"היגים הקומוניסטיים. תמורת זה השיגו לו הסוכנים חומר סודי מן הנעשה בתוך ה"מפלגה. דיד עצמו פעל, כנראה, כבורסת-חליפין להנאת שני הצדדים.

פעם מרגל, תמיד מרגל. אולם כ"שעלה לשלטון פיאר מאנדס-פראנס השתנה מעמדו של דיד. שר-הפנים חדש נכנס להפ"קיד, ובצרפת נהוג כי שר חדש מביא עמו גם פקידים חדשים. מפקד המשטרה פוטל, דיד הועבר לתפקיד צדדי של מפקח על הנגלים.

אולם פעם מרגל, תמיד מרגל. דיד יצא ממשרדו, אך לא פירז את מנגנונו. להיפך, הוא הוסיף לנהל את רשת הריגול-הנגדי. אלא שעתה לא הגיש עוד את ה"רווחים שלו לשר-הפנים, שהוא בצרפת גם אחראי על המשטרה. אלא לשר לענייני טוניסיה ומאור"ק. לשר זה אמנם אין כל קשר עם הבול-שת, אולם הוא נמנה עם מפלגת דה-גול. לפתע התפוצצה שערורית-הריגול במש"רדי מועצת-ההגנה. היא לא התפוצצה ב"מקרה: השר לענייני טוניסיה ומאור"ק הוא שהגיש למאנדס-פראנס פרטיכל סודי של מועצת-ההגנה, שלא היה צריך להיות בר"שותו, גרם עליידי כך לשערוריה ברע קרי"טי של המשאומותן בגינה. אולם הוא סירב לגלות כיצד הגיעה התעודה לידיו.

מאנדס-פראנס קרא לקציני הדי. ס. ט. וקצינים אלה היו צריכים לגלות תוצאות. ואמנם, היתה תוצאה מהירה: זאן דיד נאסר, אחרי קרב-אגרופים קצר, בירצאו מ"משרד השר לענייני טוניסיה ומאור"ק. בכ"סו נמצא דיד סודי ביותר של פרטיכל מועצת-ההגנה.

שלישיה נאח. השבוע לא היה עוד נ"י שא אחר לויכוחים בצרפת. טענו אנשי מאנ"דס-פראנס: השר דה-הגוליסטי קיבל את המיסמך מידי דיד, השתמש בו כדי לגלות את השערוריה ולהיזקק עליידי כך לראש-הממשלה. טענו דה-הגוליסטים: "מאנדס-פראנס רצה להתנקם בשר דה-הגוליסטי על ידי מאסרו של דיד והטלת חשד עליי, ול"שם כך הרס את מנגנון-הריגול האנטרי-קומוניסטי היעיל היחיד במדינה.

היחיד ששחק היה דיד עצמו. כשנשאל מנין לו התעודה, נתן תשובה משכנעת: הוא קיבל אותה מידי אחד ממרגליו, שג"ר לא אותו במשרד קומוניסטי. היה זה, כנראה, הסבר נכון, כי דיד לא הוחזק ב"מאסר, הועמד רק למשפט משמעתי באש"מה שהגיש דיד-חיים לשר בלתי-מוסמך, ב"מקום לשר שלו. כל ברור כי הפרשה לא נסתיימה עדיין בצרפת, כשם שלא נסתיימה פרשת מונטזי באיטליה. יחד עם פרשת קסטנו בישראל, היותה שלישית-שערוריות נאה על חופי"הים התיכון.

כל הדרכים מובילות לרותי. אינ"כם מאמינים? בבקשה: כאשר עבר איש צעיר בשם ישראל רביש ב"רחוב ארלוזורוב, לפני שבועיים ב"ערך, מצא על הכביש אינק קטן בצבע בייז ובו חפצים שונים, בין זשאר סדרת תמונות-פספורט של נע"רה חמודה. חישו הבלשי גילה לו ששמה נורית, היות ולא ידע איך מתקשרים אתה (כדי להחזיר לה את הארנק, כמובן). פנה אלי. ובכן, נורית מאבדת-הארנקים, אם תהיי מעונינת בחיך, פני אלי.

חשיבותו של צימצום

(887/352) הוא חיל צעיר המבקש את הנערות שתאותנה לכתוב לו. לשכוח את כל הדעות הקדומות על חיללים (איננו גבירה מה יש לשכוח. דעות הקדומות על חיללים בני 19 הן שהם יצורים חמו"דים, בעיקר כשהם עצמם מאשרים זאת) ובכן, זו או אלה, שיתכבו אליו, ה"יות להיות נבחות והמורות ומענינות מזה: מספקת כדי לברר אותו משעמומו (ובמכתביו): חובכיותו: טיולים כרכ וברגל, מרטים טובים ובילוי בחברה מצר צמח. לעתים עד שנים. את הנשאים להתכתבות הוא משאיר לבחירתה.

שנים ובריא

עלי להודיע מראש שיש לי כבר דעה שמוזרות וקדומה (טובה) על הנערה בת 19 (887/353), שפנתה אלי, אולי מ"שום שכתבה לי שיש לה להרשת-הרבה עלי. עלי-לפניה היא אומרת על עצמה אהלי אוהבת סגנון חיים פשוט ובריא, רוצה, על כן, להתכתב עם בחור שהש"כלתו תהיה תיכונת יותר. היא מוסיפה כי הרבה נאמר בהסתמנות מה כיוון שזה "מדי-המה המקובל, אלא שלפעמים מ"פיקח אינטליגנציה פנימית, וכמובן ש"הוא עדיפה.

לא — אבד

(887/354) איננו מחסירי השיטה שלי. ולכן לא כתב אלי עד כה. אולם היות והוא חובב הרפתקות, סבר שכאן ה"מקום לעשות כמה הרפתקות מילוליות. לכן הוא רוצה להתכתב עם נערות ש"גונבן לו יעלה על 1.65 מ". הוא מו"סיף שאין הוא מתכבד כמו כל השאר, להמכסם לעשות, "סחם רושם ספרות" כבדיו.

הוא אוהב את ספורט-הרכיבה, ועל"כר תעיר העובדה שהאן בעל אוטופט חדש יפה ומשכנע, בעזרתו הוא נוסע בכל הארץ, אשר לצורתו, הוא שחרר, בעל שסם נהדר ושניים לבנות מאד.

הומור על גלגלים

כבר בילן הצעיר מאד (17) סובלות שני מבסיתים מתסביס-לנללים. (887/355) ה"ר רוצות להתכתב עם שני בחורים בני עשרים, פלום מכניות או אוטופטים, וחוש הומור מפותח. הם אוהבות: ה"ר פתקת, טיולים וברירות. שונאות: נסיעה באוטופטים צבועים, פוליטיקה ו"תרד. כדי להוכיח את אומץ לבם וחוש ההומור שלהם על הכותבים לצרף תמו"נות כבר במכתב הראשון, והמשך כ"חות לפחות. הנערות מבסיתות להחזיר על כל אחת מהם. פרט נוסף: עליהם להמלל לאהוב תרד! (הסיבה תוסבר בהמשך).

ספור הכריות

(887/356) איננו אוהב להרבות ב"בדורים, ותאורים. לכן התספק בכמה שו"רות האומרות שהוא מתקרב לניל 20, כוורני-מנסיה ורוצה להכיר נערה ב"ניל 18—19. עליה להיות כבודה ואוהבת ברירות המתחלקת לשניים.

עדיין —

שתיהן בנות 17 ותלמידות השמינית (887/357), מציינות בהדגשה שהן עדיין חכרות בנות-עיתונות. איננו יודעת אם הכוונה היתה שהן מתכוונות לעזוב או שהן פשוט חכרות בתנועה. לפי מצב הדברים כעת כמעט יש צורך להתנצל כאשר נערה מביעה לניל 17 והיא עדיין בתנועת-נוער. הן רוצות להכיר בכחם שני בחורים עד ניל עשרים, אתם יח"ליפו דעות.

נחרות רבים לא ישטפה

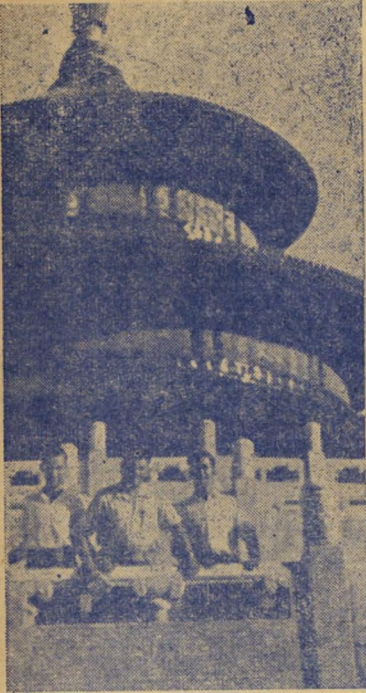
פרויקט: איננו מכינה מה הצרה. אין זו בעיה כלל. להיפך! נערתך ואח"עומדים ליד הדלת, בסוף ערב נחמד, ואינכם יכולים להפריד. אתם מחזיקים הלאה איש את יד עותו, ועומדים כ"שתולים במקום. באמת אינך יודע מה זה? זוהי אהבה ידידית, זוהי אהבה. מה לעשות נגד זה? כלום. פשוט להסתה עם הדום. אין צורך במיוחד לדעת לשחות.

יש דך כריזה...

הנה: — דברי אינם נראים לך, דווקא, כשם אלהים. את פונה אלי? ע"ת"ז כחתי אותו (מה שלא רצית לש"מוע ממני).

* ראשי תיבות של "מינהלת הפיקוח ה"אריצ", מוסד המקביל. לפ. בי. איי. (משרד ה"הקירות הפדרלי" באמריקה ולש. ב. (ש"רות הבטחון" הישראלי.

את החזמה הסינית

המבקר היחידים במקדש טיאן-טאן (השמיים) בפקינג, היו יאיר צבן, דוד רובינו ונשראלה גרדוש, נציגי ישראל במועצה הפורצית העולמית של הנוער הדמוקרטי.

הזמנה חגיגת לזכרונות צהריים על שולחנו של ראש ממשלת סין, צ'ו אנ-לאי, נשלחה אל כל ציירי המועצה. תוכן ההזמנה נכתב באותיות אדומות, ושם המוזמן למסיבה הניל הובלט באותיות שחורות.

בעמך על המרצפת השנייה, נשמעים שני הדים המדענים הסיניים לא ניסו עדיין לת' הות על תופעות אלו: הם עסוקים מדי ב' תיעוש ובמורנוציה של ארצם.

תהילה ספונמאנית

בכל הפגישות שהיו לנו עם אזרחים סין ניים הורגש דבר אחד: בניגוד לאורח ברית המועצות, המקבל את שגשוג מולדתו כדבר המובן מאליו, מתחיל הסיני להלל את ממ' שלתו והישגיה באופן ספונמאני. אחת הפגישות המאלפות ביותר היתה מגישתנו עם מזכיר הנוער הסיני ח'ויאנג-פו: הוא גילה לנו כי בתנועת הנוער 12 מיליון צעירים ו-9 מיליון פיונרים בגיל 10-8. כן גודע לנו, זו הפעם הראשונה, כי ה' קפיטלים הסיני לא הושמד כלל. ברחבי ה' רפובליקה העממית נמצאים עדיין 7 מיליון מפעלים פרטיים, הפועלים בשותפות עם קו' אופרטיבים, עיריות, או מוסדות ממשלה. רבע מן ההכנסה מושקע בשיפור העסק. רבע מוקדש לשיפור מצב הפועלים. רבע נמסר לממשלה — והרבע האחרון נופל ל' כיסו של בעל-הרכוש. דומה כי מצבם של הקפיטליסטים הסיניים טוב בהרבה מזה של אחיהם האירופיים, המשלמים לעתים לממ' שלה תשעים אחוז מהכנסותיהם.

בעיות תרבותיות

על אף שיגשוגה המהיר, מתלבטת הרפוב' ליקה הסינית בכמה בעיות תרבותיות. אחת מהן היא בעיית הכתב. כדי להמחיש בעייה זו, עלי לתאר מכונית-כתיבה סינית. מכונית זו מורכבת משני חלקים, אשר כל אחד מהם גדול כשולחן-כתיבה. כל חלק מכיל 2000 טבלאות. באחד מסומנות ההברות השימור שיות ביותר — בשני ההברות השימושיות פחות. כדי להדפיס מכתב פשוט, יש צורך להעביר את הגייר מחלק לחלק במכונית לפ' חות עשר פעמים. עתה מעיינת הממשלה ב' הצעה להנהיג כתב חדש.

בעייה אחרת היא כתיבת שמותיהם של זרים. נקח למשל את השם שולמית. שם זה מורכב משלוש הברות. לכל הברה שלו יש מספר ניכר של מובנים בשפה הסינית. כאשר רוצה הסיני לקבוע את ההברות מתאימות לשם הור, הוא בוחר את ההברות אשר יש להן משמעות חיובית, או שלילית — הכל לפי יחסו אל בעל-השם. במקרה זה נתנה להברה הראשונה של השם — שו — משמעות חיובית: אשה טובה.

פלאי הצלחת

למרות בעיות אלו זכינו להנאה רבה מן התרבות הסינית. ראינו סרט סיני טיפוסי ושלוש אופרות עתיקות, שעסקו בהתקשרות חופשית באהבה בין בני מעמדות שור' גים. אולם יותר מכל עשו עלינו רושם ה' אקרובאטים.

תארו זא לנגד עיניכם: על הבמה עולים שלושה צעירים סיניים. כל אחד מחזיק ב' קנה במבוק וצלחת. האקרובאט מניח את הצלחת על קצה הקנה ומתחיל להניע אותה בתנועה סיבובית. הצלחת אינה נופלת. עוד רו מגיש לו עוד שבעה קנים עם צלחות הוא מסה את ידיו כלפי מטה. הקנים כמעט ונוגעים ברצמה, אך הצלחות מוסיפות להס' תובב. הוא כורע על ברכיו ועומד על ראשו. הצלחות נשארות במקומן. מפליא, הלא כן?

ואחרון אחרון — התומה הסינית הגדולה. הרי אין אדם אשר יכיר בסין ואינו מזכיר אותה. כן, גם אנו עברנו מעליה במטוס, לאחר שנפרדנו ממארחינו והפלגנו חזרה ל' מוסקבה. אולם מראה לא הלהיב אותנו. היא חדלה להיות החיץ המבדיל את סין מן ה' עולם. כיום יש לה ערך היסטורי בלבד. כאשר סימתי את מסעי וחזרתי ארצה נשאלתי על תומה אחרת, מפורסמת הרבה יותר מן התומה הגדולה של סין. אחד מ' ידידי סנה אלי בחי'ן:

„הראית את מסך-הברזל?”

הצטרפתי מאה, אבל היה עלי לאכזב אותו: „לא, ראיתי בסין העממית הרבה מסכים נאים והרבה ברזל. אבל את הצירוף של שניהם לא הצלחתי לגלות.”

בו ברעג הופיעו לצדי נער ונערה והתחילו לנפנף עלי במניסות. נתקפתי בנשה וחזרתי למעגל-הרקודים.

בדרך חזרה למלון אמר לי נציג לא-קומור' ניסטי מהולנד: „הציגת-הערב שיכנעה אותי יותר מכל האומים ששמעתי במועצה. עכשו אני בטוח כי הנוער הסיני הוא ידידותי ו' לבבי משבעו: אי-אסתר לארגן לבביות ספונ' טאנית של 12 אלף צעירים. המשטר החדש, כנראה, מססה תכונות אלה.”

מקדש-ההרים

את הימים הבאים כילינו בסיוורים על-פני סין העממית. ניתנה לנו גישה חופשית ל' כל מקום. סיוורנו על-פני שנחאי. זוהי עיר שונה לחלוטין מפקינג. היא תעשייתית. מו' רדנית וסיאנא.

כאשר ביקרנו בשיטון-עובדים ליד שנחאי, נגלו לפנינו דירות של שני חדרים בינוניים, בהם התגוררו 4-5 נפשות. חדרי-השירות משותפים ל-3 הדירות של הקומה. באם הת' אכזב משהי במקצת, הרי האכזבה פנה, כאשר אמר פגל סיני בן 50: „קודם לכן גרתי בסירה רעועה על הנהר. זו הפעם הראשונה שזכיתי לקורת-גג אמיתית מעל לראשי.”

רושם עז עשו עלינו המקדשים העתיקים המפוזרים ברחבי סין. מקדשים אלה מסליאים את כל חוקרי האקוסטיקה המודרנית. במק' דש אחד אתה יכול להצמיד את הסה אל החומה העגולה ולשוחח עם חברך הנמצא בקצה השני — ממש כמו בטלפון. באותו מקום מתמשכת שורה של מרצפות. כאשר אתה עומד על המרצפת הראשונה ומוחא כף, נשמע הד אחד. כאשר אתה מוחא כף

לכסוף הגיע רגע הנעילה. נשיא-המועצה, ברונו ברניני, סיים את נאום-הסיכום. אחר ישב על מקומו. קמנו והתכוננו לעזוב את האולם. אבל כאן חכמה לנו הפתעה נעימה: מאות פיונרים — ילדים בני שמונה-תשע — פצו דרך הדלתות הצדדיות, עשו עלינו ועמרו אותנו בפרחים צבעוניים.

עוד הפיונרים מקשטים אותנו, והנה פוזח אחד הקירות של האולם, ולעינינו נגלתה מקהלת-ענק, מלחה תזמורת.

המקהלה סצחה בהמון הנוער הדמוקרטי. הצטרפנו אליה, וכילינו כשעה וחצי בשירה סוערת.

הורה בפקינג

היום שלאחר המועצה היה סלא וגדוש. את הבוקר כילינו בעצרת-נוער סינית. בה השתתפו 13 אלף נערים ונערות. בצהריים סעדנו על שולחנו של ראש ממשלת סין העממית, צ'ו אנ-לאי.

אולם השמחה במלוא-מובן-המלה החלה רק בערב, כאשר השתתפנו בחגיגות-נוער, בארמון הישן של פקינג. גני-הארמון היו מוארים בפנסים צבעוניים. שנים עשר אלף נערים ונערות רקדו, שרו, חזו בהופעות אקרובטיקה סינית מסורתית.

כאן אירגנתי יחד עם חברי מבצע מיוחד במינו. לקחנו קבוצת נוער סיני ונסינו ל' למדה הורה ישראלית, לפי המנגינה של הבה נצא במחול. העמל היה ממש מפרך. היות והסינים אינם רגילים לקצב מוסיקלי זר, מתקשים לקלוט אותו. אולם בסופו של דבר ביצעו הנעמדינו את המחול בצורה נאה. עייפתי וסרתי לגוח מתחת לאחד העצים.

הפתעה נעימה: לאחר נעילת המועצה עשה הנוער הסיני משגו שעלה על כל הנאומים הארוכים. לאולם הגדול פרצו עשרות זאסטוים — ראש המחץ של תשעה מיליוני הפיונרים הסיניים. הם הסתערו על הציירים מכל עבר, עטרו אותם תוך דקות מספר בזיזי-פרחים צבעוניים. הציירים היו נרגשים, העלו את הידדים על השולחנות, הצטלמו איתם. בין המצטלמים: החבר הערבי במשלחת הישראלית, למועצת הפדרציה של הנוער הדמוקרטי, נשראלה גרדוש.

חדש לפיתוח סין העממית, קידומה בכל שטחי-החיים. תשעים אחוז מבני-הנוער ה' סיני אינם מעשנים. הסיבה: מאז ססה-טונג נשא נאום נמלק, הסביר כי העישון מזיק.

של פקינג. מספר חברי אירגון-הנוער הסיני עולה על מספר כל בני העם היהודי ברחבי העולם. מדי שנה בשנה מתווספים לאירגון זה מיליון חברים חדשים, מהווים כוח-ידחף

איך אתה מתנהג בבית?

הפסיכולוגים המודרניים הגדירו את הנישואין כמקצוע הקשה ביותר בעולם. הם לא מען. מן הרגע בו אתה עומד תחת החופה, לוגם מבוסס-היין, מנשק את בחירתך לכך ומצליח לשכור את הכסף, עליך להישמר בשבעים ושבע עיניים. תנועה בלתי-זרה, התנהגות בלתי-נכונה — וגן-העדן של הכלות עשוי להפוך לנחיתים שסופו, כהחילתו, במשרדי הרבנות. הכל תלוי כך — וגם כך, הגברת: הרי את טוענת כי את צד שווה-זכויות בחוזה הקרוי נישואין. מהי ההתנהגות הנכונה? כיצד להישמר מן הפחים האורבים על דרכו של כל זוג? שאלון זה, יתן לכם את התשובה היסודית לכך. אבל אפילו תלמידיו של פרנץ שטראוס אינם מסוגלים להשיב על כל השאלות. את הבקשות הקטנות, היום-יומיות, תצטרכו אתה — ואת — למתור בכוחות-עצמכם, בעזרת החומר האמור, המסתתר בתוך הנדונות.

לה

1. בעלך קנה כרטיסים לקולנוע. אתם יוצאים מן הבית, מגיעים לבית-הקולנוע, וכאן מתברר לכם שהכרטיסים יפים רק להצגה שניה. האם אתם...

א. מציעה להכנס לבית-קפה ולחכות שעתיים?
ב. מתעצבת ודורשת מבבל למכור את הכרטיסים ולהחזיר הביתה?
ג. מקבלת את התקרית בלא-איכפתיות?

2. את נמצאת בנשף. את מבלה להפליא. פתאום את רואה כי בעלך נתקע בין חבורה של אנשים-עסקים. המעצמים אותו בפירוט השערים האחרונים של הדולאר בשוק השחור. האם אתם...

א. עוזבת את רחבת הריקודים ומצטרפת לשיחה המסחרית?
ב. מזמינה את בעלך לריקוד?
ג. ממשיכה לרקוד עם גברים אחרים ומניחה לו לנפשו?

3. גורלם של הגברים לעבוד — גורל-הנשים לבכות. הסבורה את כי אימרה זו של משרור אנגלי נודע היא...

א. מדויקת במאה אחוזים?
ב. מוגזמת במקצת?
ג. מופרזת ביותר?

4. את יוצאת לסייר בחנויות. את מבטיחה לבעלך כי חשוכי הבית בשעה חמש. במקום זה את מבקשת אצל ידידתך ונשאת אצלה לארוחת-ערב. האם אתם...

א. מנסה להודיע לבעלך בעוד מועד, מתנצלת ומבקשת ממנו לגשת הפעם לאכול במסעדה?
ב. מניחה כי יש לו שכל עד כדי כך שהוא יתאר לעצמו את מקום המצאד ויתקשר אתך?
ג. אוישה לגמרי לגורל בעלך ורעב?

5. השעה היא שלוש לפנות בוקר. את מתעוררת משנתך לקול צלצול בדלת. בנו הקטן של השכן ניצב בפתח. מספר לך כי אביו קיבל התקפת אפנויזיס ומבקש ממך לרוץ אל הרופא הקרוב ביותר. האם אתם...

א. מעירה את בעלך, מתוך הנחה שהוא יוכל לרוץ יותר מה?
ב. מתלבשת ורצה אל הרופא בעצמך?
ג. מעירה את בעלך ומתייעצת איתו מה לעשות?

6. אתם נמצאים במסיבה עליזה. בעלך התבלט בחברה, משעשע את כל הנאמנים בהלצותיו. אשה יפה, אדומת-שיער, נהנית ממנו יותר מכל, טופחת על גבו ללא הרף, מלאה התפעלות מפחיתו. כאשר אתם חוזרים הביתה, האם אתם...

א. מביעה את שבעות רצונך מהצלחת בטל?
ב. מרוצה ממנו, אך מקנאה לו?
ג. צונחת על הסטה ונרדמת, מבלי לדבר איתו?

7. כמו למרבית הגברים, יש גם לבעלך צרות-פרנסה. לפעמים הן מעוררות אותו להתנהג בצורה חזירית במקצת: המרק אינו מוצא חן בעיניו, הבית אינו נקי במדה מספקת. הוא מתחיל להטיף לך מוסר. במקרה כזה, האם אתם...

א. מקבלת את הכל בהכנסה?
ב. מתרוננת ובבקשת אותו שלא ישתמש בך כמוצא לכעס?
ג. מבטיחה לבשל מרק טוב יותר.

8. את אוהבת מאד את משחק הקלפים. בעלך אף הוא אוהב אותה. אבל הוא שחקן גרוע. אין לו כל חקונה לשטר את משחקי ביום מן הימים. האם את משחקת איתו...

א. לעתים קרובות ככל האפשר?
ב. לעולם לא?
ג. מדי פעם בפעם?

9. שלוש נשים א. ב. ג. מוזמנות עלייך בעליהן לתחרות מר ישראל. בתחרות משתתפים אחדים מן הגברים היפים ביותר בעיר.

א. הולכת לתחרות וכמעט מתה משיעמום.
ב. אפילו אינה חושבת ללכת.
ג. הולכת ונהנית להפליא למראה חשרירים היפים. סדרי את שלוש הנשים לפי הערכתך אליהן.

10. את יושבת ליד השולחן בביתכם עם גיסך הצעיר ויפה-התואר. פתע את חושבת: „מדוע, לעזאזל, נישאתי לקוף מזדקן כמו בעלי?" האם מחשבה זו...

א. מזעזעת אותך?
ב. מצחיקה אותך?
ג. אינה מעוררת בך כל תגובה?

תשובות וסיכום

שאלה 1: התשובה הנכונה היא א. רק אשה המתייחסת אל בעלה בסובלנות מסוגלת להחזיק באושר.

שאלה 2: ב. זה קצת לא מקובל, אבל זוהי הדרך הטובה ביותר.

שאלה 3: ג. בימינו יש נשים רבות שעובדות וגברים רבים שבוכים.

שאלה 4: א. ההתנצלות טובה יותר מכל מריבה.

שאלה 5: ב. רצוי שתעשי זאת בכוחות-עצמך.

שאלה 6: ב. הקנאה מוכיחה שאת עדיין מעויינת בו.

שאלה 7: ב. כל דרך אחרת תהיה בלתי אנושית.

שאלה 8: ג. אם לא תשחקי אותו לעולם, יקבל רגש נחיתות.

שאלה 9: ג. ב. א.

שאלה 10: ב. אם אינך צוחקת, סימן שחשבת זאת בכל הרצינות.

הקציני לעצמך 10 נקודות על כל תשובה נכונה.

אם צברת פחות מ-60 נקודות, ברור כמעט שבעלך זקוק לעזרת אלוהים — או הרבנות.

אם צברת 60-90 נקודות, יש לך סיכויים טובים להיות מאושרת, אם כי הדבר תלוי במקצת גם בבעלך.

אם צברת 100 נקודות, הרי את אשה — שלמה — אחד הצעירים הנדירים ביותר על-אדמות, ועדיף חידון זה היה רוצה להכירך.

לו

1. אתה נמצא בדרכך לנשף. פתע אתה מבחין בכתם ענקי על שמלת-אשתך. האם אתה...

א. מגלה לה זאת?
ב. אינך מגלה לה, אך מנסה להפוך בגופך על הכתם?
ג. אינך מספר לה, ואינך עושה דבר?

2. בשעת המסיבה נאלצת אשתך לשוחח עם הנודניק הגדול ביותר בעיר, בה בשעה שאתה שקוע בשיתה עם נערה יפהפיה. האם...

א. תעזוב את הנערה החמודה ותמחר לחלץ את אשתך מן הנודניק?
ב. תחוש לעזרתה יחד עם הנערה?
ג. תגיע למסקנה שאין לאשתך מזל?

3. „הגבר עוכר מן הבוקר עד הערב, אי עבודת האשה אינה תמה לעולם.“ הסבור אתה כי אימרה זו...

א. מדויקת במאה אחוזים.
ב. מוגזמת במקצת.
ג. מופרזת ביותר.

4. אתה גומר את עבודתך, ובמקום לשוב הביתה אתה

הולך לשחק שחמט עם סקיד אחר. האם אתה...

א. מנסה להודיע לאשתך כי אתה מצטער, שלא תוכל לבוא?

ב. נשאר במעדרון-השחמט עד שעת-לילה מאוחרת, בתקווה שתחזור הביתה ותמצא את אשתך ישנה?

ג. מתייחס לכל הפרשה בקלות-ראש?

5. השעה שתיים לפנות בוקר, ואתה נוחר על משכבך. פתע נשמעת זעקה קורע-לב מחדר-הילדים: בנכם הקטן התעורר בטרם-עת. אשתך ממשיכה לישון. האם אתה...

א. מחכה עד שהיא תתעורר, מתוך מחשבה שרק היא מסוגלת להרגיע את הילד ושעזרתה תידרש במקום, או במאוחר?

ב. יורד מן המטה בשקט ומנסה להשתלט על הבכירן בכוחות-לצמך?

ג. מעיר את אשתך, מתהפך על הצד השני ונרדם?

6. אתם נשואים זה שנים מספר. אתם הולכים לנשף-ריקודים. אשתך נהנית להפליא. היא רוקדת ללא הרף, זוכה להצלחה כבירה. כאשר אתם חוזרים הביתה, האם אתם...

א. מביע את שביעות-רצונך על שהיא בילתה כה יפה?

ב. מרוצה ממנה, אך משנא לה?

ג. מפקה, צונח על המיטה ונרדם מיד?

7. כמי מרבית הנשים האחרות, עשויה אשתך לפעמים להתנהג בצורה מרגיזה. כאשר היא מתחילה לנוף בך ולהטיף לך מוסר, על דבר קל-ערך, אשר אירע שלא באשמתך, האם אתה...

א. מקבל את הניזפות ותוכחות-המוסר בהכנעה?

ב. שתכעס ומתחיל להשיב לה כגמולה ולהזכיר לה את כל סטיותיה מן ההתנהגות ההוגנת?

ג. מנסה להעמיד פנים כי דבריה נכנסים לאוזןך האחת ונפלים מן השנייה?

8. אתה אוהב מאד טניס ומרבה בבלות את זמך הפנוי במגרש. אשתך הינה שחקנית-טניס גרועה שבגרועות. איה משוכנע שאין לה כל תקווה להשתלם במשחק. האם אתה משחק אתה...

א. לעתים קרובות ככל האפשר?

ב. לעולם לא?

ג. מדי פעם בפעם?

9. שלושה בעלים א. ב. ג. רג. מוזמנים על ידי נשותיהם לבוא לתערוכת-אופנה. חלק מן התערוכה מוקדש לתצוגת התחפושים והחזיונות המודרניים ביותר.

א. הולך לתערוכה ומשתעמם.

ב. אפילו אינו חושב ללכת.

ג. הולך ונהנה להפליא למראה הדוגמניות החשופות לשליש ולרביע.

10. אתה נמצא בביתך. ממולך יושבת החיתול שלך. פתע אתה מתחיל לחשוב מה, לכל השדים והרוחות, עורר אותך לשאת את הבת שלה. האם מחשבה זו...

א. מזעזעת אותך עד לשדע-צמותיך?

ב. מצחיקה אותך עד מוות?

ג. מעוררת בך אישיות מוזלסת.

תשובות וסיכום

שאלה 1: התשובה הנכונה היא ג. שאלה 2: ב. שאלה 3: א. — בעיקר בימים אלה. שאלה 4: א. שאלה 5: ב. אתה מוכרח לעשות זאת. שאלה 6: ב. אתה צריך לעשות זאת, כדי לעודד אותה. שאלה 7: ב. אתה חייב לנהוג כך לפחות לפעמים. שאלה 8: ג. שאלה 9: ג. ב. א. שאלה 10: ב.

תן לעצמך 10 נקודות על כל תשובה נכונה.

אם צברת פחות מ-60 נקודות, אנו משתתפים בכל לבנו בצערה של אשתך.

אם צברת 60-90 נקודות, יש לך כל הסיכויים להיות חיי-משסחה מאושרים. מובן מאליו כי זה תלוי קצת גם באשתך.

את הגעת ל-100 נקודות, הרי אתה בעל מושלם, דבר אשר כמעט ואינו קיים במציאות. מתקבל יותר על הדעת שהצצת בפתרון.